

Ung i Oslo 2021

Ungdomsskolen og videregående skole

Anders Bakken
Siri Myrold Osnes

ungdata

OSLOMET

STORBYUNIVERSITETET
VELFERDSFORSKNINGSINSTITUTTET NOVA

Ung i Oslo 2021

Ungdomsskolen og videregående skole

Anders Bakken
Siri Myrold Osnes

Innhold

Forord	1
Sammendrag	2
1. Oslos sosiale demografi	10
2. Opplevelser av pandemien	12
3. Livskvalitet	16
4. Venner	18
5. Foreldre	22
6. Skole	24
7. Lokalmiljøet	28
8. Framtid	32
9. Medier	34
10. Organisert fritid	36
11. Fysisk aktivitet	40
12. Helse	44
13. Seksualitet	52
14. Rusmidler	54
15. Regelbrudd	64
16. Vold og trakassering	66
Om undersøkelsen	74
Definisjoner	80
Litteratur	84

NOVA Rapport 9/21

© Velferdsforskningsinstituttet NOVA, 2021
NOVA – Norwegian Social Research
OsloMet – storbyuniversitetet

ISBN (trykt utgave): 978-82-7894-787-6
ISBN (elektronisk utgave): 978-82-7894-788-3
ISSN 1893-9503 (online)

Forfattere: Anders Bakken og Siri Myrold Osnes

Illustrasjonsfoto: © Colourbox.com

*Henvendelser vedrørende publikasjonen
kan rettes til:*

Velferdsforskningsinstituttet NOVA
OsloMet – storbyuniversitetet
publ-nova@oslomet.no
www.oslomet.no/om/nova

Denne rapporten refereres til som:
Bakken, A. & Osnes, S.M. (2021). Ung i Oslo 2021.
Ungdomsskolen og videregående skole. NOVA Rapport
9/21. Oslo: NOVA, OsloMet

Forord

Ung i Oslo er Oslo kommune sin Ungdata-undersøkelse. I 2021 inneholder undersøkelsen en barnedel som går til elever i 5. til 7. trinn og en ungdomsdel som går til elever på ungdomstrinnet og i videregående. Ungdomsdelen er gjennomført med ulike mellomrom siden 1996. NOVA ved OsloMet har gjennomført undersøkelsen på oppdrag fra Oslo kommune. Undersøkelsen er finansiert av Oslo kommune og Helsedirektoratet.

I denne rapporten presenteres resultatene fra ungdomsdelen av Ung i Oslo 2021. Undersøkelsen bygger på Ungdata, et spørreskjemabasert kartleggingsverktøy som brukes av kommuner over hele landet, der målet er å få en oversikt over hvordan ungdomsskoleelever og elever i videregående har det, og hva de driver med i fritiden.

Ung i Oslo 2021 ble gjennomført våren 2021 etter at barn og unge hadde levd mer enn ett år med en rekke restriksjoner på grunn av Covid-19-pandemien. Tiltakene var mer langvarig og inngripende i Oslo enn mange andre steder i landet, og i perioden da datainnsamlingen skulle foregå, var det innført en rekke tiltak i skolen som gjorde at undersøkelsen ble spesielt krevende å få gjennomført. Til sammen 11.263 ungdomsskoleelever og 7.489 elever i videregående deltok i undersøkelsen, som ble gjennomført på 78 ungdomsskoler og videregående skoler over hele Oslo. Svarprosenten ble 53 %, som er betydelig lavere enn normalt. På ungdomstrinnet deltok 64 % av elevene, og 43 % av elevene på videregående. Undersøkelsen gir likevel et dekkende bilde av situasjon for ungdom i Oslo våren 2021.

Målet med rapporten er å oppsummere hovedresultatene fra ungdomsdelen av Ung i Oslo 2021. Rapporten gir et oppdatert og bredt bilde av hvordan ungdom i Oslo har det på ulike områder, og hva de driver med i fritiden. Koronasituasjonen er viet ekstra oppmerksomhet, og det ble i årets undersøkelse lagt inn en rekke spørsmål som direkte handlet om hvordan ungdom opplevde tiden som har gått siden pandemien kom til Norge. Rapporten kan også si noe om hvordan koronatiden har påvirket ungdom gjennom å undersøke om det har vært noen endringer fra den forrige Ung i Oslo-undersøkelsen i 2018. Et gjennomgående tema i rapporten handler om hvordan gutter og jenter på ulike klassetrinn har det, samt om sosiale forskjeller knyttet til ungdommenes sosioøkonomiske familiebakgrunn, innvandrerbakgrunn og bydelstilhørighet. Rapporten sammenlikner også situasjonen for ungdom i Oslo med resten av landet.

Det er utarbeidet en egen rapport for barnedelen av Ung i Oslo 2021. Det er også utarbeidet egne rapporter for hver av bydelene – en for barneskolen, en for ungdomsskolen og en for elever på videregående. Rapportene er tilgjengelige via Korus Oslo sine nettsider (korusoslo.no) og på ungdata.no.

Ung i Oslo 2021 har involvert et stort antall aktører som alle fortjener en stor takk. For det første vil vi takke ungdommene som deltok i undersøkelsen for at dere bidrar til forskning. Informasjonen ungdom gir i slike undersøkelser, innebærer at samfunnet får et solid kunnskapsgrunnlag som politikere og andre kan bruke for å legge enda bedre til rette for unge i Oslo. Dernest vil vi takke alle skolene som har deltatt. Datainnsamlingen i 2021 var spesielt krevende, med mange utsettelse og hindringer i forbindelse med koronasituasjonen som stadig endret seg våren 2021. Takk til alle kontaktpersoner, lærere, skoleledere og andre ansatte i skolene for den betydelige innsatsen og tålmodigheten dere har nedlagt i forbindelse med gjennomføringen. Takk også til Utdanningsetaten for godt samarbeid i forbindelse med rekruttering av skoler og formidling av informasjon til foresatte, elever og skolene.

Sist, men ikke minst, vil vi takke Yvonne Larsen (Korus Oslo, Velferdsetaten) og Kjersti Varang (Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester) som har deltatt i styringsgruppen for Ung i Oslo 2021. Takk for et godt samarbeid i alle faser av undersøkelsen.

Resultatene utgjør et viktig kunnskapsgrunnlag for byens oppvekstpolitikk, og vårt håp er at resultatene fra årets undersøkelse blir brukt aktivt i arbeidet med å gjøre byen og bydelene til enda bedre steder for barn og unge å vokse opp.

Oslo, 20. september 2021

Anders Bakken, forsker og prosjektleder for Ung i Oslo 2021
Siri Myrøld Osnes, forskningsassistent

Seksjon for ungdomsforskning
Velferdsforskningsinstituttet NOVA
OsloMet - storbyuniversitetet

Sammendrag

Ung i Oslo er en spørreundersøkelse til ungdom som har blitt gjennomført på ungdomsskoler og i videregående skoler i Oslo siden 1996. Målet er å få et kunnskapsgrunnlag om hvordan ungdom i Oslo og i de ulike bydelene har det, hva de driver med i fritiden sin, og hvordan dette har endret seg over tid.

Årets undersøkelse ble gjennomført våren 2021 mens Covid-19-pandemien og inngripende smittevernstiltak fortsatt begrenset ungdoms utfoldelsesmuligheter. Rapporten tar for seg temaer som dekker helheten i ungdoms hverdagsliv. I tillegg er koronasituasjonen viet ekstra oppmerksomhet. Blant annet ble det inkludert en serie spørsmål som direkte handlet om hvordan ungdommene opplevde tiden som hadde gått siden pandemien kom til Norge. I rapporten analyseres forskjeller og likheter mellom gutter og jenter på ulike klassetrinn og sosiale forskjeller knyttet til sosioøkonomisk familiebakgrunn, innvandrerbakgrunn og bydelstilørighet. Rapporten sammenlikner ungdom i Oslo med ungdom i resten av landet.

Et hovedfunn er at de fleste ungdom i Oslo opplevde pandemien som krevende, og at den hadde langt flere negative konsekvenser for Oslo-ungdom enn ungdom mange andre steder i landet. Det mest negative handlet om sosiale begrensninger og det å ikke kunne delta i fritidsaktiviteter. Samtidig viser undersøkelsen at de aller fleste har taklet pandemien bra, og at det store flertallet var godt tilfreds med livet sitt da de ble spurt om hvordan de hadde det etter å ha levd med en pandemi i over ett år. Rapporten dokumenterer at ungdomslivet på mange områder ikke var så annerledes enn det som ble dokumentert i den forrige Ung i Oslo-undersøkelsen fra 2018. De største endringene handler om deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter, at skjermbruken blant unge har gått opp, og at flere opplever mistrivsel i skolen.

Hovedfunn

Det står bra til med Oslo-ungdommen. Selv etter å ha levd med en pandemi i over ett år gir undersøkelsen et bilde av en generasjon Oslo-ungdom som har hatt det krevende, men som også har hatt det bra. Mange har taklet utfordringer på en god måte. På de fleste områdene som er kartlagt, har utviklingen gått mer i retning av kontinuitet enn i retning av klare brudd eller større endringer.

Det betyr ikke at pandemien har gått upåaktet hen. Et stort flertall av Oslo-ungdom opplevde at pandemien påvirket livet deres i negativ retning – og det var langt flere i Oslo som opplevde pandemiens negative sider enn andre steder i landet. Aller verst har det gått utover fritidsaktivitetene og de sosiale møtene.

Samtidig viser undersøkelsen at pandemien har virket ulikt på ulike grupper av ungdom. En god del Oslo-ungdom rapporterte om en pandemitid som bare påvirket dem «litt» negativt, eller at det har vært en del positive ting som har skjedd. For andre har pandemien vært mer entydig utfordrende.

Resultatene fra årets undersøkelse kan likevel tyde på at da vi kom til våren 2021 hadde mange tilpasset seg situasjonen de var i – eller at ungdomslivet faktisk fungerte mer normalt enn det man kanskje kunne forvente ut fra alle de reglene og restriksjonene som ungdommen var utsatt for. Riktignok finner vi en nedgang i deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter, økt skjermbruk og fysisk inaktivitet. Men på en rekke indikatorer der vi kan sammenlikne ungdomslivet i 2018 med livet under pandemien, er endringene over tid små.

Dette gjelder på så ulike områder som vennskap og ensomhet, psykisk og fysisk helse, framtidsorientering, seksuell trakassering og seksuelle erfaringer. På noen områder har det imidlertid vært en utvikling i positiv retning, som for eksempel at færre har blitt utsatt for mobbing, og at færre opplevde vold fra voksne i familien.

På ett område finner vi imidlertid en utvikling i negativ retning. Det gjelder skolen, med færre som rapporterer om trivsel enn tidligere, flere som kjeder seg, og mer skolestress. Endringene føyer seg inn i et mønster som har vært dokumentert både i og utenfor Oslo over en lengre tidsperiode, og som trolig er del av en underliggende trend som startet lenge før pandemien.

Undersøkelsen viser også at ungdomslivet i de ulike bydelene på en god del områder skiller seg fra hverandre. De største forskjellene gjelder helse, fysisk aktivitet, matvaner og rusmiddelbruk, deltakelse i organisert aktivitet og hvordan de opplever nærmiljøet sitt.

” Pandemien har vært ekstra krevende for ungdom i Oslo. Likevel har de fleste taklet pandemien rimelig bra

Howdan hadde ungdom det i pandemittiden?

For å få svar på hvordan ungdom hadde det under pandemien, fikk deltakerne i undersøkelsen to typer spørsmål. Den ene typen handlet om hvordan de hadde det på det tidspunktet da de svarte på undersøkelsen eller like før. Dette var spørsmål som var helt like de som de ble stilt i tidligere Ung i Oslo-undersøkelser, og som gir grunnlag for å undersøke om det har skjedd endringer over tid.

Den andre typen spørsmål var mer direkte knyttet til pandemien og dreide seg om hvordan ungdom opplevde selve pandemittiden. Spørsmålene handlet både om positive og negative sider ved pandemien. Noen av spørsmålene ble også stilt i undersøkelsen «Oslo-ungdom i koronatiden» som NOVA gjennomførte helt på slutten av «lockdown»-perioden i april-mai i 2020. Det er derfor mulig å gi et bilde av hvordan ungdom opplevde at livet deres ble påvirket under pandemiens første fase, og hvordan livet ble påvirket etter at pandemien hadde vart i mer enn ett år.

De koronaspesifikke spørsmålene viser at pandemien påvirket livet til de aller fleste Oslo-ungdom i negativ retning, men også at pandemien har hatt noen positive sider. 62 % svarte at pandemien klart påvirket livet deres i negativ retning, mens bare 9 % mente at pandemien ikke hadde påvirket livet deres negativt i det hele tatt. Pandemiens negative sider var langt mer uttalt blant ungdom i Oslo enn blant ungdom andre steder i landet.

En krevende pandemittid

Årets undersøkelse ble gjennomført våren 2021. Dette var en spesiell tid. Koronapandemien hadde vart over ett år, og det var fortsatt en rekke restriksjoner med konsekvenser for ungdoms hverdagsliv. Fritidsaktiviteter var delvis stengt og delvis åpent. Det samme gjaldt skolene. At elevene tidvis var på skolen og tidvis fikk digital hjemmeundervisning, skapte utfordringer for datainnsamlingen, som foregikk mens elevene var fysisk til stede på skolen. Den krevende situasjonen førte til at datainnsamlingen ikke ble gjennomført etter planen alle steder.

Planen var å gjennomføre undersøkelsen i uke 5-7, men koronatiltak gjorde at datainnsamlingen ikke ble ferdig før i slutten av mai. Da hadde 11.257 ungdomsskoleelever og 7.778 elever i videregående svart på undersøkelsen.

Svarprosenten ble 53 %, som er betydelig lavere enn normalt. På ungdomstrinnet deltok 64 % av elevene, på videregående deltok 43 %. Undersøkelsen gir likevel et dekkende bilde av situasjon for ungdom i Oslo våren 2021.

Undersøkelsen viser at det har skjedd en betydelig forverring i Oslo-ungdoms opplevelser gjennom pandemittiden. Den nevnte koronastudien fra pandemiens første fase i 2020 viste at 36 % av ungdommene den gang opplevde at pandemien hadde påvirket livet deres i negativ retning. Tallet ett år etterpå var altså nesten dobbelt så høyt. Det er rimelig å fortolke både endringene over tid og forskjellene mellom Oslo og resten av landet i sammenheng med at restriksjonene som fulgte med pandemien, var langt mer inngripende og langvarige i Oslo enn stort sett alle andre steder i landet.

Selv om pandemien var en klart negativ hendelse i livet til de aller fleste, skjedd det også ifølge Oslo-ungdommen positive ting. På spørsmål om pandemien påvirket livet deres i positiv retning, svarte 21 % et tydelig ja, og 47 % at de ble litt positivt påvirket. Mange opplevde for eksempel at de gjorde flere hyggelige ting med familien enn før, eller at det var mindre stress under koronatiden. De positive opplevelsene ved pandemien var omtrent like utbredt i Oslo som andre steder i landet.

Undersøkelsen kan tyde på at pandemien har hatt ulike virkninger på ulike Oslo-ungdommer. For noen har pandemien bare påvirket dem litt eller det har vært en del positive ting som har skjedd. For andre har pandemien utelukkende vært utfordrende, mens det for andre igjen har vært både positivt og negativt.

Når vi ser de positive og negative sidene ved pandemien i sammenheng, veier de negative sidene klart tyngst. Og går vi nærmere inn i tallene, viser det seg at flere jenter enn gutter, og flere av de eldste enn av de yngste, opplevde pandemittiden negativt. Sosial bakgrunn og bydelstilørighet hadde derimot nokså lite å si for hvor negativt ungdom opplevde pandemien. Det er imidlertid en tendens til at de positive opplevelsene var mest utbredt i de østlige bydelene og blant ungdom med innvandrerbakgrunn.

Mer positivt bilde i april-mai 2021

Spørsmål om hvordan ungdom hadde det der og da, det vil si hvordan de hadde det i perioden rett før de svarte på undersøkelsen, viser et mer positivt bilde enn når ungdom ble bedt om vurdere hele pandemi-perioden under ett. Da ungdom våren 2021 ble spurt direkte om hvordan de hadde det for tiden, svarte 80 % at de var tilfredse med det livet de levde da. 10 % var mistilfreds. Disse tallene var helt identiske med det som kom fram i Ung i Oslo 2018, altså lenge før pandemien kom til Norge.

Hvor tilfreds ungdom i Oslo var med livet sitt våren 2021 var langt bedre enn det som ble dokumentert tidlig i pandemien, det vil si våren 2020 etter den første «lockdown»-perioden. På det tidspunktet svarte 63 % av Oslo-ungdom at de var tilfredse med livet sitt, og 20 % at de var mistilfreds. Andelen som var mistilfreds ble altså halvert fra 2020 til 2021.

Også andre indikatorer viser at mange i Oslo hadde det bra da de ble spurt om dette våren 2021. 88 % var enig i at «livet mitt er bra», og 75 % mente at de hadde alt de ønsket seg i livet. Mange ga uttrykk for at de hadde en hverdag som stort sett var preget av glede og energi, og hvor mange opplevde mestringsfølelse og følte seg nyttige.

De aller fleste ga uttrykk for at de var fornøyde med foreldrene sine, med vennene sine, med skolen de gikk på, og med nærmiljøet sitt. 88 % trivdes på skolen, framtidsoptimismen var høy, det store flertallet vurderte at deres fysiske og psykiske helse var god, og et mindretall rapporterte om mange fysiske eller psykiske plager.

Når vi sammenlikner med 2018, er det slik at på nesten alle disse områdene har det enten ikke vært noen endringer, eller endringene har vært svært små. Resultatene antyder at pandemien ikke nødvendigvis har hatt store konsekvenser for livskvaliteten til ungdom i Oslo når vi ser alle ungdommene under ett. En mulig forklaring kan være at mange på dette tidspunktet hadde tilpasset seg den krevende situasjonen de befant seg i – eller at ungdomslivet faktisk fungerte mer normalt enn det man kunne forvente ut fra alle de reglene og restriksjonene som ungdom var utsatt for.

Ulike utviklingstrekk for gutter og jenter

At det gjennomsnittlig ikke har vært store endringer, kan skjule at utviklingen har gått i ulike retninger for ulike grupper. Når vi analyserer gutter og jenter hver for seg, finner vi på flere områder litt ulik utvikling, utviklingen for gutter har vært mer positiv enn utviklingen for jenter.

Blant guttene var det litt flere i 2021 enn i 2018 som var fornøyd med både foreldre, skole og lokalmiljøet. Det var også en tendens til at færre gutter i 2021 enn i 2018 opplevde press på ulike områder, og at færre var utsatt for seksuell trakassering.

Blant jentene gikk utviklingen på flere av disse områdene i motsatt retning. For eksempel var det litt flere jenter i 2021 enn i 2018 som opplevde fysiske og psykiske plager, færre var fornøyd med helse si, flere opplevde press på ulike områder, færre opplevde det som trygt å være ute om kvelden, og noen flere hadde opplevd å bli utsatt for seksuell trakassering og seksuelle overgrep. Det er ingen dramatiske endringer, men noen få prosentpoeng flere av jentene opplevde disse utfordringene i 2021 enn i 2018.

Selv om disse mønstrene understreker det som er blitt sagt før, at pandemien har virket ulikt på ulike ungdommer, viser undersøkelsen også at på andre områder, som for eksempel ensomhet, framtidsoptimisme og vennskap, var resultatene nokså like for begge kjønn.

Organiserte fritidsaktiviteter ble særlig rammet

Organiserte fritidsaktiviteter var både i 2020 og i 2021 i lengre perioder enten stengt eller delvis åpne. Restriksjonene på disse områdene rammet Oslo-ungdommen mer enn ungdom andre steder i landet. Det er derfor ikke overraskende at det er på fritidsområdet – og da særlig det som handler om den delen som er organisert – at pandemien har hatt størst konsekvenser for ungdom.

Av ni ulike forhold som ungdommene ble spurt om og som potensielt kunne ha endret seg med pandemien, er deltakelse i fritidsaktiviteter og det å ha mindre kontakt med elevene i klassen det som aller flest la vekt på.

Hva har dette i praksis betydd for deltakelsen i fritidsaktiviteter når vi måler dette i april–mai 2021? Resultatene går litt i ulike retninger. På den ene siden har det vært en mindre nedgang i andelen som rapporterer at de «er med i en organisasjon, klubb eller lag». Mens 54 % svarte dette i 2018, svarte 51 % det samme i 2021. Men sammenliknet med landet for øvrig, der tiltakene var mer kortvarige og mindre inngripende, viser det seg at nedgangen i Oslo var mindre enn i resten av landet, der andelen over de tre siste årene ble redusert med 6 prosentpoeng. Noe av forskjellene kan skyldes at det nasjonalt har vært en nedgang like før pandemien startet. Hvorvidt det var slik i Oslo, finnes det ikke data på.

På den annen side, når vi måler deltakelse i fritidsaktiviteter opp mot spørsmål som fanger opp om ungdom faktisk deltok på fritidsaktiviteter i løpet av de siste 30 dagene før de besvarte undersøkelsen, har det vært en større nedgang i Oslo enn i resten av landet. Nedgangen i Oslo gjelder for alle typer aktiviteter, og er størst for deltakelse i fritidsklubb og i religiøse foreninger. Også det å være med på en aktivitet i et idrettslag siste 30 dager, har hatt en betydelig tilbakegang fra 2018 til 2021 – på 7 prosentpoeng.

Det er for tidlig å si noe endelig om pandemien faktisk har bidratt til at flere enn vanlig har sluttet i organiserte fritidsaktiviteter. Resultatene kan imidlertid tyde på at restriksjonene i Oslo gjorde at færre kunne delta i fritidsaktiviteter relativt sett til andre steder, men ikke nødvendigvis at så mange flere i Oslo har sluttet enn det som har vært tilfelle andre steder.

Trening og fysisk aktivitet

Når det gjelder trening og fysisk aktivitet, viser undersøkelsen at mange unge fortsatte å trene under pandemitiden, men også at flere enn før var fysisk inaktive. Ser vi på trening først, endret andelen som vanligvis trente en eller flere ganger i uka, seg relativt lite – fra 78 % i 2018 til 76 % i 2021. Det skjedde imidlertid tydelige forskyvninger i måten ungdom trente på. Mens andelen som

trente i treningsstudio gikk svært mye ned fra 2018 til 2021, økte andelen som trente på egen hånd betydelig. Andelen som trente gjennom et idrettslag, gikk bare marginalt ned – to prosentpoeng for gutter og ett prosentpoeng for jenter. At endringene ikke var større på idrettsområdet, kan tyde på at mange idrettslag klarte å opprettholde mye aktivitet, selv om forutsetningene for å legge til rette for normal aktivitet ikke var optimale.

Undersøkelsen viser samtidig at flere ungdommer var fysisk inaktive under pandemien enn i 2018. Andelen som sjelden eller aldri var så fysisk aktive at de blir andpustne og svette, økte fra 10 % i 2018 til 14 % i 2021. Endringene er ikke dramatiske, men viser en tendens.

Undersøkelsen viser også at tidsbruken på skjermaktiviteter økte mye fra 2018 til 2021. Under pandemien i 2021 brukte 74 % av ungdommene mer enn tre timer daglig foran en skjerm utenom skoletiden – mot 58 % i 2018. Både gutter og jenter brukte mer tid enn før på sosiale medier. Det har også vært en økning i andelen som brukte mye tid på dataspill. Andelen unge som så på TV, økte også noe fra 2018 til 2021, etter en periode med betydelig nedgang. Den spesielle situasjonen under pandemien har trolig bidratt til å forsterke det vi har sett de siste årene, der stadig flere bruker mye av fritiden sin foran en skjerm.

Samvær med venner

Selv om pandemien førte med seg en rekke sosiale begrensninger, viser resultatene at de aller fleste har hatt venner å være sammen med, og at de faktisk også har vært sammen ikke bare digitalt. De fleste brukte en god del tid sammen med vennene sine, enten hjemme hos hverandre eller ute. Andelen som var ute med venner om kveldene, var litt høyere i 2021 enn i 2018, noe som kan skyldes at kartleggingen foregikk litt senere i vårhalvåret i 2021.

Et nytt funn er at det å være ute sammen med venner, er mer utbredt i bydelene på Oslos vestkant enn på østkanten. I 2018 var det ingen større bydelsforskjeller på dette området. Derimot var det mer vanlig da at vestkantungdom oftere møttes hjemme hos hverandre. Også dette ser ut til å være i forandring. Våren 2021 er det å være sammen med venner hjemme, omtrent like utbredt i de fleste bydelene.

Endringer i skoletrivsel

Sammen med stengte fritidsaktiviteter var innføring av digital hjemmeundervisning det enkelttiltaket som fikk de mest inngripende konsekvensene for ungdoms hverdagsliv. Oslo-ungdommen ble særlig rammet fordi tiltakene ble så langvarige, og fordi de stadig endret seg. I undersøkelsen er det ikke kartlagt spesifikt hvordan ungdommene opplevde situasjonen med

hjemmeskole, men det finnes en rekke spørsmål om blant annet skoletrivsel som også er stilt i de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene.

Resultatene viser at skoleområdet er ett av de områdene med mest markerte negative endringer over tid. I 2021 var det færre enn i 2018 som trivdes på skolen, færre opplevde at lærerne deres bryr seg om dem, færre følte at de passer inn blant elevene i klassen, og flere kjeder seg på skolen. Det har også vært en økning over tid i andelen som opplevde mye stress på skolen.

Endringene føyer seg inn i et mønster som gjennom Ungdata er dokumentert både i og utenfor Oslo over en lengre tidsperiode, og er en del av en underliggende trend som startet lenge før pandemien. Det er derfor ikke gitt at disse endringene utelukkende har noe direkte med pandemien å gjøre.

Endringer i rusmiddelbruk og regelbrudd

Rusmiddelvanene til Oslo-ungdom har på enkelte områder endret seg siden 2018. Det er en tendens til en nedgang i andelen som røyker sigaretter og som snuser. Blant gutter har både alkohol- og hasjbruken gått tilbake. Blant jentene har det imidlertid vært en økning i andelen som har vært bruset på alkohol, og det har vært en svak økning i hasjbruk. Andelen som har prøvd narkotiske stoffer som MDMA og kokain, har økt svakt fra 2018 til 2021. Tallene må imidlertid tolkes ut fra at datainnsamlingen i 2021 ble gjennomført 2–3 måneder senere på året enn i de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene. Siden mange unge debuterer med rusmidler når det blir varmere i lufta og våren inntar byen, vil tallene for 2021 av den grunn kunne bli noe høyere enn i 2018, da datainnsamlingen foregikk tidligere på året.

Årets Ung i Oslo viser imidlertid en tilbakegang på flere områder som handler om ungdoms tendens til å bryte regler. For eksempel hadde 14 % av ungdommene vært i slåsskamp i 2021, mot 18 % i 2018. Det har også vært en nedgang i nasking, i hærverk og i tilbøyeligheten til det å ikke betale for seg på bussen eller andre steder det koster å komme inn. På andre områder er det små eller ingen endringer.

Utviklingen er spesielt interessant fordi ungdoms tilbøyelighet til å begå regelbrudd var ett av de områdene som økte mest fra 2015 til 2018. Hvorvidt funnene i årets undersøkelse er starten på en ny trend, eller et utslag av at mulighetsrommet for å drive med regelbrudd har vært mindre under pandemien, er foreløpig usikkert.

Ungdomslivet i bydelene

En viktig målsetting med Ung i Oslo er å gi et bilde av hvordan det er å vokse opp i de ulike bydelene i Oslo. Resultatene viser at uansett hvor ungdom bor, lever de aller fleste aktive og gode liv. Det er likevel på mange områder tydelige sosiale mønstre som følger byens sosioøkonomiske skillelinjer, der ungdom i de mest ressursrike bydelene på vestkanten og i Bydel Nordstrand kommer bedre ut enn ungdom som vokser opp i drabantbyområdene i ytre øst.

Bydelsforskjellene er størst på områdene som handler om helse, fysisk aktivitet, matvaner, debutalder for samleie, deltakelse i organisert aktivitet, opplevelsen av nærmiljøet og bruk av rusmidler.

Selv om flertallet i alle bydeler vurderer helsa si som god, er det flere med god helse i de mest ressursrike områdene. Motsatt sliter flere i de østlige bydelene med hodepine eller med ulike psykiske plager, og det er flere som har problemer med å takle press. Det er også noe mer utbredt blant ungdom i øst enn i vest å bli utsatt for mobbing og å bruke smertestillende.

Andelen som spiser frokost eller lunsj hver dag, er en god del høyere i de mest ressursrike bydelene. Unge i vest rapporterer derimot i større grad enn andre at de opplever stress i hverdagen sin. Det er også langt flere i de mest ressursrike bydelene som har debutert med samleie.

Deltakelse i fritidsaktiviteter varierer mye mellom bydelene. Generelt er langt flere av de som bor i de mest ressursrike bydelene med i organiserte fritidsaktiviteter. Den største forskjellen gjelder deltakelse i idrett. Mens nærmere 6 av 10 i enkelte av de rikeste bydelene deltok i en idrettsaktivitet siste 30 dager, gjaldt det litt over 3 av 10 i enkelte andre bydeler. Ungdom i øst deltar imidlertid i større grad i fritidsklubb og i religiøse foreninger.

Det er også store bydelsforskjeller når det gjelder fysisk aktivitet. I flere av de østlige bydelene er 2–3 ganger så høy andel av ungdommene ikke fysisk aktive sammenliknet med mange av de vestlige. Noe av dette handler om ulikheter i organisert idrett. Samtidig finner vi at unge i enkelte vestlige bydeler også er mer aktive i uorganisert fysisk aktivitet, enten det handler om tradisjonelle aktiviteter som ski, å spille fotball «på løkka» eller skating, snowboard, klatring, parkour-aktiviteter ol.

Et annet område med markante bydelsforskjeller handler om lokalmiljøet. Ungdom i de mest ressursrike områdene er langt mer fornøyd med nær-området sitt enn ungdom i drabantbyene i ytre øst. Dette kan handle om flere ting. Generelt er ungdom i vest mer fornøyd med fritidstilbudet til ungdom og med tilbudet av idrettsanlegg og kollektivtilbudet enn ungdom i øst.

Undersøkelsen viser også at langt flere opplever det som trygt å være ute kveldene på vestkanten, mens flere på østkanten er redde for å bli utsatt for vold i nærområdet. Det er også en tendens til at redselen for å bli utsatt for vold på skolen eller i familien, er høyere i mange av de ytre østlige bydelene enn i de mest ressursrike bydelene på vestkanten, mens det er flere i vest som er redd for vold i sentrum enn i øst. Ungdom i øst er mer fornøyd med tilbudet av treffsteder for ungdom enn i vest, noe som trolig har med hvordan tilbudet av fritidsklubber varierer i byen.

Med unntak av at flere unge i de østlige bydelene røyker sigaretter, er rusmiddelbruken generelt langt høyere i de aller fleste vestlige bydelene enn i øst. Snusing er mest utbredt i indre bydeler og på vestkanten.

Når det gjelder bruken av alkohol, er det et tydelig skille mellom de mest og minst velstående bydelene. En langt større andel i Oslos vestlige bydeler og i Bydel Nordstrand enn i resten av Oslo øst har vært tydelig beruset, og flere mener at de får lov til å drikke alkohol av foreldrene sine. Det er også klare bydelsforskjeller i bruken av cannabis, mens bruken av andre narkotiske stoffer er mest utbredt i de indre bydelene.

Når det gjelder Covid-19, har bydelstilthørighet generelt hatt lite å si for hvor mange som opplevde at pandemien påvirket livet deres i negativ retning. Det er imidlertid en tendens til at de positive opplevelsene av pandemien var størst i de østlige bydelene, og at det var færre i disse bydelene enn i vest som opplevde at de ikke fikk være med på fritidsaktiviteter under pandemien enn tidligere.

På noen områder er bydelsforskjellene i opplevelsen av pandemien små eller fraværende, som for eksempel med mye av det som har med vennskap å gjøre og hvor fornøyd ungdom er med foreldrene sine. Samtidig er det langt flere av ungdommene på østkanten som opplever at foreldrene deres mangler penger til at de kan være med på fritidsaktiviteter.

Oslo og resten av landet

Oslo er den eneste storbyen i Norge, og byen har en mer sammensatt og sosialt segregert befolkning enn andre steder i landet. Likevel viser undersøkelsen påfallende små forskjeller på de fleste indikatorene i rapporten mellom Oslo-ungdom og ungdom andre steder i landet.

Unge i Oslo er for eksempel minst like tilfreds med livet sitt som ungdom andre steder, og det er like mange som tror de vil få et godt og lykkelig liv. Ungdom i Oslo er også like godt fornøyd med foreldrene sine og med helsa si som ungdom i resten av landet. Det er heller ingen større forskjeller verken når det gjelder ensomhet eller hvor mange som har gode venner.

Heller ikke når det gjelder en del fritidsaktiviteter, er det store forskjeller. Ungdom i Oslo bruker like mye tid på skjermaktiviteter som ungdom andre steder, og like mange er med i organiserte fritidsaktiviteter. Ungdom i og utenfor Oslo er like ofte med venner hjemme, men litt flere ungdommer i Oslo enn ellers i landet henger ute om kvelden. Det er like mange i Oslo som andre steder som trener hver uke. Likevel er det litt flere i Oslo som ikke har vært fysisk aktive.

Det er også noen områder med forskjeller. Mens 7 % av ungdommene andre steder i landet opplever å bli mobbet jevnlig, gjelder dette 4 % i Oslo. Det er også vanligere blant Oslo-ungdom å være fornøyd med lokalmiljøet sitt enn ungdom andre steder. Noe av dette handler om at flere i Oslo er fornøyd med kollektivtilbudet, men også at flere er fornøyd med tilbudet av treffsteder for ungdom. På den annen side opplever færre i Oslo det som trygt å ferdes i området der de bor. Langt flere av ungdommene i Oslo orienterer seg derimot mot høyere utdanning, samtidig som det er litt vanligere at Oslo-ungdom tror de vil bli arbeidsledige.

Når det gjelder stress og press, er det også noen forskjeller. Litt flere unge i Oslo enn i resten av landet rapporterer om psykiske helseplager, og det er en tendens til at noen flere i Oslo opplever problemer med å takle press. Ungdom i Oslo bruker i gjennomsnitt mer tid på lekser enn ungdom andre steder, og sammenliknet med ungdom andre steder i landet er det en god del flere som sier at de blir stresset av skolearbeidet. Trivselen i Oslo-skolen er likevel omtrent like stor som andre steder, og det er litt flere av ungdommene i Oslo som er fornøyd med skolen de går på, og færre som kjeder seg på skolen.

Det området der vi ser den tydeligste forskjellen mellom ungdom i Oslo og resten av landet, handler om cannabisbruk. Dobbelt så høy andel av Oslo-ungdommen har prøvd slike stoffer sammenliknet

Oslo versus resten av landet

Ung i Oslo er Oslo kommune sin Ungdata-undersøkelse. Undersøkelsen er gjennomført på samme måte som Ungdata-undersøkelser andre steder i landet. Når resultatene for Oslo i denne rapporten sammenlignes med Norge, har vi lagt til grunn 209 Ungdata-undersøkelser som ble gjennomført over hele Norge omtrent på samme tid som Oslo-undersøkelsen. Dette materialet består av svar fra 120.606 ungdommer og regnes som representative for Norge utenom Oslo. Selv om Oslo ikke inngår i disse tallene, bruker vi betegnelsen «Norge» i alle figurene der vi sammenlikner resultatene fra Oslo og resten av landet.

med resten av landet, og det er langt flere i Oslo som har blitt tilbudt hasj eller marihuana. På det øvrige rusområdet er det ikke så store forskjeller mellom gjennomsnittet av Oslo og resten av landet, men som vist tidligere, er det store forskjeller i rusmiddelkulturene mellom de ulike bydelene.

Noen utfordringer

Selv om undersøkelsen konkluderer med at de aller fleste Oslo-ungdom har det bra, avdekker undersøkelsen også en rekke utfordringer som det er verdt å se nærmere på. Én utfordring handler om deltakelse i fritidsaktiviteter, et område der det ikke bare er store sosiale forskjeller. Undersøkelsen viser at en god del ungdom savner gode tilbud, og at det også er store sosiale forskjeller i hvor fornøyd ungdom er med eksisterende tilbud.

Tilbudene kan se ut til å være best tilpasset situasjonen i de mest ressursrike bydelene, mens ungdom i ytre øst i størst grad er misfornøyd med det samlede fritidstilbudet. At hver fjerde ungdom som ikke deltar i organiserte fritidsaktiviteter, svarer at de faktisk kunne tenke seg å drive med det, antyder at potensialet for høyere deltakelse er til stede.

De vanligste grunnene til at ungdom ikke deltar, handler om tidspress og at skolen krever for mye, men også om at de ikke vet hva de vil drive med eller ikke har funnet noen aktivitet som passer. Blant ungdom som har lyst til å være med i organiserte aktiviteter, vektlegger 24 % høye kostnader som en barriere for deltakelse.

En annen utfordring handler om psykisk helse. Selv om Oslo-ungdom flest har det godt, er det en god del ungdommer – og da spesielt mange jenter – som rapporterer om bekymringer, at de er triste og lei seg, eller føler at alt er et slit. Dette er naturlige følelser som mange har og som kanskje særlig oppstår i en ungdomstid der mange ting er i forandring.

Samtidig er det verdt å merke seg at det har vært en betydelig økning de siste årene i andelen som rapporterer om mange plager. Det er mange årsaker til at unge sliter psykisk, og fra andre studier vet man at unge som blir utsatt for mobbing, vold og overgrep, er spesielt utsatt. Men også opplevelsen av stress og press kan gjøre hverdagen utfordrende. Selv om de fleste unge har ressurser til takle det presset de står overfor, er det likevel så mange som 20 % som rapporterer i undersøkelsen at de i stor eller veldig stor grad har opplevd så mye press den siste uka at de har hatt problemer med å håndtere det. Forskning viser at det er særlig viktig å følge med på de ungdommene som over tid opplever negative former for stress, og da særlig de som opplever stress i kombinasjon med psykiske plager.

En tredje utfordring handler om ungdom og rusmidler. Undersøkelsen viser at mange unge drikker alkohol før de er 18 år, og at det er mange som har vært beruset lenge før det. Selv om ungdom har mange positive opplevelser knyttet til alkoholbruk, viser undersøkelsen at det store flertallet av ungdom har opplevd negative hendelser i forbindelse med alkoholdrikking. Noen av disse hendelsene kan få alvorlige følger. Det vanligste er å angre veldig på noe man hadde sagt eller gjort. Men hver tredje som drakk opplevde at de hadde vært så fulle at de ikke husket hvor de var, og en av fire hadde opplevd uønskete seksuelle opplevelser. Like mange var blitt skadet eller utsatt for en ulykke. Å bevisstgjøre ungdom på disse resultatene kan være en vei å gå. En annen er å se på hvordan ungdom skaffer seg alkohol. Undersøkelsen viser at de fleste skaffer alkohol gjennom venner, bekjente og søsken. En del kjøper av noen over 18 år, og det er også en god del som tar alkohol hjemme.

En fjerde utfordring handler om seksuell trakassering og seksuelle overgrep. Dette er fenomener som har fått stor oppmerksomhet de siste årene. Likevel er det fortsatt så mange som en av tre ungdommer som har opplevd en eller annen form for seksuell trakassering det siste året. Det er også et svært alvorlig funn at så mange som 10 % av jentene på videregående og 3 % av guttene melder om at de har blitt presset eller tvunget til samleie eller andre seksuelle handlinger.

Om undersøkelsen

Ungdomsdelen av Ung i Oslo ble gjennomført på 78 skoler i Oslo våren 2021. Planen var å gjennomføre undersøkelsen i uke 5-7, men omfattende koronatiltak gjorde at datainnsamlingen måtte utsettes og den ble avsluttet først i slutten av mai. De fleste svarte på undersøkelsen i april og mai.

Målgruppen for ungdomsdelen av Ung i Oslo er elever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring. 19.235 elever deltok i undersøkelsen.

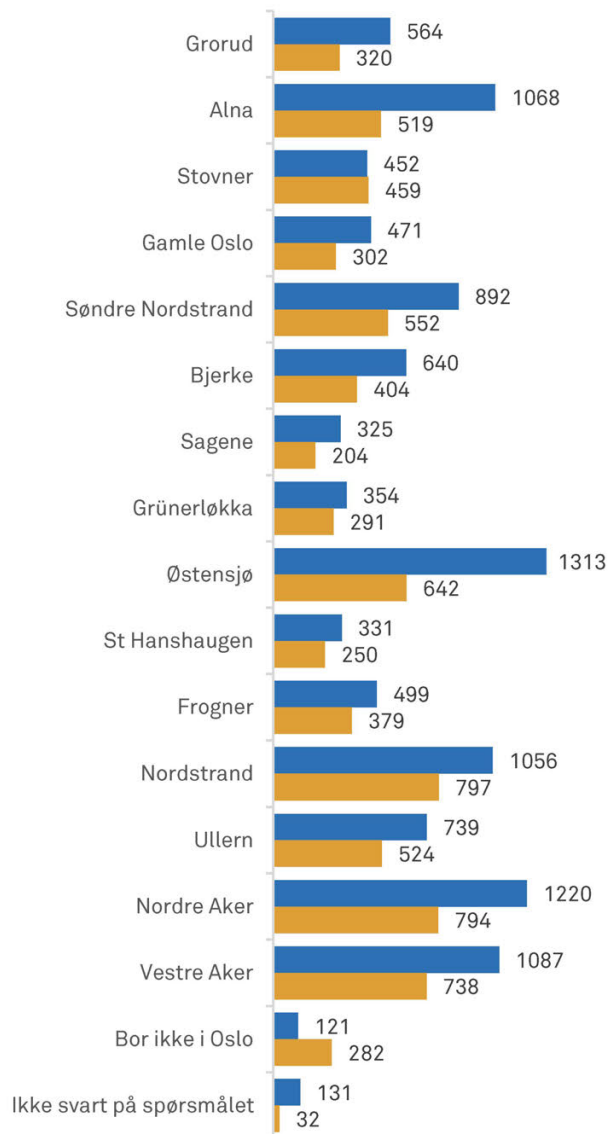
Svarprosenten i undersøkelsen er 53 %. 64 % deltok på ungdomstrinnet og 43 % på videregående. Svarprosenten er lavere enn i tidligere Ung i Oslo-undersøkelser, noe som skyldes at den ikke ble gjennomført i alle klasser på alle skolene.

Undersøkelsen gir et dekkende bilde av situasjonen for ungdom i Oslo og i de ulike bydelene våren 2021.

Det var frivillig for ungdommene å være med. Foresatte til myndige som ikke ønsket at barna deres skulle delta, kunne si fra til skolen. Deltakerne kunne når som helst trekke seg, og de kunne hoppe over spørsmål de eventuelt ikke ønsket svare på. De aller fleste som deltok, svarte på de aller fleste spørsmålene.

Undersøkelsen ble gjennomført elektronisk og foregikk på skolen med en lærer eller en annen voksen til stede i klasserommet.

Mer informasjon om undersøkelsen finnes bakerst i denne rapporten. Det er også mer informasjon om undersøkelsen på ungdata.no og på hjemmesiden til Ung i Oslo 2021. På disse nettsidene kan du også laste ned denne og andre rapporter fra Ung i Oslo og Ungdata.

Hvilken bydel bor du i? Antall ungdomsskoleelever og elever på videregående som deltok i undersøkelsen

Oslos sosiale demografi

Oslo er en sammensatt by med stor variasjon i befolkningens levekår og livssituasjon. I byen finner vi de aller rikeste i landet, men også mange av de fattigste. Hva slags ressurser foreldrene rår over kan ha mye å si for ungdoms oppvekstsituasjon og for mulighetene de har i samfunnet. I Ung i Oslo ble ungdom spurt om de har tilgang til ulike typer av ressurser i familien. Svarene viser at mange vokser opp med foreldre som har lang utdanning og med god tilgang til biler, nettbrett, bøker og andre materielle ressurser. Mange av ungdommene i Oslo drar også på ferie med familien sin flere ganger i året, samtidig som det finnes ganske mange som aldri drar på ferie eller som bare har begrenset tilgang til materielle ressurser hjemme.

Ungdommenes sosioøkonomiske forutsetninger varierer mye mellom ulike byområder. Ungdom som vokser opp i Groruddalen, i Bydel Søndre Nordstrand eller i indre Oslo øst har i gjennomsnitt langt færre ressurser hjemme enn de som vokser opp i de vestlige bydelene eller i Bydel Nordstrand.

Oslo er den kommunen i landet med den største innvandrerbefolkningen. Blant de som deltok i Ung i Oslo 2021 har om lag en av tre ungdommer to foreldre som begge er født i utlandet. I rapporten omtaler vi denne gruppen som ungdom med innvandrerbakgrunn – uavhengig av om ungdommene selv er født i utlandet eller har bodd i Norge hele sitt liv. Andelen av ungdomsbefolkningen i Oslo som har innvandrerbakgrunn har økt nokså markant i omfang siden de første Ung i Oslo-undersøkelsene på midten av 1990-tallet, med en utflating de aller siste årene. Det er store variasjoner mellom bydelene når det gjelder hvor mange som har innvandrerbakgrunn – et mønster som følger nokså systematisk byens sosioøkonomiske skillelinjer.

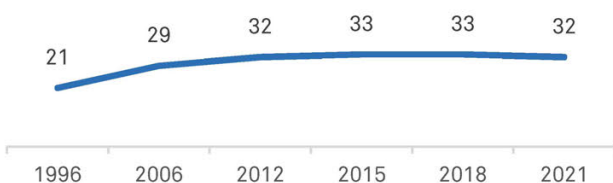
Innvandrerbakgrunn

I rapporten undersøkes forskjeller og likheter mellom ungdom med og uten innvandrerbakgrunn. Den siste gruppen omfatter alle som har to utenlandsfødte foreldre, mens den første omfatter alle med en eller to norskfødte foreldre. Totalt utgjør ungdom med innvandrerbakgrunn en av tre av alle ungdommer i Oslo.

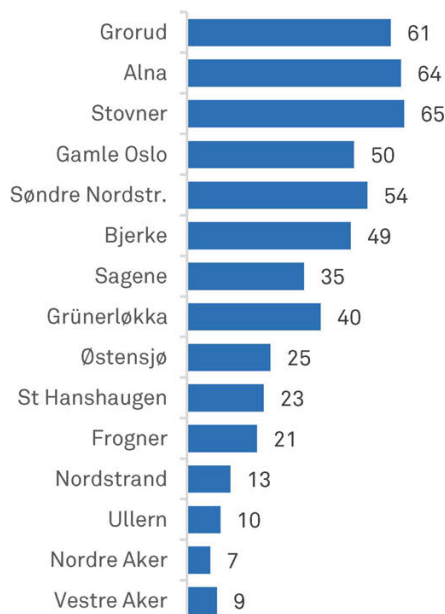
De aller fleste ungdom med innvandrerbakgrunn er født og oppvokst i Norge, mens 15 prosent av disse ungdommene flyttet til Norge som tenåring.

Flertallet av foreldrene med innvandrerbakgrunn kommer fra land som Pakistan, Somalia, Sri Lanka, Marokko, Irak, Vietnam, Tyrkia, Filippinene, Polen og Afghanistan. I rapporten skiller vi ikke mellom ulike innvandrergrupper eller etter hvor lenge ungdommene har bodd i Norge.

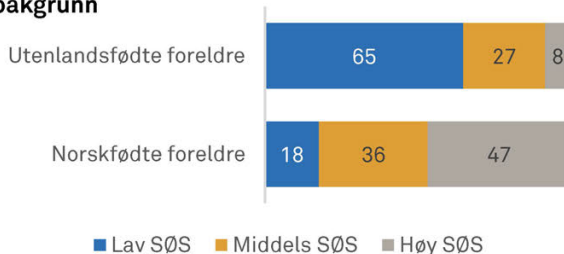
Prosentandel av ungdom i Ung i Oslo-undersøkelsene som har to foreldre født i utlandet. Ung i Oslo 1996-2012 (9. trinn-Vg1), 2015-2021 (8. trinn-Vg3)

Prosentandel i ulike bydeler som har to utenlandsfødte foreldre. 2021

Prosentandel som tilhører ulike sosioøkonomiske grupper blant ungdom med og uten innvandrerbakgrunn

Sosioøkonomisk status

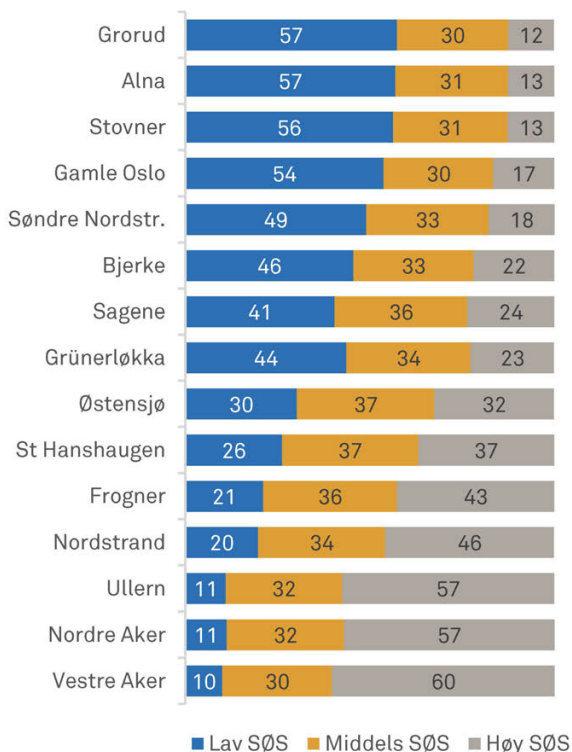
For å analysere hva slags betydning ressurser i familien har for ungdommenes oppvekstvilkår bruker vi i rapporten et mål på familienes sosioøkonomiske status (SØS). Målet fanger opp ulike former for ressurser som ungdom har tilgang til gjennom sine foresatte, og er basert på opplysninger om foresattes utdanningsnivå, hvor mange bøker de har hjemme og tilgang til ulike materielle goder. De konkrete spørsmålene og svaralternativene framgår av figuren til høyre.

Basert på summen av ungdommenes svar, blir hver enkelt kategorisert i lav, middels eller høy sosioøkonomisk status (SØS). Disse gruppene er laget slik at de utgjør tre like store grupper når vi ser alle ungdommene i Oslo under ett.

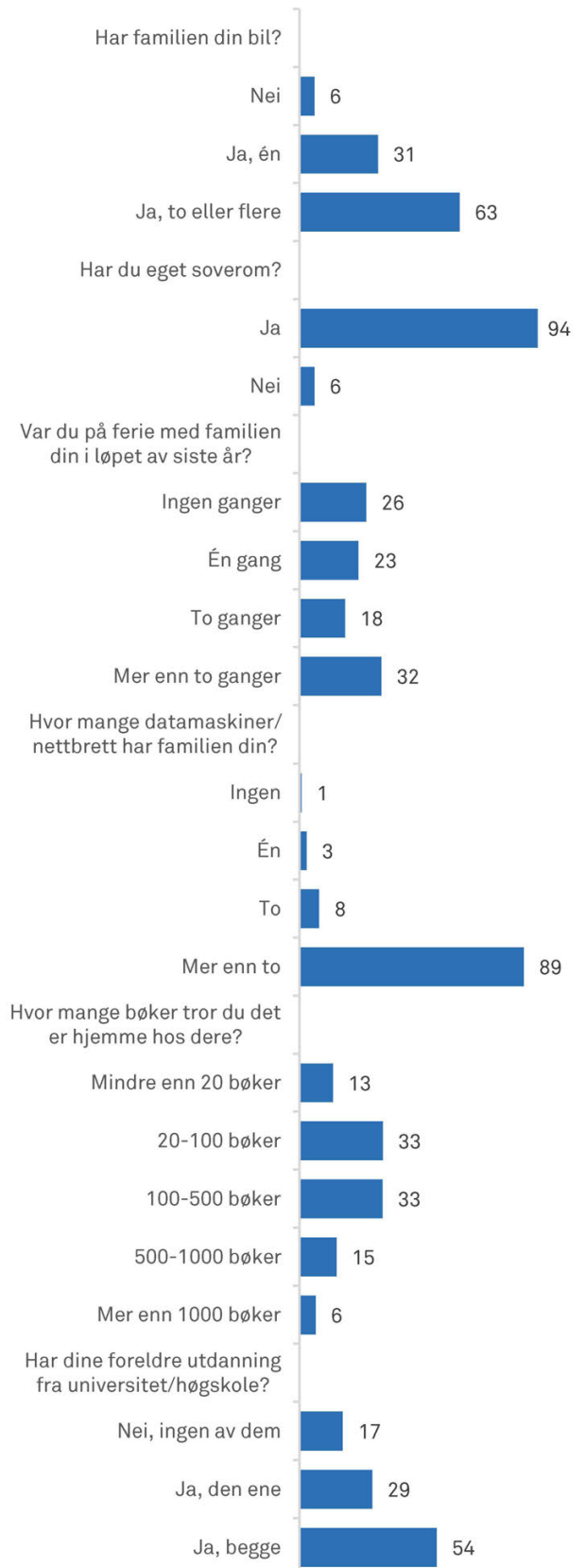
Sammensetningen av sosioøkonomiske grupper varierer mye etter hvor i byen ungdom bor, og om ungdommene har innvandrerbakgrunn eller ikke.

I alle figurer som viser resultater på bydelsnivå, er bydelene sortert på samme måte som i hovedrapporten fra Ung i Oslo 2018. Bydelene er sortert etter hvor mange sosioøkonomiske ressurser ungdommene rapporterer om. Ungdommenes bydelstilhørighet er basert på hva de svarte på spørsmål om hvilken bydel de bor i.

Prosentandel i ulike bydeler som tilhører ulike sosioøkonomiske grupper. Oslo 2021

Ressurser i familien brukt til å dele ungdom inn i sosioøkonomiske grupper (SØS). Prosent

Opplevelser av pandemitiden

Hvordan har ungdom i Oslo opplevd å leve i en pandemi i over ett år? Resultatene viser at pandemien har påvirket livet til de aller fleste – og da hovedsakelig i negativ retning. 62 % av Oslo-ungdommen svarer at pandemien påvirket livet deres en del eller mye i negativ retning. Andelen er langt høyere enn i resten av Norge, der 47 % svarer det samme. Det har skjedd en betydelig forverring i opplevelsen av pandemien over tid. I en studie av Oslo-ungdom på slutten av den første nedstengingsfasen i april/mai 2020, svarte 36% at pandemien påvirket livet deres en del eller mye i negativ retning. Nesten ett år etterpå har denne andelen nesten doblet seg.

Men det har også skjedd en del positive ting. På spørsmål om pandemien påvirket livet deres i positiv retning svarer 21 % en del eller mye og ytterligere 47 % svarer at de har blitt litt positivt påvirket. Hver tredje ungdom i Oslo svarer imidlertid et tydelig nei på hvorvidt pandemien har hatt noen positive virkninger på livet deres. Oslo-ungdommenes svar på hvorvidt pandemien har hatt positive konsekvenser skiller seg lite fra svarene til ungdom andre steder i landet. Det er heller ikke så store endringer over tid i de positive opplevelsene av pandemien når vi sammenlikner med situasjonen for unge i Oslo under pandemiens første fase i april og mai 2020.

Svarene viser at pandemien har hatt ulike virkninger på ulike ungdommer. For noen har pandemien bare påvirket dem litt og det har vært en del positive ting som har skjedd. For andre har pandemien utelukkende vært utfordrende. Når vi veier de positive og negative sidene ved pandemien, veier de negative sidene klart tyngst. Generelt opplevde flere jenter enn gutter og flere av de eldste enn av de yngste pandemitiden negativt. Sosial bakgrunn og bydelstilhrighet har derimot generelt hatt lite å si for ungdoms negative opplevelser av pandemien. Det er imidlertid en tendens til at de positive opplevelsene av pandemien har vært størst i de østlige bydelene og blant ungdom med innvandrerbakgrunn, mens kjønn og alder har mindre å si.

Av ni ulike forhold som eventuelt kunne endret seg med pandemien, er deltakelse i fritidsaktiviteter og mindre kontakt med elevene i klassen det som framstår som den aller tydeligste endringen. Det har også vært en god del som har følt mer på triste tanker, bekymringer og ensomhet under koronatiden enn før. Relativt få opplevde at koronatiden førte til mer krancling i familien (15 %). Derimot opplevde 36 % at de gjorde flere hyggelige ting med familien enn før. 23 % opplevde mindre stress under koronatiden enn før.

Har koronapandemien påvirket livet ditt i negativ retning? Oslo og resten av landet

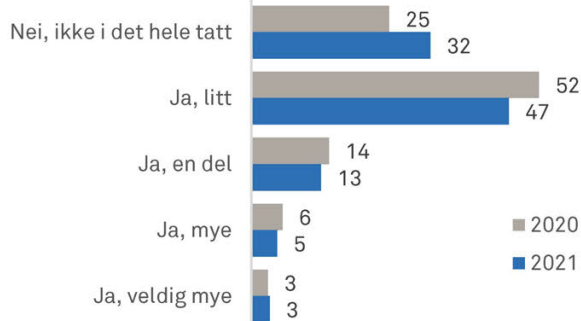
Har koronapandemien påvirket livet ditt i positiv retning? Oslo og resten av landet

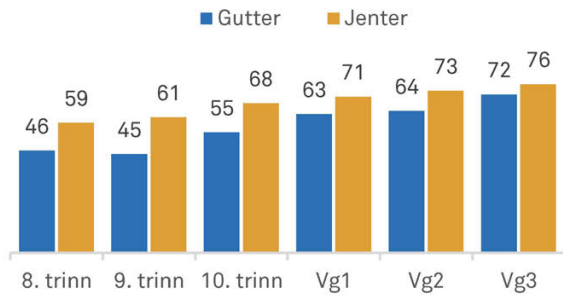
Har koronapandemien påvirket livet ditt i negativ retning? Oslo i april-mai 2020 og 2021

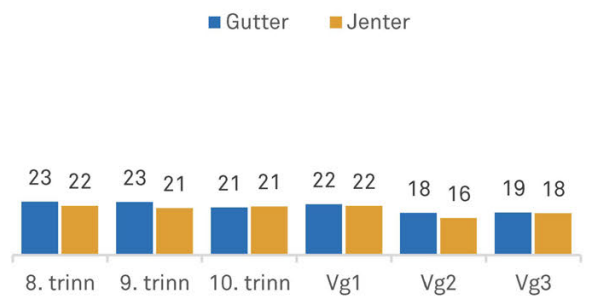
Har koronapandemien påvirket livet ditt i positiv retning? Oslo i april-mai 2020 og 2021

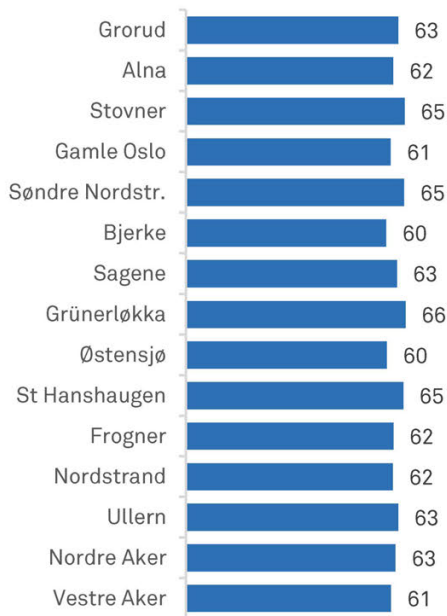
Prosentandel som har blitt påvirket i negativ retning av koronapandemien (en del eller mye). Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

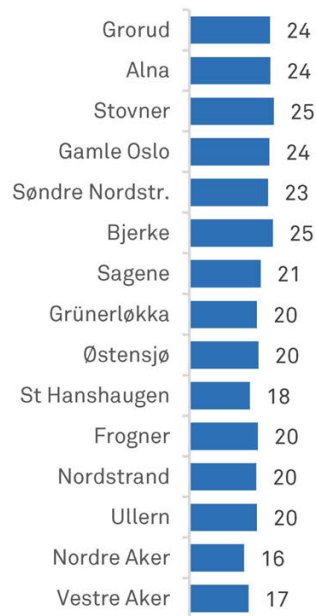
Prosentandel som har blitt påvirket i positiv retning av koronapandemien (en del eller mye). Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

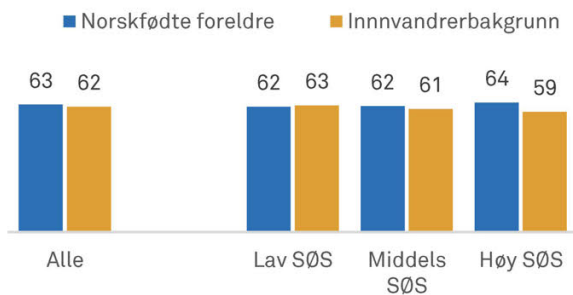
Prosentandel i ulike bydeler som har blitt påvirket negativt av koronapandemien (en del eller mye)

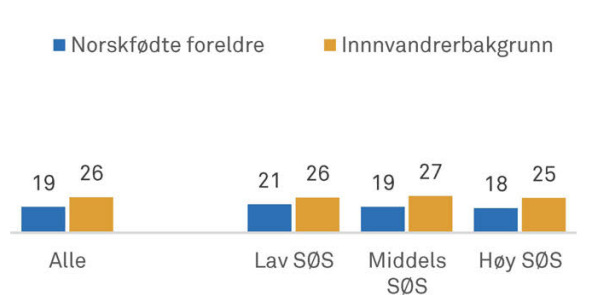
Prosentandel i ulike bydeler som har blitt påvirket positivt av koronapandemien (en del eller mye)

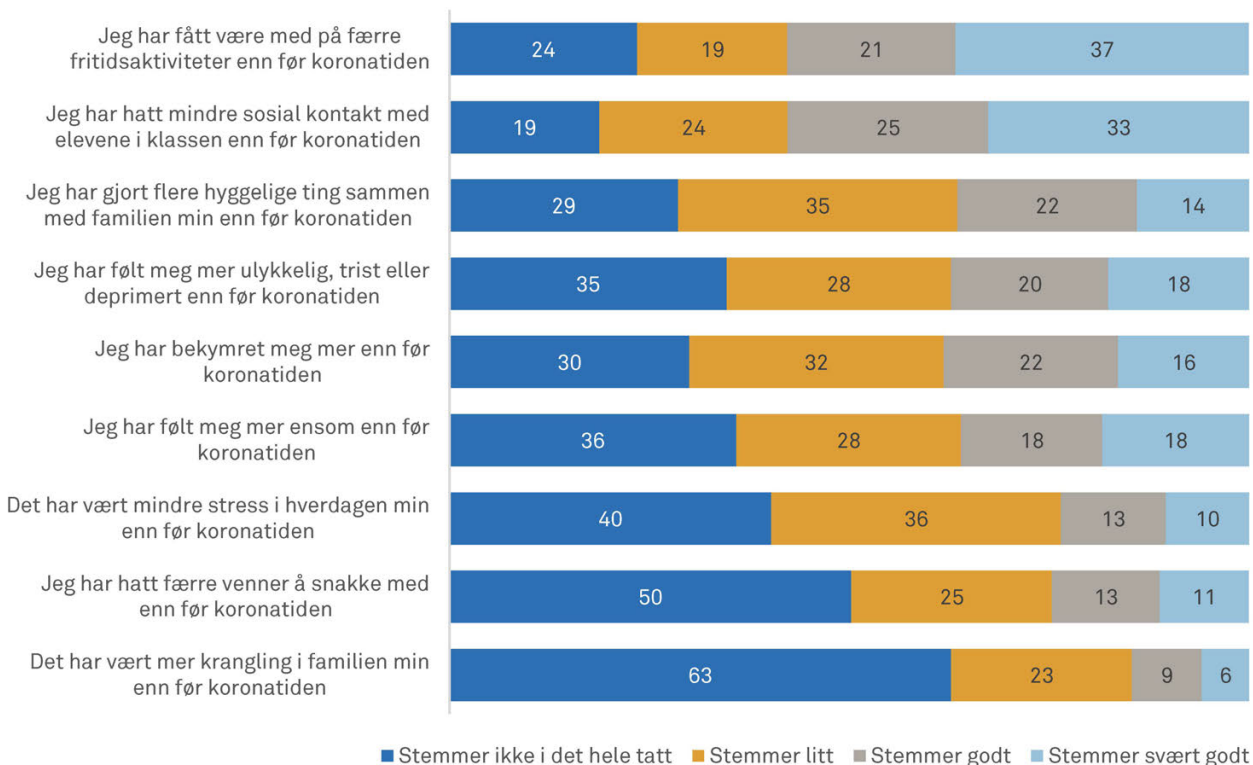
Prosentandel som har blitt påvirket negativt av koronapandemien (en del eller mye) – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som har blitt påvirket positivt av koronapandemien (en del eller mye) – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Hvordan ungdom opplevde ulike sider ved hverdagslivet sitt under koronatiden sammenliknet med hvordan de hadde det før. Prosent

Prosentandel som opplevde at pandemien påvirket ulike sider ved hverdagslivet. Blant gutter og jenter

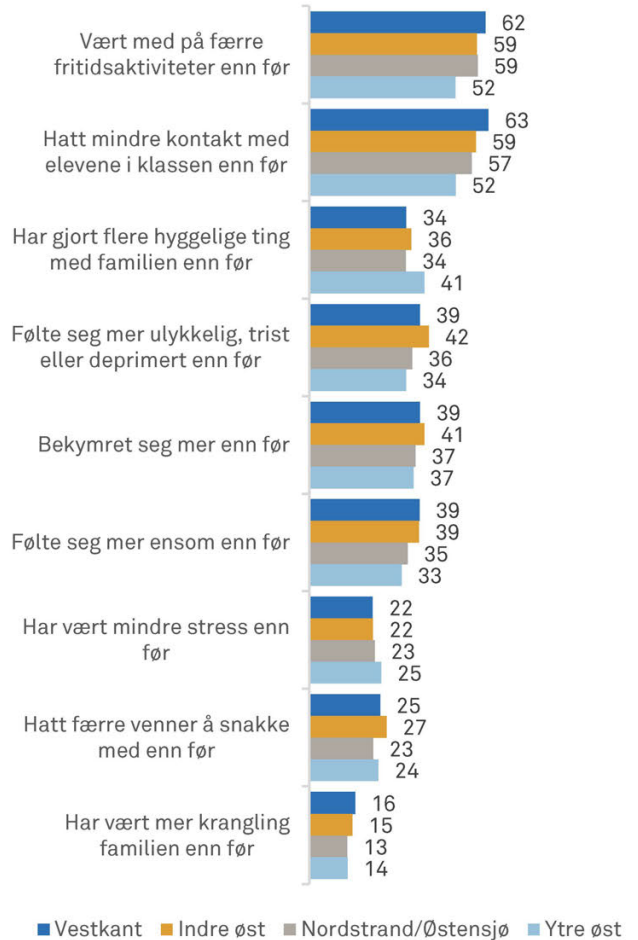
Prosentandel som opplevde at pandemien påvirket ulike sider ved hverdagslivet. Blant ungdom på ungdomsskolen og videregående

Hvordan ungdom opplevde ulike sider ved pandemien – etter sosioøkonomisk status (SØS)

Hvordan ungdom opplevde ulike sider ved pandemien – etter hvor i Oslo de bor

Hvordan ungdom i Oslo versus resten av landet opplevde ulike sider ved pandemien

Sosiale forskjeller i opplevelser av endringer i hverdagslivet under pandemien

Mange av spørsmålene som handler om hvilke sider ved ungdoms hverdagsliv som endret seg i forbindelse med pandemien varierer generelt lite med sosial bakgrunn eller med hvor i byen ungdommene bor. Det er imidlertid en tendens til at ungdom med høy sosioøkonomisk status i større grad enn andre opplevde at pandemien førte til mindre deltakelse i fritidsaktiviteter, mindre sosial kontakt med jevnaldrende og mer ensomhet. Motsatt er det en tendens til at ungdom med færrest ressurser hjemme i størst grad opplevde at pandemien førte til mindre stress og at de gjorde flere hyggelige ting med familien enn før.

Tilsvarende mønstre finner vi også knyttet til hvor i Oslo ungdommen bor. For eksempel er det flere ungdommer bosatt på vest som opplevde negative sosiale konsekvenser av pandemien enn de på øst.

Livskvalitet

Livskvalitet handler om det som gjør livet godt å leve. For den enkelte er livskvalitet en subjektiv opplevelse av det livet man lever, og vil være påvirket av hvor godt man trives og hvor fornøyd man er med livet sitt. Livskvalitet er også knyttet til følelsen av å være nyttig, og til opplevelsen av mestring og mening. Også de materielle omgivelsene vil være viktig for den enkeltes livskvalitet. Ungdom som har det bra, har ofte et positivt selvbilde. En viktig del av livskvaliteten dreier seg derfor om hvordan vi ser på oss selv – på godt og på vondt.

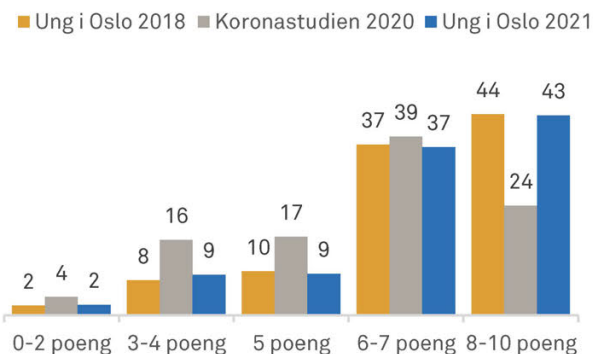
Hvordan var livskvaliteten til ungdom våren 2021 – etter å ha levd med pandemien i over ett år? Resultatene viser at de aller fleste var forholdsvis godt tilfreds med livet. På en tilfredshetskala fra 0-10, plasserte 8 av 10 seg over midtpunktet. 4 av 10 ga 8 poeng eller høyere. Tallene er nokså identiske både med tallene for resten av Norge og med det som kom fram i Ung i Oslo i 2018. Dette funnet kan virke overraskende, ikke minst fordi det ble dokumentert en tydelig nedgang i hvor tilfreds Oslo-ungdommen var i starten av pandemien, da elevene hadde hjemmeskole nesten to måneder i strekk og samfunnet gikk mer eller mindre i «lockdown».

Også andre mål understreker at de fleste ungdom i Oslo hadde et bra liv våren 2021. For eksempel var 88 % enig i utsagnet «livet mitt er bra» og 75 % mente at de har alt de ønsker seg i livet. Mange ga uttrykk for at hverdagen deres stort sett var preget av glede og energi, og mange opplevde mestringsfølelse og følte seg nyttige og/eller framtidsoptimistiske. Resultatene kan tyde på at de aller fleste taklet en krevende pandemitid relativt godt. Men dette gjaldt ikke alle og mange ungdommer ga tydelig uttrykk for at de ikke hadde det så greit. 23 % hadde sjelden eller aldri masse energi og enda litt flere ga uttrykk for at de sjelden eller aldri følte seg nyttig eller var optimistiske om fremtiden. 11 % skåret under midtpunktet på tilfredshetskalaen. Hvor mye av dette som direkte kunne knyttes til pandemien og hvor mye som handler om mange ungdommer uavhengig av pandemien strever med ulike utfordringer i hverdagen er vanskelig å si.

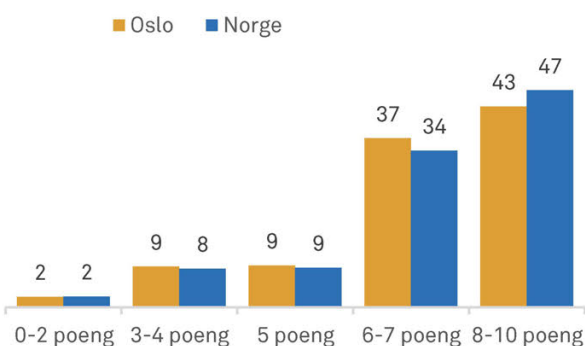
Resultatene viser at flere gutter enn jenter er tilfreds med livet. Blant guttene synker tilfredsheten gjennom tenårene, mens det er mer stabilt for jenter. Det betyr at kjønnsforskjellene i livstilfredshet er større tidligst i tenårene og blir mindre etterhvert.

I alle bydeler og i alle sosiale lag gir det store flertallet av ungdom uttrykk for at de var tilfreds med livet sitt våren 2021. Det er samtidig noen tydelige sosiale mønstre: å vokse opp i familier og i bydeler med mest ressurser øker sjansen for å være godt tilfreds. På dette området skiller det imidlertid lite mellom ungdom med og uten innvandrerbakgrunn.

Tilfredshet med livet på en skala fra 0 til 10, der 0 er det verst mulige livet de kan tenke seg, og 10 det best mulige livet. Ungdom i Oslo i 2018, på starten av pandemien i april/mai 2020 og i 2021. Prosent

Tilfredshet med livet på en skala fra 0 til 10, der 0 er det verst mulige livet de kan tenke seg, og 10 det best mulige livet. Oslo versus resten av landet

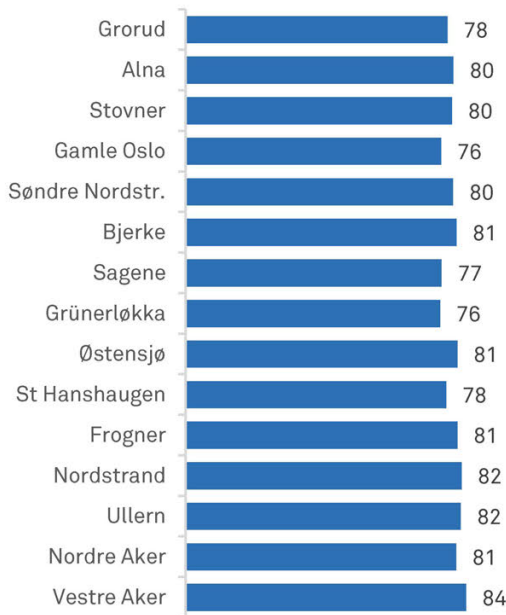

Tilfredshet med livet

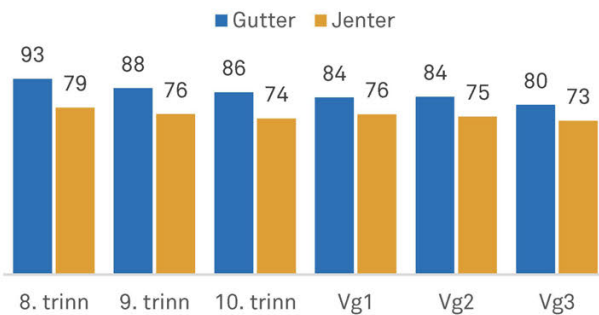
Hvor tilfreds ungdom er med det livet de lever ble målt gjennom følgende spørsmål: «Nedenfor er det en skala fra 0 til 10. Øverst på skalaen (10) står for det best mulige livet for deg og nederst (0) er det verst mulige livet for deg. Hvor synes du at du står på denne skalaen nå for tiden?».

De som krysser 6 eller høyere på skalaen regnes som å være tilfreds med livet sitt.

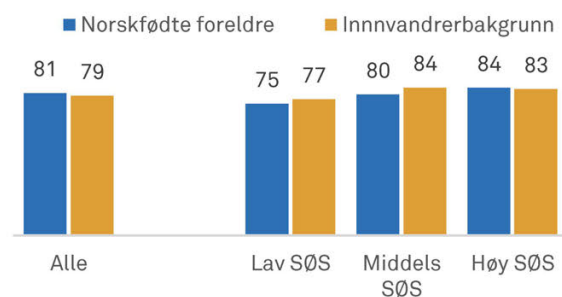
Prosentandel i ulike bydeler som er tilfreds med livet sitt. Oslo 2021

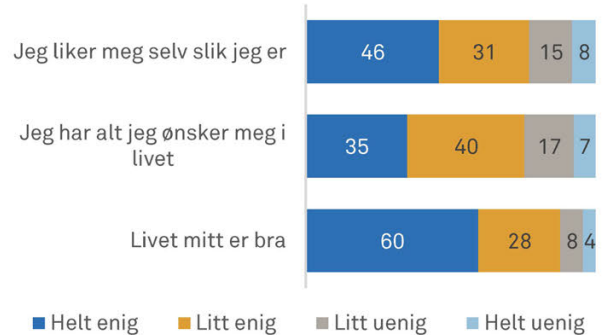
Prosentandel som er tilfreds med livet sitt . Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som er tilfreds med livet sitt – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Hvordan ungdom oppfatter seg selv og livet sitt. Prosent som er enig og uenig

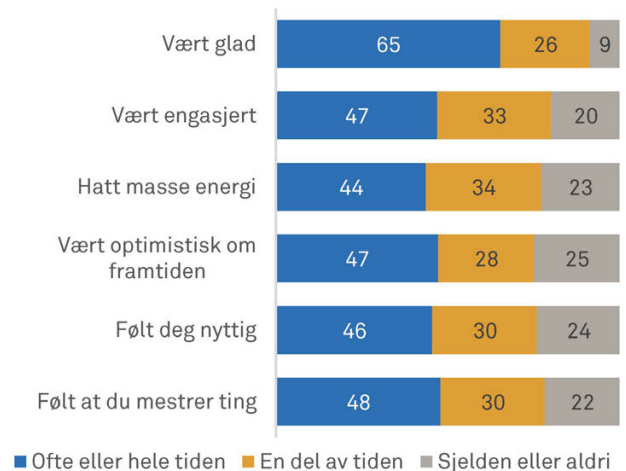

Livskvalitet

Ungdata kartlegger flere aspekter ved det vi kan kalle de følelsesmessige sidene ved unges livskvalitet, som for eksempel glede, energi og engasjement. De siste årene har det å føle seg nyttig, oppleve mestring og det å få utnyttet sitt potensiale vært aspekter ved folks livskvalitet som har fått økt oppmerksomhet. Flere av disse sidene er kartlagt gjennom spørsmål til ungdom om hvordan de hadde det den siste uka før de svarte på spørsmålet.

” De fleste unge i Oslo er godt fornøyd med livet sitt – selv under pandemien

Tenk på hvordan du har hatt det den siste uka, hvor ofte har du...

Venner

Ungdomstiden beskrives gjerne som en fase av livet der jevnaldrende er spesielt viktige. Venner på egen alder vil for de fleste være en kilde til lek, glede, støtte, samhørighet og bekreftelse. Hvilken rolle de jevnaldrende spiller i hver enkelt ungdoms liv varierer. Mens noen trives godt med én eller to venner, er andre opptatt av å ha en stor vennegjeng, eller ha mange kontakter på sosiale medier.

Med sosiale medier har ungdom fått en ny arena å være sammen på. For mange vil kvaliteten på vennskapene likevel fremdeles bety mer enn antallet og hvordan man er sammen. På lengre sikt har samspeilet med venner betydning for utvikling av selvbilde og sosial kompetanse. Mange knytter også vennskap i ungdomstiden som varer livet ut. Å ha venner er viktig fordi det gir en opplevelse av at man er godtatt. Hvilke venner man har markerer tilhørighet og sier også noe om hvem man er.

Ung i Oslo 2021 viser at de aller fleste har venner å være sammen med, selv under pandemien. De fleste brukte en god del tid sammen med vennene sine, enten hjemme hos hverandre eller ute. Så mange som ni av ti har en fortrolig venn som de kan stole på og snakke med om alt mulig. Andelen som har slike venner har endret seg lite de siste årene, og gjelder gutter i like stor grad som jenter.

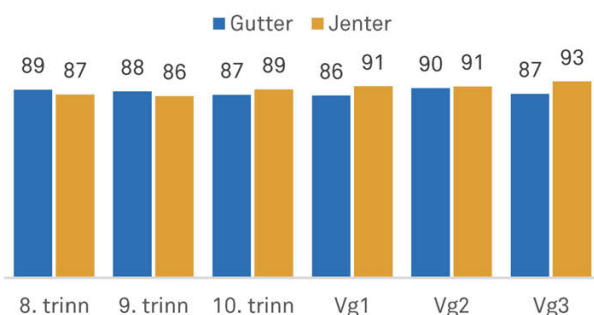
Undersøkelsen viser også at en del ungdommer mangler venner og for de det gjelder kan dette oppleves som sårt. 2 % hadde ingen de ville kalle for venner nå for tida. 3 % hadde ingen å være sammen med i friminuttene på skolen. 7 % manglet noen å være sammen med på fritiden.

Mange ungdommer har følt på ensomhet under pandemien. Det generelle bildet er likevel at de aller fleste var lite plaget eller ikke plaget av ensomhet i det hele tatt. En mindre gruppe på 11 % var veldig mye plaget, og gjelder flere jenter enn gutter. Tallene som gjelder ensomhet under pandemien er nokså identiske med tallene fra 2018. Ensomhetstallene har heller ikke endret seg noe særlig fra det som ble dokumentert i pandemiens første fase i 2020. Dette kan virke overraskende, siden mange av restriksjonene bidro til færre sosiale møter og treffpunkter ungdom i mellom. En mulig forklaring er at mange ungdommer likevel har hatt en god del sosial kontakt, både digitalt og fysisk. Resultatene i dette kapittelet viser blant annet at det var flere i 2021 enn i 2018 som var ute sammen med venner om kveldene.

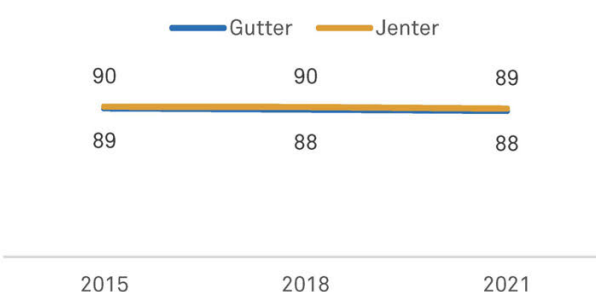
Har du minst én venn som du kan stole på og betro deg til om alt mulig?

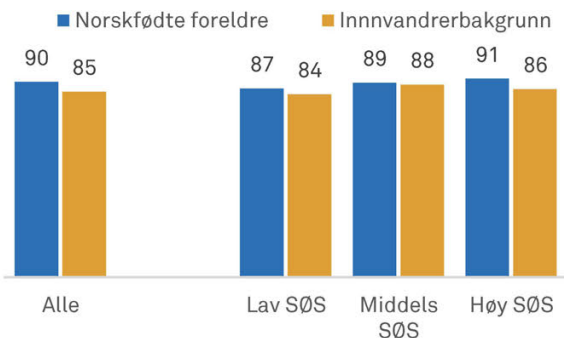
Prosentandel som har en fortrolig venn. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

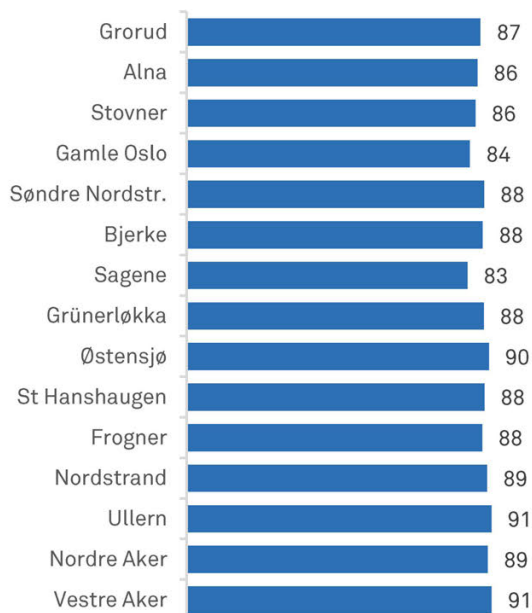
Prosentandel som har en fortrolig venn. Ung i Oslo 2015-2021

Prosentandel som har en fortrolig venn – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel i ulike bydeler som har en fortrolig venn. Oslo 2021

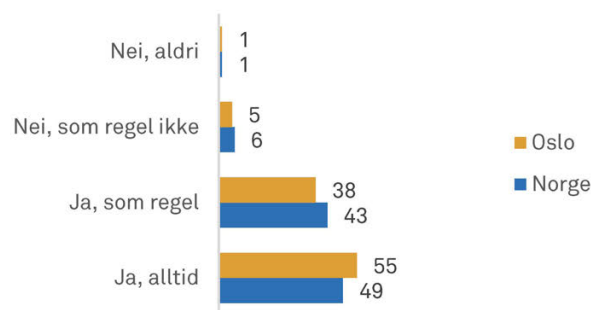
Å ha noen å være sammen med

De aller fleste ungdommer har et ønske om å være sosiale. Resultatene fra Ung i Oslo 2021 viser at nesten alle ungdommer – både gutter og jenter og ungdom i ulike aldre – har noen å være sammen med. Men 4 % av ungdommene i Oslo har ikke noen å være sammen med i friminuttene på skolen og 6-7 % har ingen å være sammen med på fritiden.

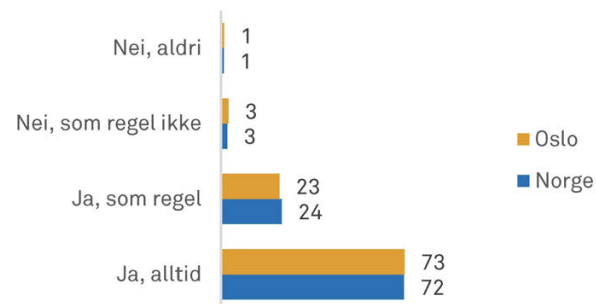
Tallene for Oslo er omtrent som i landet for øvrig, men det varierer imidlertid noe mellom bydelene når det gjelder hvor mange som ikke har noen å være sammen med på skolen og i fritiden.

” En mindre gruppe av ungdom mangler noen å være sammen med på fritiden

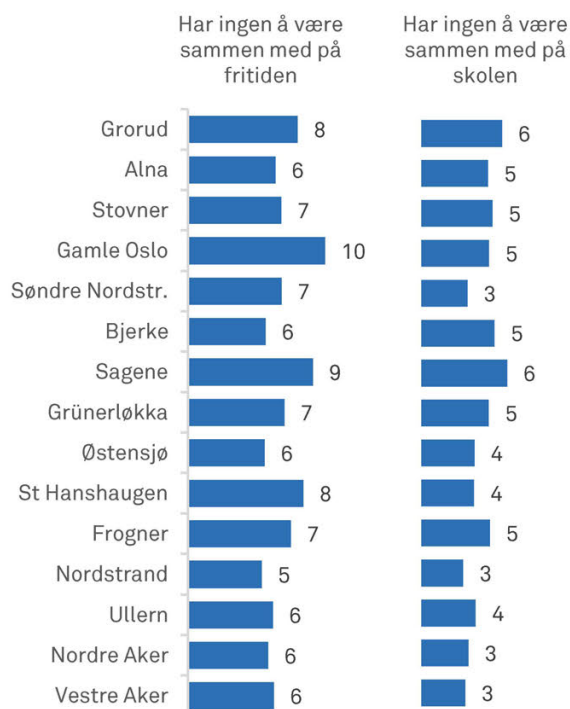
Har du noen å være sammen med på fritiden?

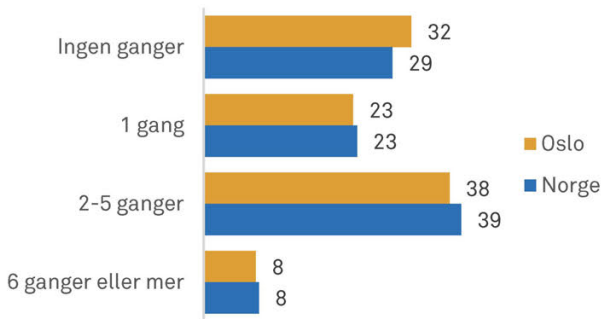
Har du noen å være sammen med i friminuttene på skolen?

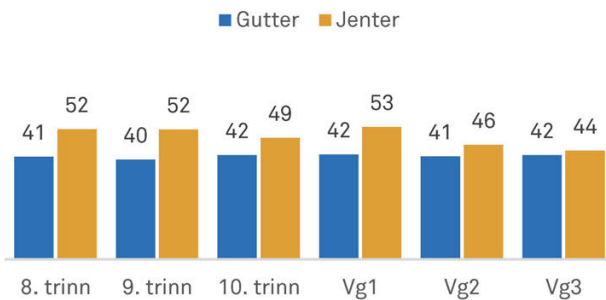
Prosentandel i ulike bydeler som ikke har noen å være sammen med. Oslo 2021

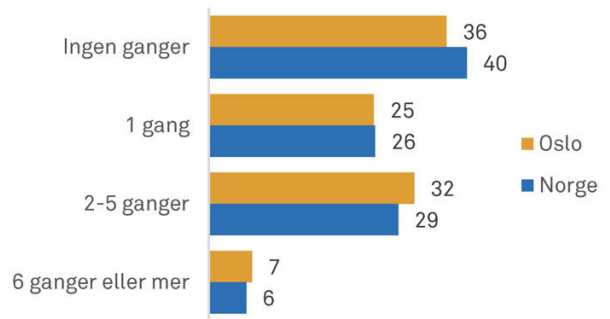
Hvor mange ganger har du vært sammen med venner hos deg eller hos dem i løpet av den siste uka?

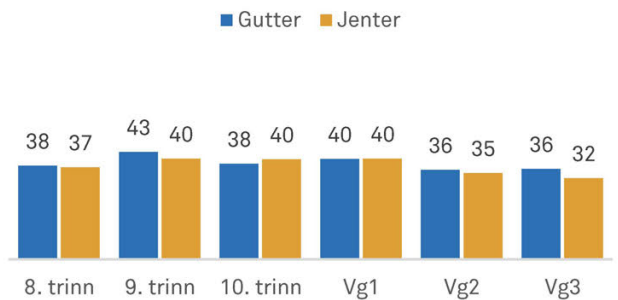
Prosentandel som har vært sammen med venner hjemme hos hverandre minst to ganger siste uke. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Hvor mange ganger har du brukt størsteparten av kvelden ute sammen med venner?

Prosentandel som har vært ute med venner størsteparten av kvelden minst to ganger siste uke. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

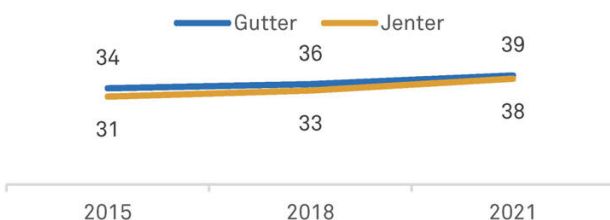

Å være ute med venner om kveldene

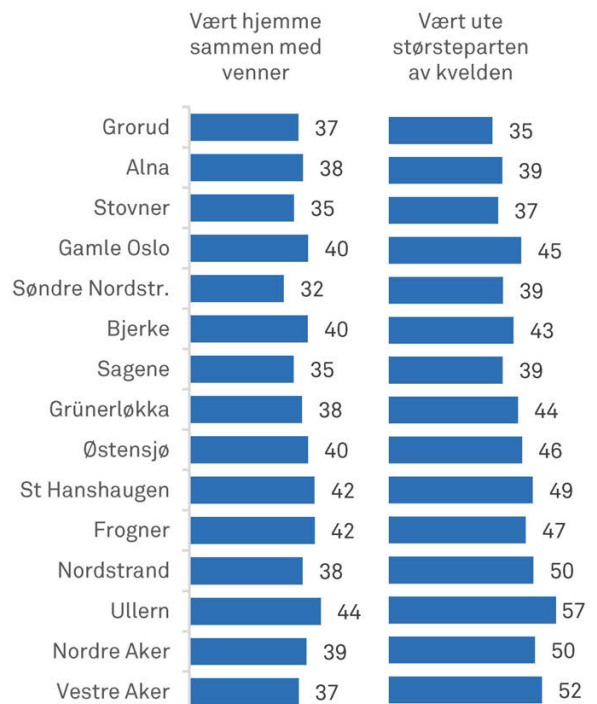
Sett i 30-årsperspektiv har det å «henge ute» med vennene om kveldene blitt betydelig mindre vanlig. De siste årene har dette imidlertid endret seg. Pandemien har heller ikke ført til en brems i utviklingen, og det er flere i 2021 som er ute med vennene størsteparten av kvelden enn i 2018.

Et nytt funn er at dette fenomenet nå er mest utbredt i bydelene på Oslos vestkant. I 2018 var det ingen større forskjeller mellom bydelene på dette området. Derimot var det mer vanlig da at vestkantungdommene oftere møttes hjemme hos hverandre. Også dette ser ut til å være i forandring. Våren 2021 er det å være sammen med venner hjemme omtrent like utbredt i de fleste bydelene.

Prosentandel som har vært ute med venner størsteparten av kvelden minst to ganger siste uke. 2015-2021

Prosentandel i ulike bydeler som minst to ganger siste uke har vært sammen med venner henholdsvis hjemme og ute størsteparten av kvelden. Oslo 2021

Ensomhet

Ensomhet er en subjektiv følelse, som kan oppstå når man opplever å ha mindre sosial kontakt med andre enn man ønsker, eller at kontakten ikke er av tilstrekkelig kvalitet. Ensomhet er ikke nødvendigvis det samme som sosial isolasjon, men personer med lite sosialt nettverk eller som ofte er alene har gjerne større sjanse for å føle seg ensomme. Ensomhet måles best gjennom selvrapporing. I Ung i Oslo er det stilt ett direkte spørsmål om hvorvidt de har vært plaget av ensomhet den siste uken.

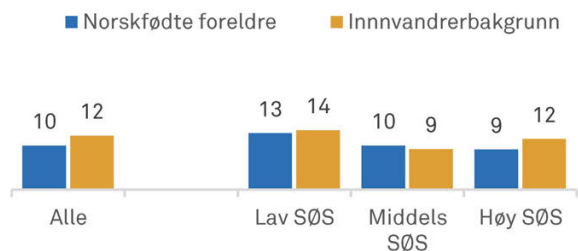
Resultatene viser at de aller fleste ikke er særlig plaget av ensomhet. 43 % er ikke plaget i det hele tatt. Ytterligere 31 % er lite plaget. 11% er derimot veldig mye plaget. Tallene for Oslo er nokså like som tallene for resten av Norge.

Ensomhet er mer utbredt blant jenter enn gutter og det øker i omfang gjennom ungdomstrinnet. Ensomhet er mest utbredt blant unge med lav sosioøkonomisk status.

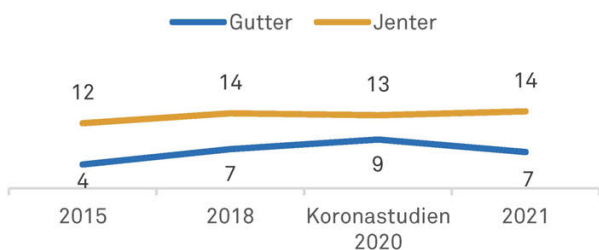
Andelen gutter og jenter som i 2021 var veldig mye plaget av ensomhet var nokså lik som i 2018. Heller ikke sammenliknet med det som kom fram gjennom koronastudien fra pandemiens første fase, er store forskjeller i andelen som er veldig mye plaget av ensomhet.

Går vi litt mer i detalj, viser det seg at det det har skjedd en liten forskyvning siden 2018, med litt flere som var ganske mye plaget og færre som ikke var plaget i det hele tatt.

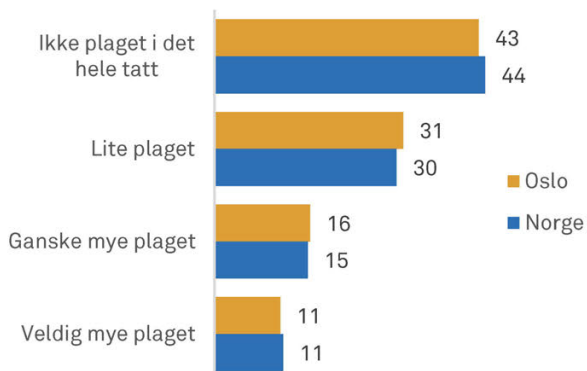
Prosentandel som i løpet av siste uke har vært veldig mye plaget av ensomhet – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

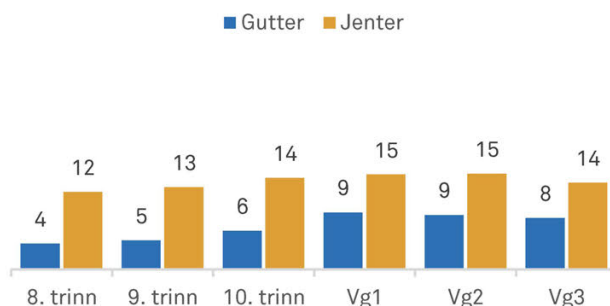
Prosentandel som i løpet av siste uke har vært veldig mye plaget av ensomhet. 2015-2021

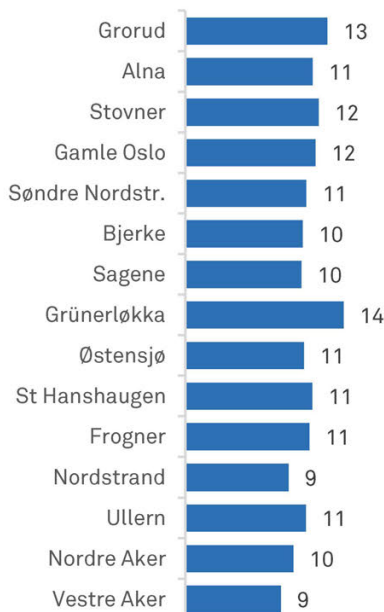
Har du i løpet av siste uke vært plaget av at du har følt deg ensom?

Prosentandel som i løpet av siste uke har vært veldig mye plaget av ensomhet. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel i ulike bydeler som i løpet av siste uke har vært veldig mye plaget av ensomhet

Foreldre

Foreldrene og de nærmeste foresatte er de viktigste omsorgspersonene i oppveksten. Foreldre har plikt til å sørge for økonomisk underhold og omsorg, de skal sikre en forsvarlig oppdragelse og at barnet får en utdanning. De økonomiske, kulturelle og sosiale ressursene som finnes hjemme, legger grunnlaget for de unges levekår og livskvalitet. Studier tyder på at foreldre betyr mye både for unges utdanningsvalg, og for unges fritidsinteresser.

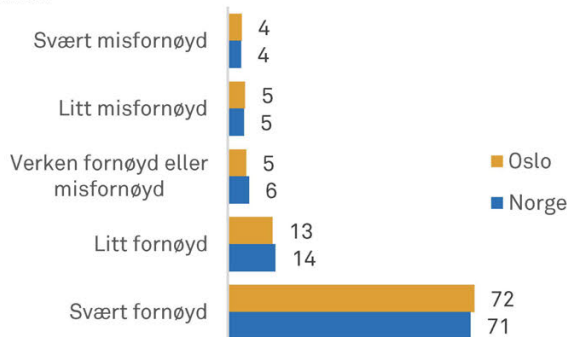
Samtidig handler det å være ung om å gradvis løsrive seg fra foreldrene og om å bli en selvstendig person. Etter hvert som barn blir eldre, blir deres egne meninger og interesser viktigere. Likevel vedvarer den emosjonelle nærheten til foreldrene utover i ungdomstiden. Selv om det kan være mange uenigheter mellom ungdom og foreldre, har de fleste tenåringer i dag et tillitsfullt og nært forhold til sine foreldre.

Mye tyder på at generasjonskløften som vi har vært vant til å snakke om mellom ungdom og foreldregenerasjonen er mindre i dag enn da dagens foreldre selv var ungdom. Dette understrekes av at 85 % av dagens Oslo-ungdom er fornøyd med foreldrene sine – og kun 9 % er litt eller veldig misfornøyd. Mer enn 9 av 10 unge opplever at foreldrene deres er svært interessert i livet deres. Normen i dag er et foreldreskap der ungdom står i sentrum, og med foreldre som har god oversikt over hva ungdommene gjør i fritiden og hvem de er sammen med.

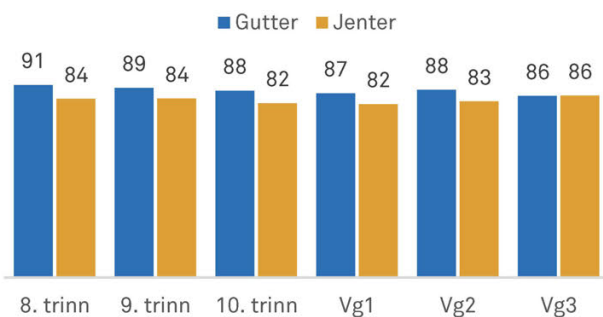
Enkelte tegn tyder på at det for noen har skjedd en ytterligere forsterkning av båndene til foreldrene under pandemien. I kapittel to fant vi at mange opplevde at pandemien førte til at de gjorde flere hyggelige ting sammen med foreldrene sine. I dette kapitlet finner vi at andelen gutter som er fornøyd med foreldrene sine har økt fra 84 % i 2018 til 88 % i 2021. Blant jentene er det imidlertid ingen endring.

For ungdom som ikke selv tjener penger, er foreldrene den viktigste kilden til å dekke utgifter slik at de kan delta på fritidsaktiviteter som koster penger. Ung i Oslo viser at 85 % ikke opplever at foreldrene mangler penger til at de kan være med på slike aktiviteter. 3 % opplever derimot at foreldrene ofte mangler penger til fritidsaktiviteter. 13 % opplever at dette skjer av og til. Det er små forskjeller mellom Oslo og resten av landet. Men ungdom med innvandrerbakgrunn og ungdom med lav sosioøkonomisk status opplever langt oftere enn andre ungdommer at foreldrene deres mangler penger til fritidsaktiviteter de ønsker å være med på. Det er også noen tydelige geografiske skillelinjer på dette området.

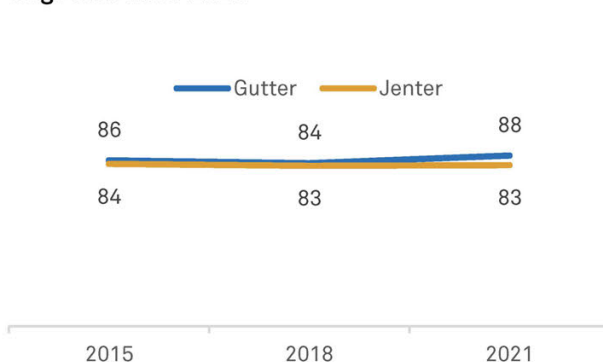
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med foreldrene dine?

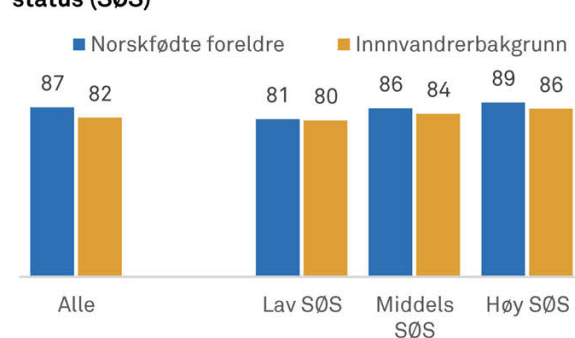
Prosentandel som er fornøyd med foreldrene sine. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

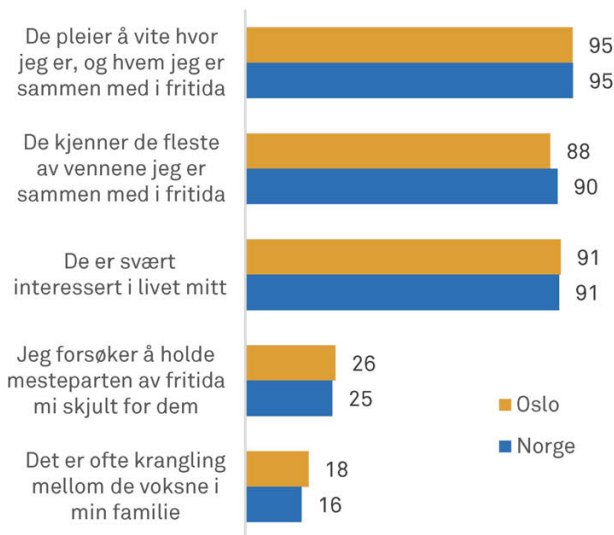
Prosentandel som er fornøyd med foreldrene sine. Ung i Oslo 2015-2021

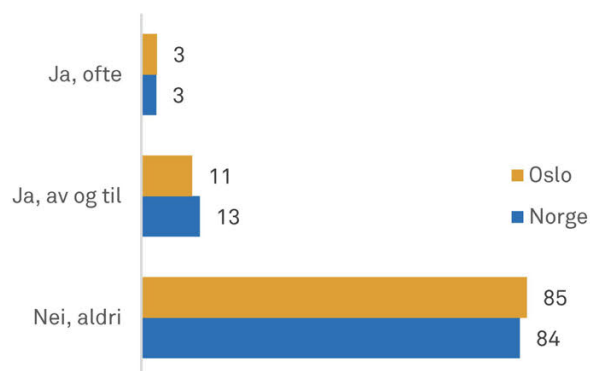
Prosentandel som er fornøyd med foreldrene sine – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

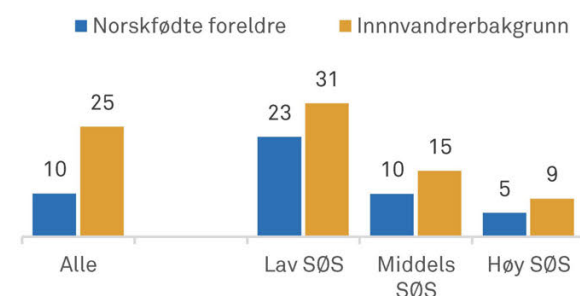
Prosentandel som mener at utsagnene under passer for sine foreldre/foresatte

Hender det at dine foreldre eller foresatte mangler penger til å betale for fritidsaktiviteter du ønsker å delta i (idrett, kino, bursdager, reiser etc.)?

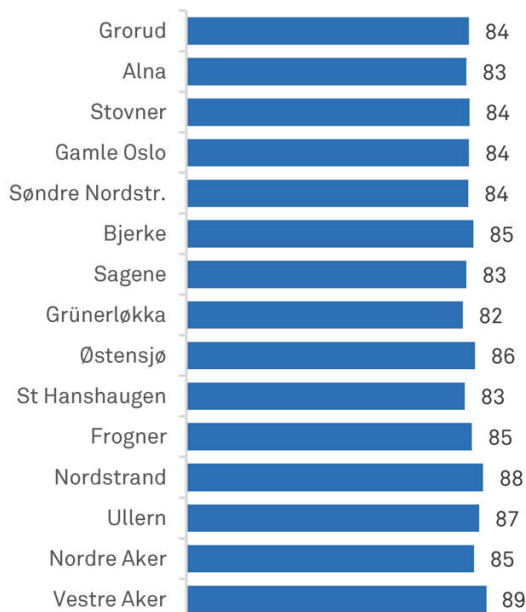
Prosentandel som har foreldre som av og til eller ofte mangler penger til å betale for fritidsaktiviteter de ønsker å være med på – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Foreldrerelasjoner

Mye tyder på at forholdet mellom ungdom og foreldre har endret seg mye siden dagens foreldre selv var ungdommer. Nesten alle ungdommer i dag opplever at foreldrene deres har oversikt over hvor de er og hvem de er sammen med i fritiden. 88 % opplever at foreldrene kjenner flesteparten av vennene de er sammen med i fritiden. Så mange som 91 % opplever eksplisitt at foreldrene deres er svært interessert i livet deres.

Prosentandel i ulike bydeler som er fornøyd med foreldrene sine

Prosentandel i ulike bydeler som har foreldre som av og til eller ofte mangler penger til å betale for fritidsaktiviteter de ønsker å være med på

Skole

Sammen med stengte fritidsaktiviteter var innføring av digital hjemmeundervisning koronatiltaket med de mest inngripende konsekvensene for ungdoms hverdagsliv. Oslo-ungdommen ble særlig rammet. Gjennom pandemien har det vært spesielt synlig hvordan skolen ikke bare er et sted for læring, fag og disiplin, men også en viktig arena for sosialt samvær. Skolen er et sted hvor vennskap utvikles i timene, i friminuttene og på skoleveien. I en tid der det digitale livet preger mye av fritiden til ungdom, utgjør skolehverdagen – og det fysiske samværet som finner sted der – trolig en enda viktigere faktor i ungdoms sosiale liv enn tidligere.

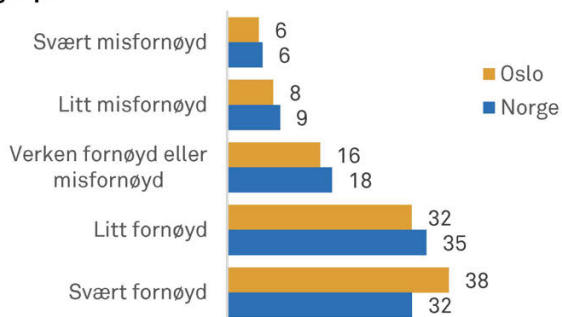
På spørsmål om hvor fornøyd Oslo-ungdom er med skolen de går på, svarer 70 % at de er litt eller veldig fornøyd. 14 % er imidlertid direkte misfornøyd. Blant guttene er fem prosentpoeng flere fornøyd med skolen i 2021 enn i 2018, mens det er ingen større endring blant jentene. Hvorvidt endringene er et uttrykk for at guttene i Oslo har vært spesielt fornøyde med at deler av skolehverdagen har foregått hjemmefra, er vanskelig å si.

På spørsmål om skoletrivsel har endringene gått i motsatt retning. I 2021 trives færre på skolen enn før, færre opplever at lærerne deres bryr seg om dem, det er færre som føler at de passer inn blant elevene i klassen og flere kjeder seg på skolen. Det har også vært en økning fra 2018 i andelen som opplever mye stress på skolen. Endringene føyer seg inn i et mønster som er dokumentert både i og utenfor Oslo over en lengre tidsperiode og er en del av en underliggende trend som startet lenge før pandemien.

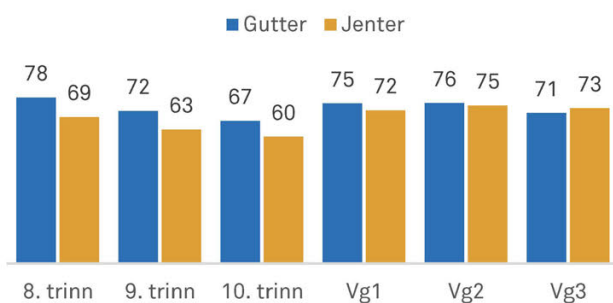
De siste årene har det vært en tendens til at stadig flere ungdommer skulker skolen. Andelen jenter som skulker skolen fortsatte å øke i 2021, mens den har sunket blant guttene. Når det gjelder tid brukt til lekser og annet skolearbeid utenom skoletiden, var det forut for pandemien en nedadgående trend i tidsbruken. Årets tall er derimot nokså identiske med det som kom fram i Ung i Oslo 2018.

Sammenlikner vi skoleindikatorene for Oslo med resten av landet, er det på noen områder likheter og andre områder forskjeller. Likhetene gjelder i hovedsak spørsmål som fanger opp skoletrivsel og forholdet til lærerne og medelever. Det er imidlertid flere i Oslo som er fornøyd med skolen de går på og færre som kjeder seg enn i resten av landet. Oslo-ungdom bruker i gjennomsnitt også mer tid på lekser. Samtidig er det en høyere andel i Oslo som opplever skolearbeidet som stressende sammenliknet med resten av landet. Det er også flere av ungdommene i Oslo som har skulket skolen enn i resten av Norge.

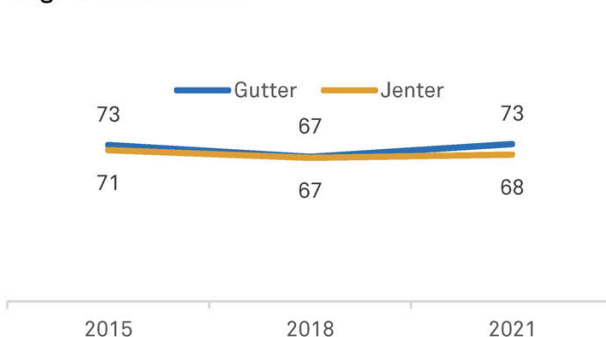
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med skolen du går på?

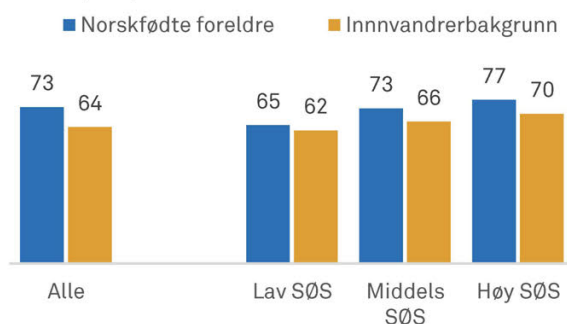
Prosentandel som er fornøyd med skolen de går på. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

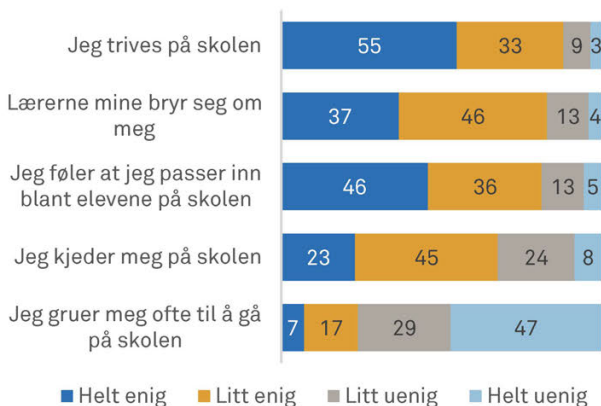
Prosentandel som er fornøyd med skolen de går på. Ung i Oslo 2015-2021

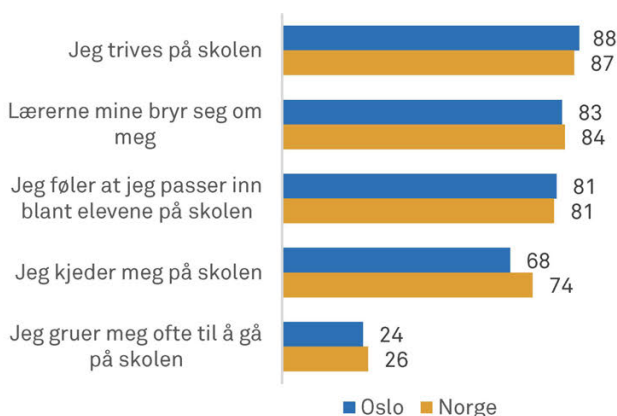
Prosentandel som er fornøyd med skolen de går på – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

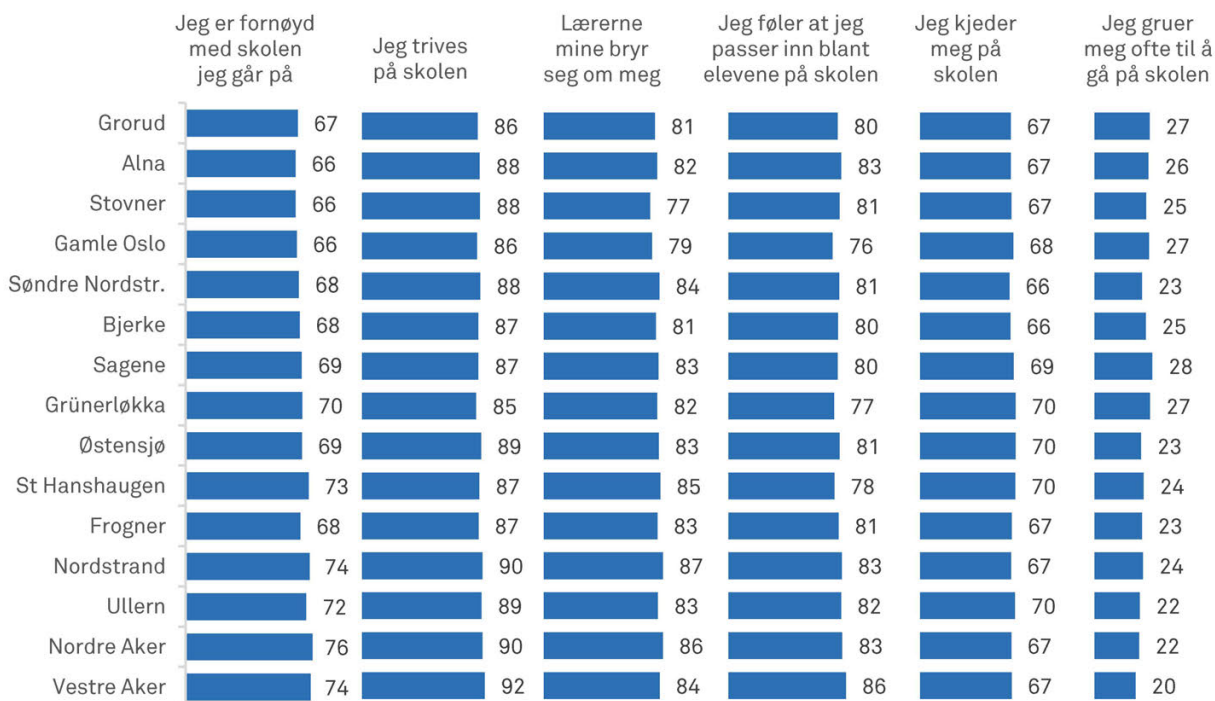
Hvordan ungdom har det på skolen. Oslo 2021

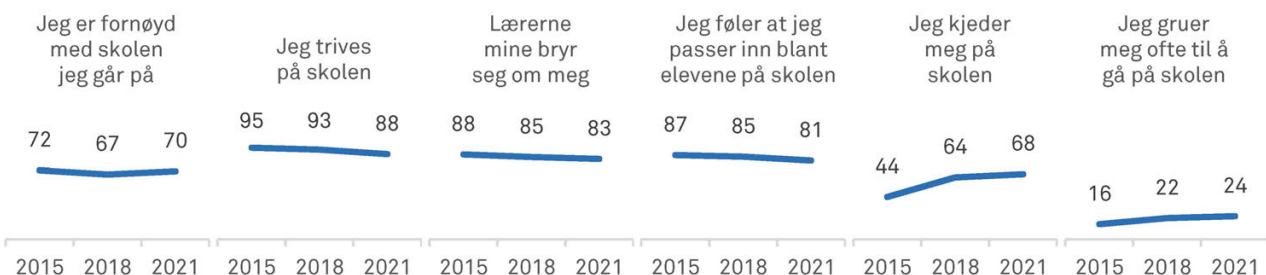
Prosentandel som er enig i ulike utsagn om hvordan de har det på skolen. Oslo og Norge

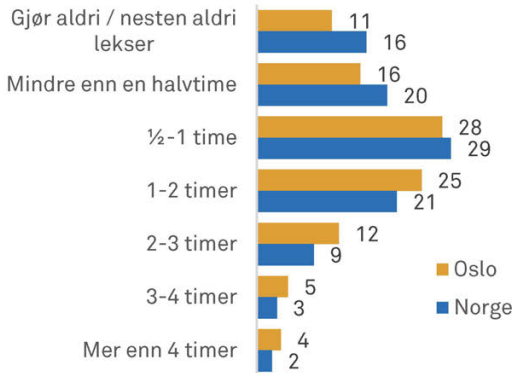
Prosentandel i bydelene som er enige i ulike utsagn om hvordan de har det på skolen. Oslo 2021

Prosentandel som er enige i ulike utsagn om hvordan de har det på skolen. Ung i Oslo 2015-2021

Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid utenom skolen?

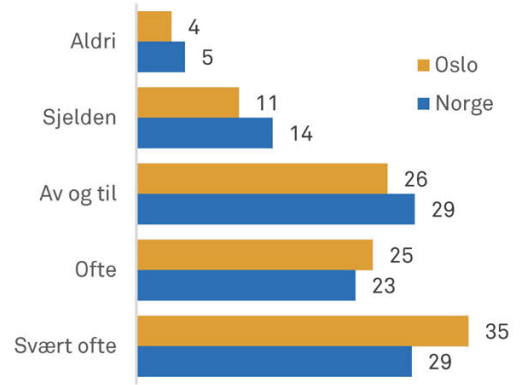

Lekser

I Ung i Oslo kartlegges tiden ungdom bruker på lekser gjennom et spørsmål der de blir bedt om å oppgi hvor lang tid de vanligvis bruker på lekser og annet skolearbeid utenom skoletiden en gjennomsnittsdag.

Det er stor variasjon i tid brukt på skolearbeid. Generelt bruker ungdom i Oslo mer tid på lekser enn ungdom andre steder i landet. Det er ingen endringer i tid brukt på lekser siden 2018.

Hvor ofte blir du stresset av skolearbeidet?

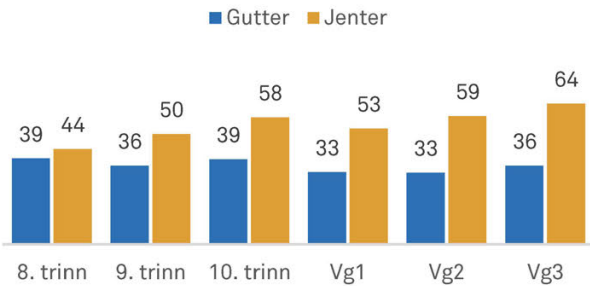

Skolestress

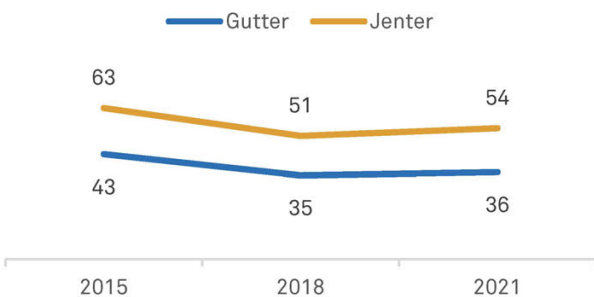
Mange opplever skolearbeidet som stressende. Positivt stress kan være bra og bidra til fokus på læringsoppgavene. Stress kan også være negativt, særlig for de som opplever vedvarende stress over tid og hvor gapet mellom egne ambisjoner og det man får til blir for stort.

Flere i Oslo enn i resten av landet opplever skolearbeidet som stressende. Skolestresset har økt siden 2018.

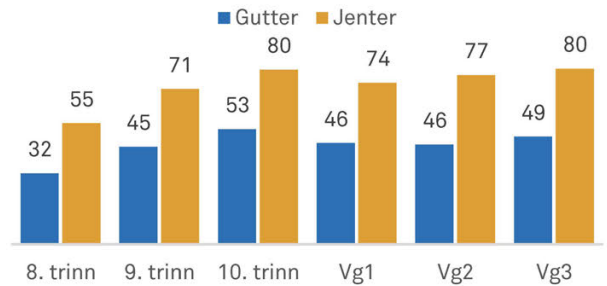
Prosentandel som bruker minst én time hver dag på lekser og annet skolearbeid utenom skolen. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

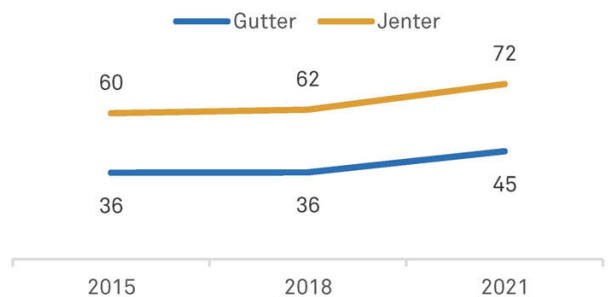
Prosentandel som bruker minst én time hver dag på lekser og annet skolearbeid utenom skolen. Ung i Oslo 2015-2021

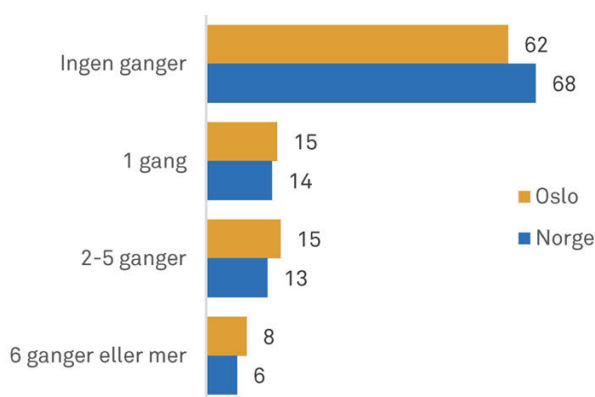
Prosentandel som ofte eller svært ofte blir stresset av skolearbeidet. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

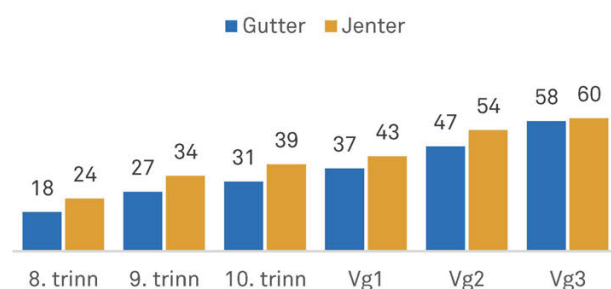
Prosentandel som ofte eller svært ofte blir stresset av skolearbeidet. Ung i Oslo 2015-2021

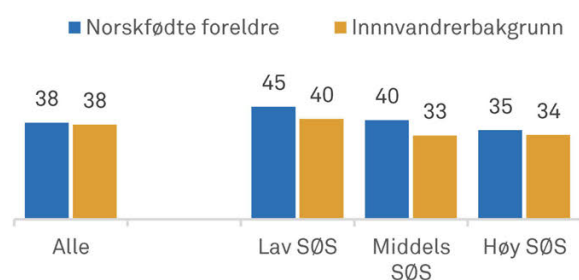
Hvor mange ganger har du skulket skolen siste år?

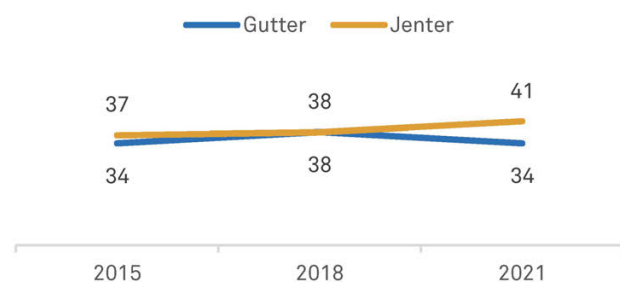
Prosentandel som har skulket skolen minst én gang siste år. Blant gutter og jenter på ulike klasstrinn

Prosentandel som har skulket skolen minst én gang siste år – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som har skulket skolen minst én gang siste år. Ung i Oslo 2015-2021

Skulking

Å være motivert for skolen er et godt utgangspunkt for elever som ønsker å gjennomføre utdanningen sin. Skolemotivasjon kommer til syne på ulike måter, gjennom arbeidsinnsats, elevenes utdanningsvalg og hvorvidt de slutter opp om skolens formål og regler. Å skulke skolen – særlig når dette skjer gjentatte ganger – signaliserer det motsatte. Årsakene til skoleskulking kan være mange, og handler i mange tilfeller om forhold som ikke direkte har med skolen å gjøre.

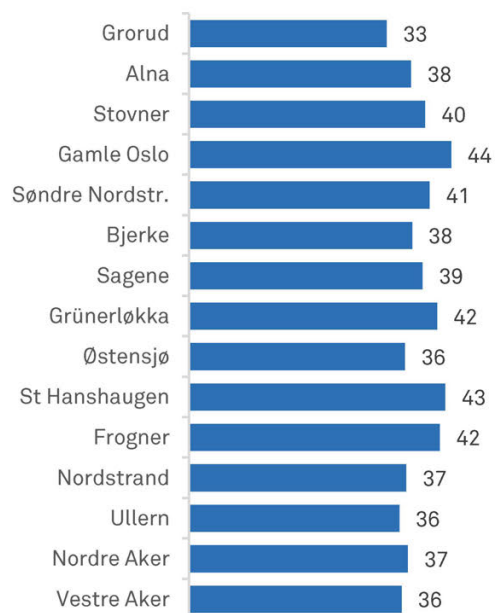
Skulking regnes ofte som en risikofaktor som gir økt sannsynlighet for negativ utvikling i ungdomsårene. Særlig alvorlig er det når skoleskulking opptrer sammen med andre risikofaktorer og der ungdommen har få beskyttende faktorer i det miljøet han eller hun befinner seg i.

Et mindretall velger å skulke, men tilbøyeligheten øker med alderen. Årets tall tyder på en økning blant jenter og en nedgang blant gutter.

I de fleste bydelene har rundt 4 av 10 skulket skolen det siste året. Enkelte bydelar ligger en del lavere, som for eksempel Bydel Grorud. Tallene er høyest i de indre bydelene Frogner, Gamle Oslo, St. Hanshaugen og Grünerløkka.

Skulking er mest utbredt blant ungdom med lavest sosioøkonomisk status. Innvandrerbakgrunn har derimot i seg selv lite å si for hvorvidt ungdom skulker eller ikke.

Prosentandel i ulike bydelar som har skulket skolen minst én gang siste år

Lokalmiljøet

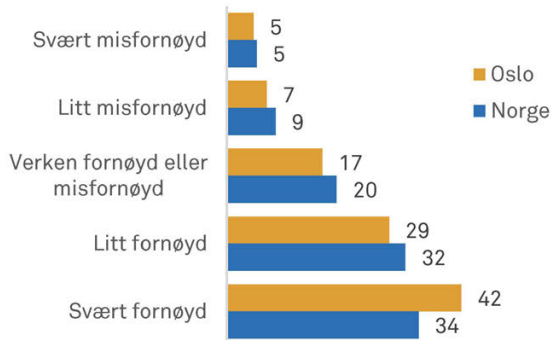
Å vokse opp betyr som regel å vokse opp i et bestemt lokalmiljø. Forskjellige steder gir ulike muligheter for utfoldelse og sosialt samvær. Fritidstilbudet påvirker den enkeltes utfoldelsesmuligheter, og bidrar til å skape identitet og tilhørighet. Et godt kollektivtilbud er viktig for mange. Trygge og sunne lokalmiljøer er særlig viktig for barn og unges velferd, fordi de som regel bruker lokalmiljøet i større grad enn voksne.

Ung i Oslo 2021 viser at de fleste er godt fornøyd med lokalmiljøet der de bor. Ungdom i Oslo er mer fornøyd enn ungdom andre steder i landet. Guttene på ungdomstrinnet er mer fornøyd enn jentene på samme trinn. Siden 2018 har andelen gutter som er fornøyd med lokalmiljøet økt noe. Ungdom i vest, i Bydel Nordstrand og i sentrumsområdene er mer fornøyd med lokalmiljøet sitt enn ungdom i de ytre østlige bydelene. Ungdom med mange ressurser hjemme er aller mest fornøyd.

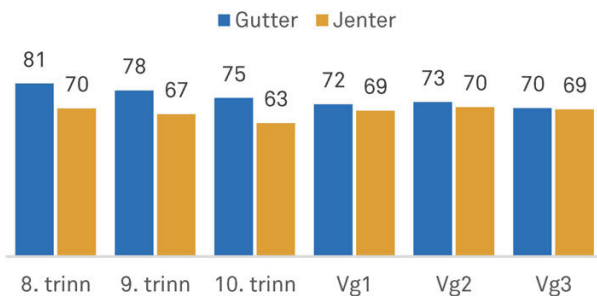
Hva er så ungdommen fornøyd med i sitt nærmiljø? 8 av 10 er fornøyd med kollektivtilbudet og 7 av 10 med tilbudet av idrettsanlegg. Halvparten er fornøyd med tilbudet av lokaler for å treffe andre ungdommer og like mange med kulturtilbudet. Det varierer mye mellom de ulike bydelene hva ungdom er fornøyd med. Ungdom i de mest ressursrike bydelene er langt mer fornøyd med idrettsanleggene enn i mange av de som bor i indre bydeler, i Groruddalen og i Bydel Søndre Nordstrand. En tilsvarende sammenheng finnes mellom bosted og hvor fornøyd ungdom er med kollektivtilbudet. Ungdom i øst er derimot langt mer fornøyd med tilbudet av lokaler for å treffe andre ungdommer. Generelt er flere i 2021 fornøyd med tilbudet til unge i nærmiljøet enn tidligere. Økningen har vært størst når det gjelder kollektivtilbudet og tilbudet av idrettsanlegg.

Å kunne føle seg trygg i nærområdet sitt er helt sentralt. 8 av 10 opplever det som trygt å være ute om kvelden i nærmiljøet sitt, men 5 % føler seg direkte utrygge. Andelen som føler seg trygge har imidlertid blitt redusert siden 2015, og da mest for jenter. Flere unge med høy sosioøkonomisk status og med norskfødte foreldre føler seg trygge i nærmiljøet enn unge med lav sosioøkonomisk status og utenlandsfødte foreldre. Mens 9 av 10 i de mest ressurssterke bydelene føler seg trygge, gjelder det 7 av 10 i flere av bydelene på østkanten. Lavest er andelen i Bydel Søndre Nordstrand, der 67 % føler seg trygge når de er ute om kvelden i sitt eget nærmiljø.

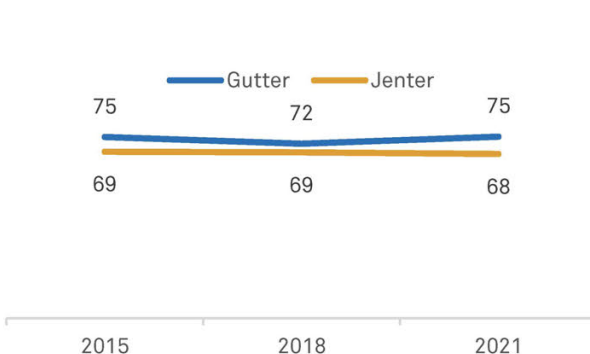
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med lokalmiljøet der du bor?

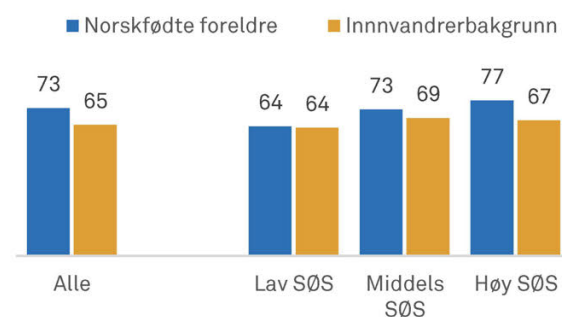
Prosentandel som er fornøyd med lokalmiljøet. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

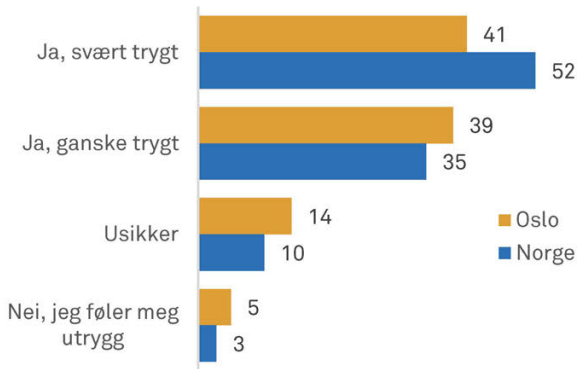
Prosentandel som er fornøyd med lokalmiljøet. Ung i Oslo 2015-2021

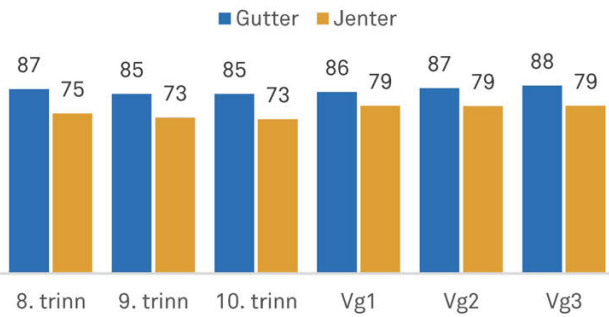
Prosentandel som er fornøyd med lokalmiljøet – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

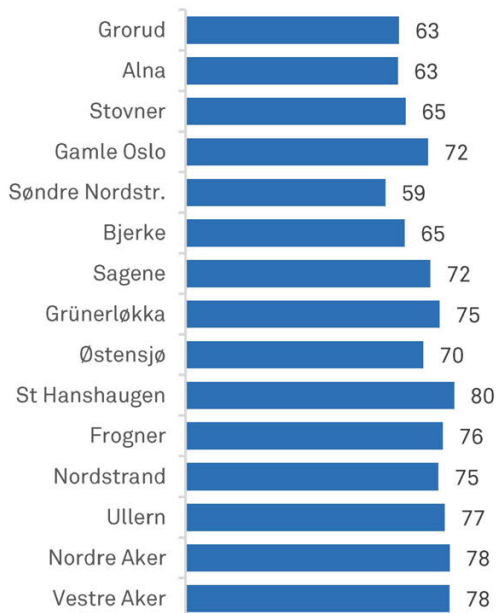
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å være i nærområdet der du bor?

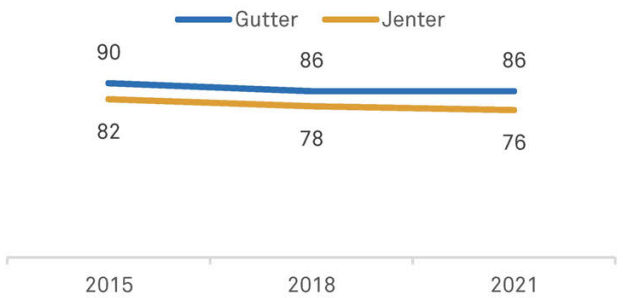
Prosentandel som opplever det som trygt å være ute om kvelden i nærmiljøet. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

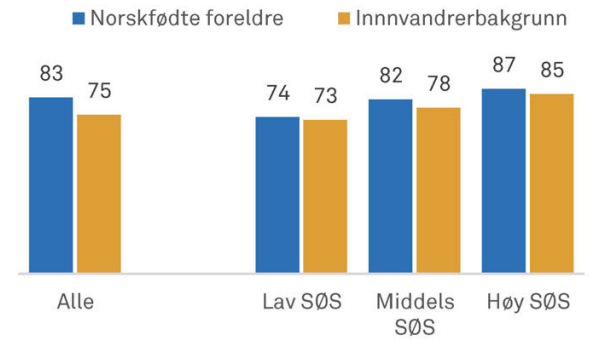
Prosentandel i ulike bydeler som er fornøyd med lokalmiljøet

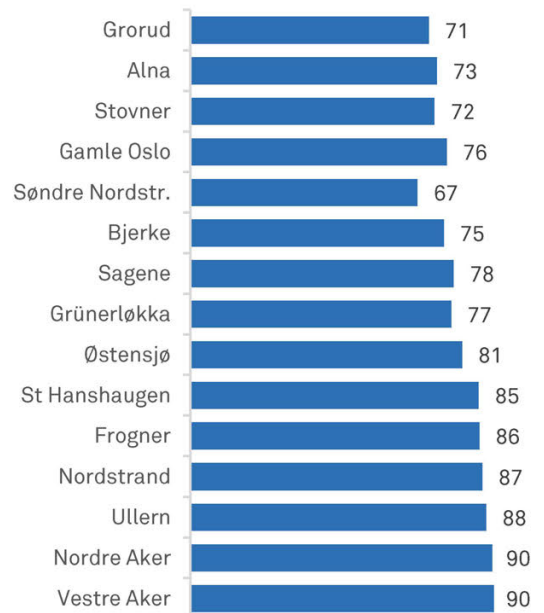
Prosentandel som opplever det som trygt å være ute om kvelden i nærmiljøet. Ung i Oslo 2015-2021

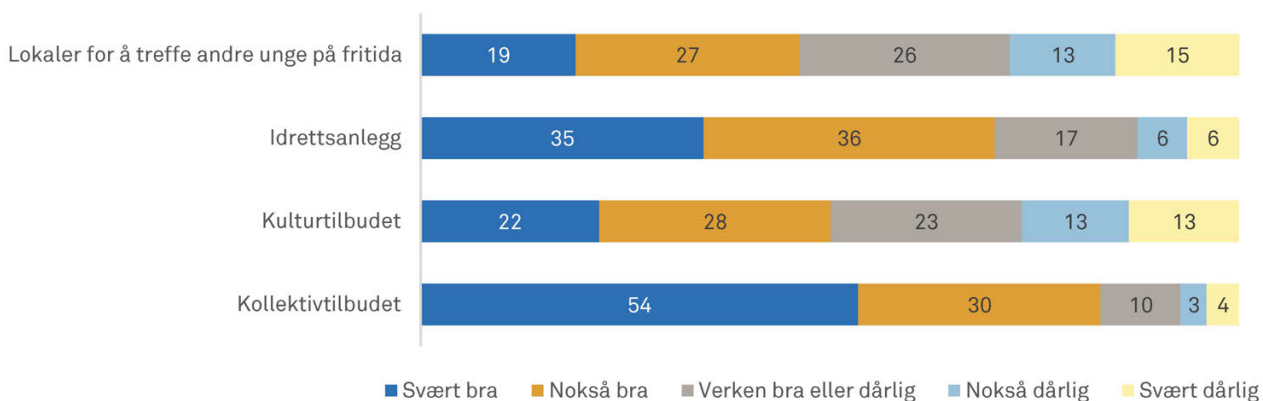
Prosentandel som opplever det som trygt å være ute om kvelden i nærmiljøet – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

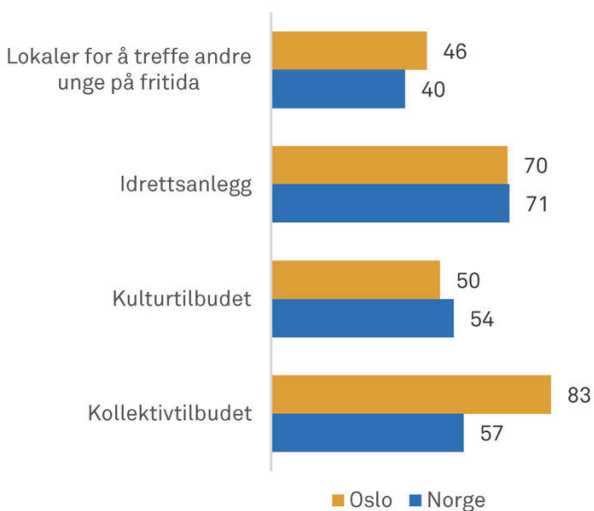
Prosentandel i ulike bydeler som opplever det som trygt å være ute om kvelden i nærmiljøet

Tenk på områdene rundt der du bor. Hvordan opplever du at tilbudet til ungdom er når det gjelder ...

Andel som opplever ulike tilbud til ungdom i nærmiljøet som svært eller nokså bra

Nærmiljøtilbudet

Det er store variasjoner mellom ungdom når det gjelder hvor fornøyd de er med det som finnes av tilbud til ungdom i nærmiljøet. Mange er fornøyd med tilbudet av idrettsanlegg og det samme gjelder kollektivtilbudet. Når det gjelder hvor fornøyd ungdom er med tilbudet av lokaler der de kan treffes på fritida, deler ungdom seg i to, der halvparten er fornøyd. De yngste er mer fornøyd med dette tilbudet enn de eldste.

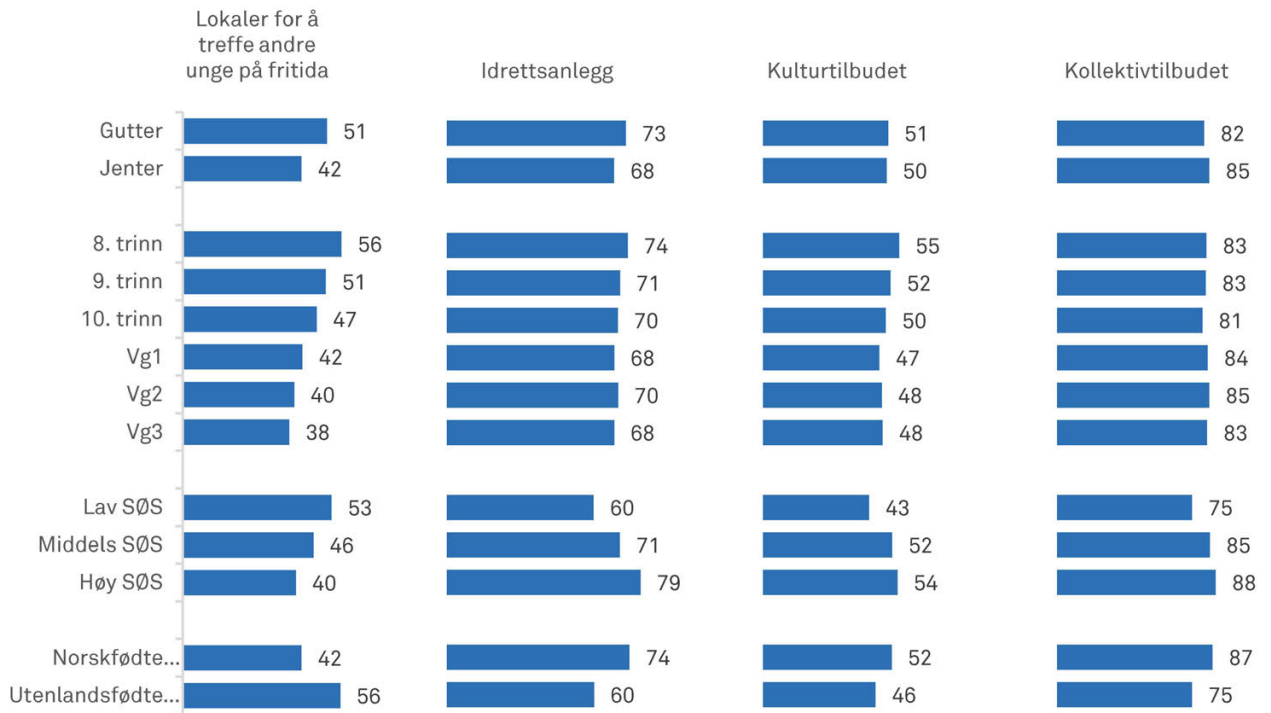
Flere ungdommer i 2021 enn før er fornøyd med ulike tilbud til ungdom i nærmiljøet. Andelen som er fornøyd med kollektivtilbudet har økt med 7-8 prosentpoeng siden 2015 og andelen som er fornøyd med idrettsanleggene har økt med 5 poeng. Andelen som er fornøyd med tilbudet av lokaler der unge kan treffes på fritida har økt med 1-2 poeng.

Det varierer hva ungdom i ulike deler av byen er fornøyd med. Generelt er ungdom i vest mer fornøyd med idrettsanleggene og kollektivtilbudet enn ungdom i øst. Motsatt er ungdom i øst mest fornøyd med tilbudet av treffsteder for ungdom.

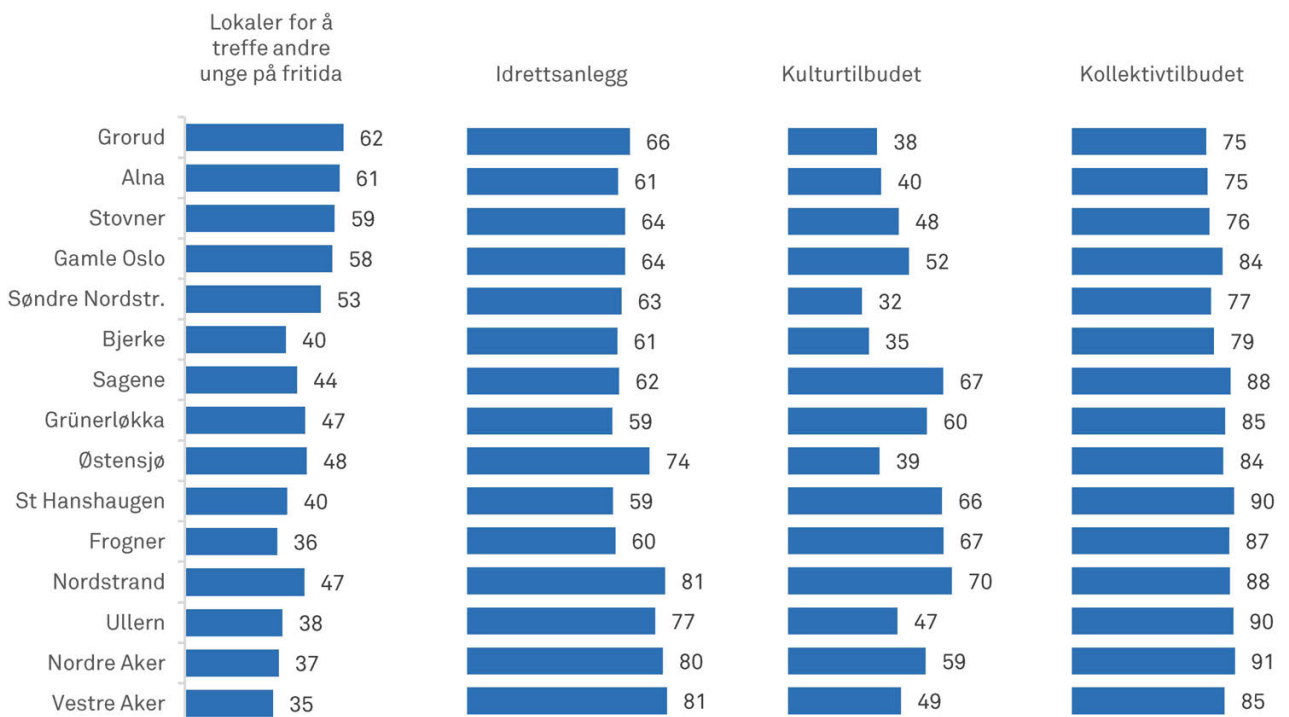
Prosentandel som opplever ulike tilbud til ungdom i nærmiljøet som svært eller nokså bra. Ung i Oslo 2015-2021

Tenk på områdene rundt der du bor. Hvordan opplever du at tilbudet til ungdom er når det gjelder ...

Prosentandel i bydelene som opplever ulike tilbud til ungdom i nærmiljøet som svært eller nokså bra. Oslo 2021

Framtid

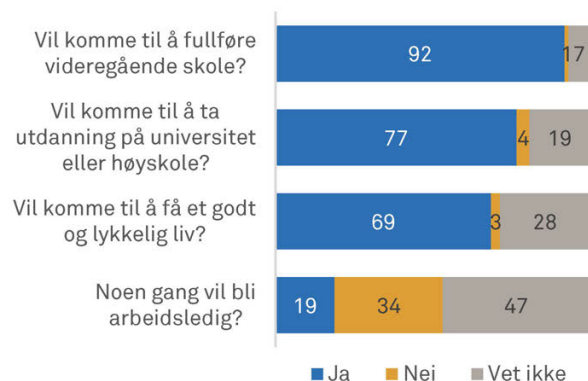
Pandemien har skapt mye usikkerhet og mange Oslo-ungdom opplevde at foreldrene deres mistet jobben eller ble permittert. Det er likevel lite i resultatene fra Ung i Oslo 2021 som tyder på at ungdom i Oslo har blitt mer pessimistiske med tanke på framtiden. På de fleste spørsmålene om hvordan de tror framtida deres vil bli, er det stabilitet som preger resultatene mer enn endring. Utviklingen er særlig interessant, fordi man både i Oslo og ellers i landet har sett en utvikling fra rundt 2015 og framover der ungdom ble stadig mindre framtidsoptimistiske. Denne trenden ser ut til å være brutt. Sammenlikner vi tallene for Oslo i 2021 med 2018 er det like mange som tror de vil få et godt og lykkelig liv og like få som tror de noen gang kommer til å bli arbeidsledige. Blant guttene er det også like mange som før som tror de vil fullføre videregående og ta høyere utdanning. Blant jentene er det imidlertid en liten nedgang på utdanningsområdet.

I Ung i Oslo 2021 svarer 92 % at de tror de vil fullføre videregående, mens 1 % svarer nei og 7 % er usikre. På spørsmål om de tror de vil komme til å ta høyere utdanning, er usikkerheten større. 19 % svarer at de er usikre, men kun 4 % svarer eksplisitt nei – og så mange som 77 % svarer ja. Oslo-ungdommen er i langt større grad orientert mot høyere utdanning enn ungdom andre steder i landet.

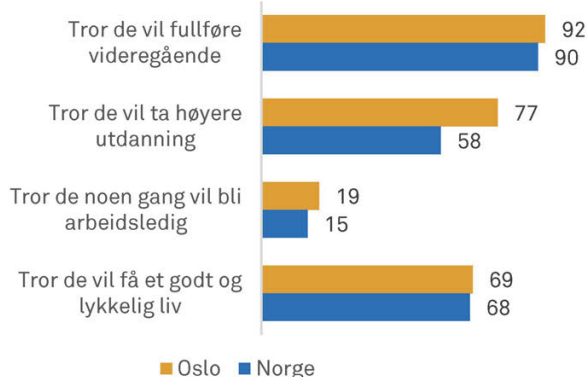
69 % av ungdom i Oslo tror de vil få et godt og lykkelig liv. Her skiller tallene seg lite fra landet for øvrig. 19 % i Oslo tror at de noen ganger kommer til å bli arbeidsledig. Tallet er høyere enn i resten av landet.

Generelt er framtidsoptimismen stor i alle bydeler og i alle sosiale lag. Det er samtidig noen mønstre i retning av at andelen framtidsoptimistiske øker med økende ressurser, både på familie- og på bydelsnivå. Men selv om det er noen tydelige tendenser i denne retning, er ikke forskjellene mellom bydelene spesielt store – og kanskje mindre enn vi kunne forvente ut fra det man vet om levekårsforskjellene i Oslo. I alle bydeler tror mer enn 9 av 10 at de vil fullføre videregående og mer enn 7 av 10 at de vil begynne i høyere utdanning. Det er også slik at godt over 6 av 10 i alle bydeler tror at de vil få et godt og lykkelig liv, mens forestillingen om å bli arbeidsledige gjelder et mindretall uansett hvor i byen ungdom bor.

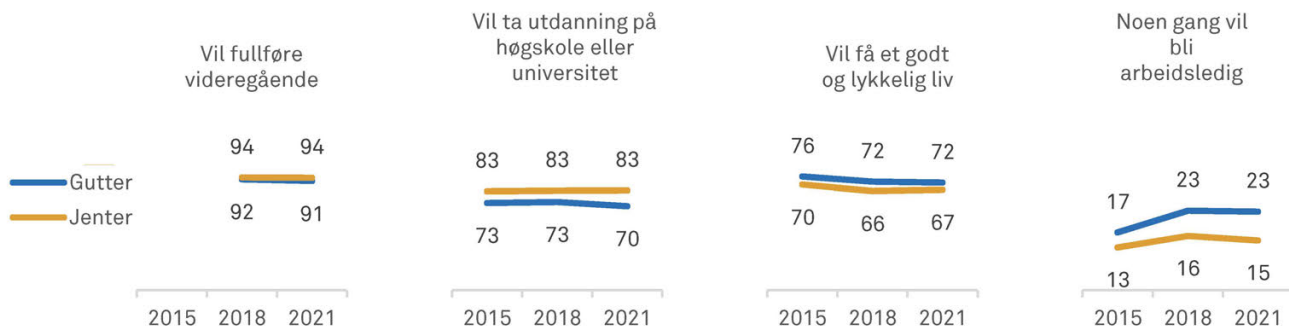
Hvordan tror du framtida di vil bli?

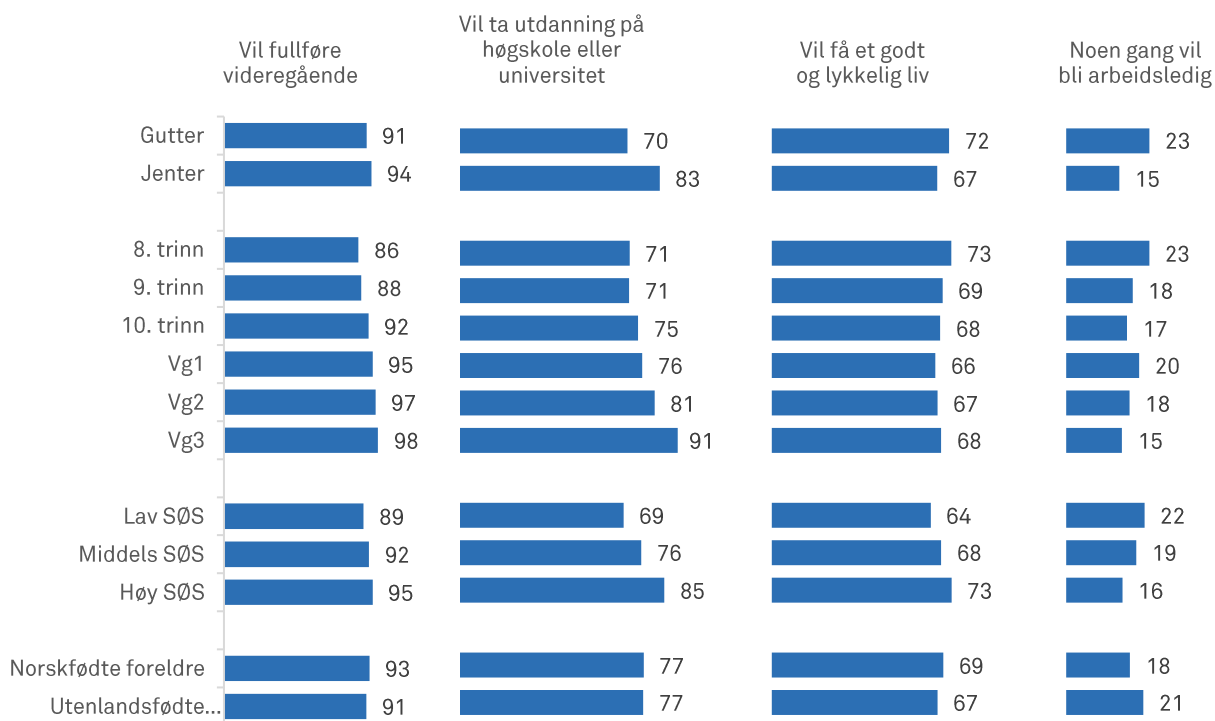
Prosentandel som svarer ja på spørsmål om hvordan de tror framtida deres vil bli

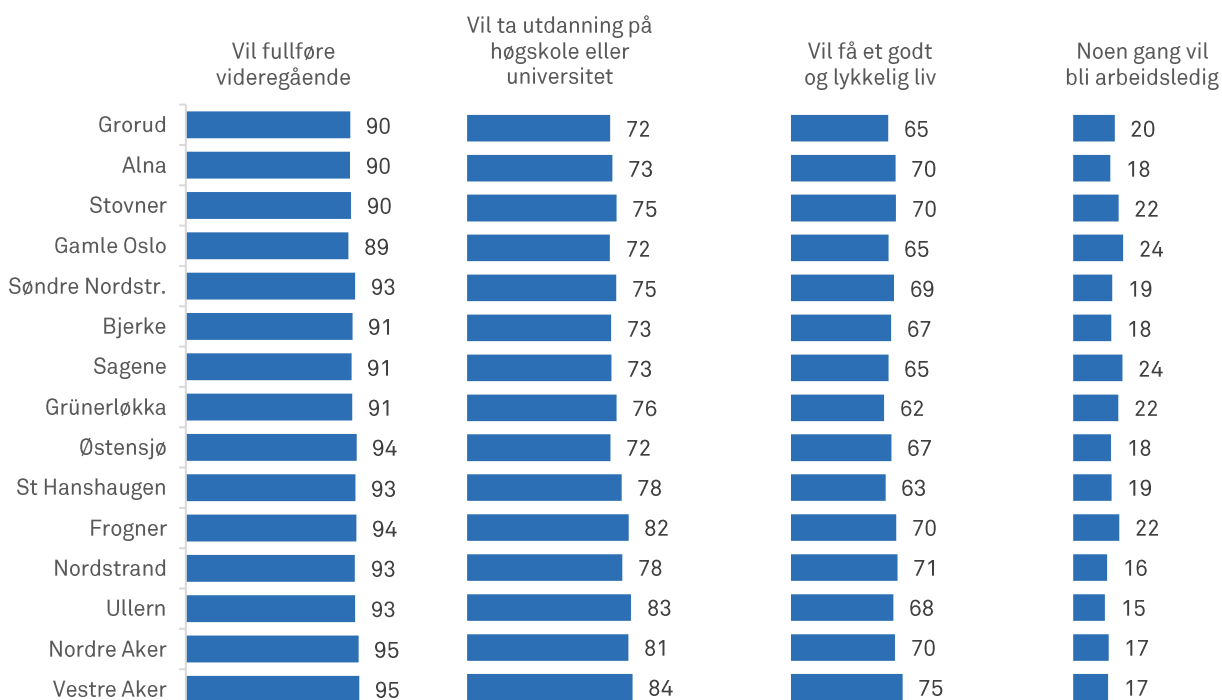
Prosentandel som svarer ja på spørsmål om hvordan de tror framtida deres vil bli. Ung i Oslo 2015-2021

Prosentandel som svarer ja på spørsmål om hvordan de tror framtida deres vil bli. Oslo 2021

Prosentandel i bydelene som svarer ja på spørsmål om hvordan de tror framtida deres vil bli. Oslo 2021

Medier

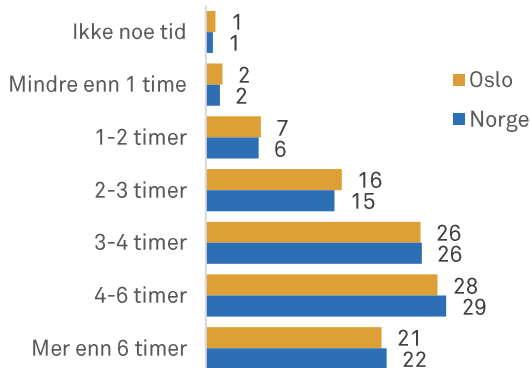
I løpet av relativt kort tid har det skjedd noe i retning av det vi kan kalle for en digital revolusjon. For de fleste – og ikke minst for de unge som har vokst opp med smarttelefoner og tilgang til internett 24/7 – er det nok vanskelig å forestille seg et liv uten å kunne ha direkte kontakt med alle de kjenner (og ikke kjenner), samt tilgang til all verdens musikk, videoer, filmer og informasjon, gjennom smarttelefoner som ikke er større enn at de får plass i en bukselomme. Den digitale teknologien har gjort ungdoms verden større, den gjør at ungdom kan ha kontakt og samvær med andre uten å være fysisk sammen. Onlinespill og sosiale medier spiller en helt avgjørende rolle i ungdoms hverdagsliv, og bidrar til å strukturere det sosiale livet på andre måter enn tidligere. Utviklingen betyr samtidig store sosiale omkostninger for den enkelte ungdom som ikke er til stede – eller blir utestengt – fra det nettbaserte sosiale fellesskapet.

Ung i Oslo 2021 viser at det store flertallet av Oslo-ungdom bruker mye av fritiden på digitale aktiviteter – og at tidsbruken er økende. Pandemien har trolig bidratt til å forsterke en utvikling vi har sett de senere årene. Under pandemien i 2021 brukte 74 % av ungdommene mer enn tre timer daglig foran en skjerm utenom skoletiden – mot 58 % i 2018. Tidsbruken øker noe gjennom årene på ungdomstrinnet, men flater ut fra 10. trinn. Ungdom i Oslo skiller seg lite fra resten av landet når det gjelder skjermtid.

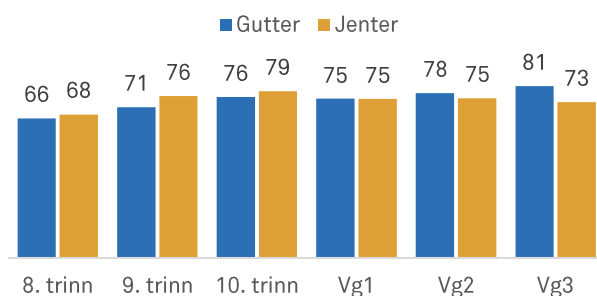
Mens gutter tidligere brukte noe mer tid foran en skjerm enn jenter, er det i 2021 ikke lenger kjønnsforskjeller i tidsbruken. Det er derimot fortsatt store forskjeller i hvilke aktiviteter gutter og jenter driver med. Jenter generelt bruker langt mer tid på sosiale medier enn gutter. De fleste gutter er derimot mer opptatt av å spille dataspill enn de fleste jenter.

Ser vi de siste årene under ett, har både gutter og jenter brukt stadig mer tid på sosiale medier. Det har også vært en økning i andelen som bruker mye tid på dataspill. Andelen unge som ser på TV har økt noe fra 2018 til 2021, etter en periode med betydelig nedgang. Et tilsvarende utviklingstrekk gjelder andelen jenter som bruker tid på å lese bøker.

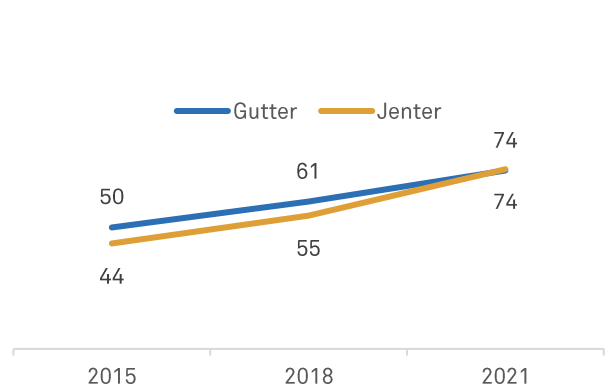
Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis foran en skjerm i løpet av en dag?

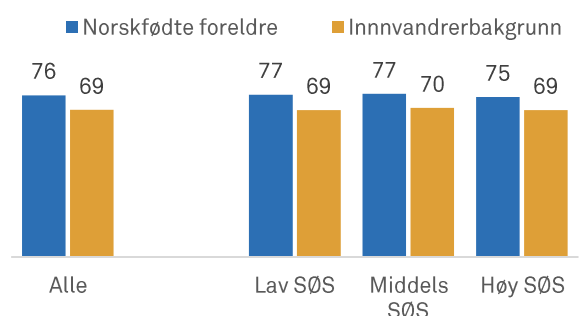
Prosentandel som utenom skolen bruker minst tre timer daglig foran en skjerm. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

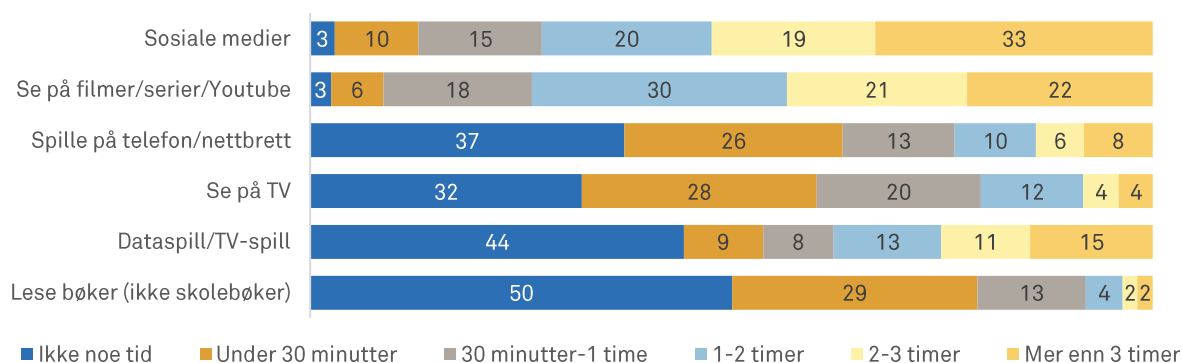
Prosentandel som utenom skolen bruker minst tre timer daglig foran en skjerm. Ung i Oslo 2015-2021

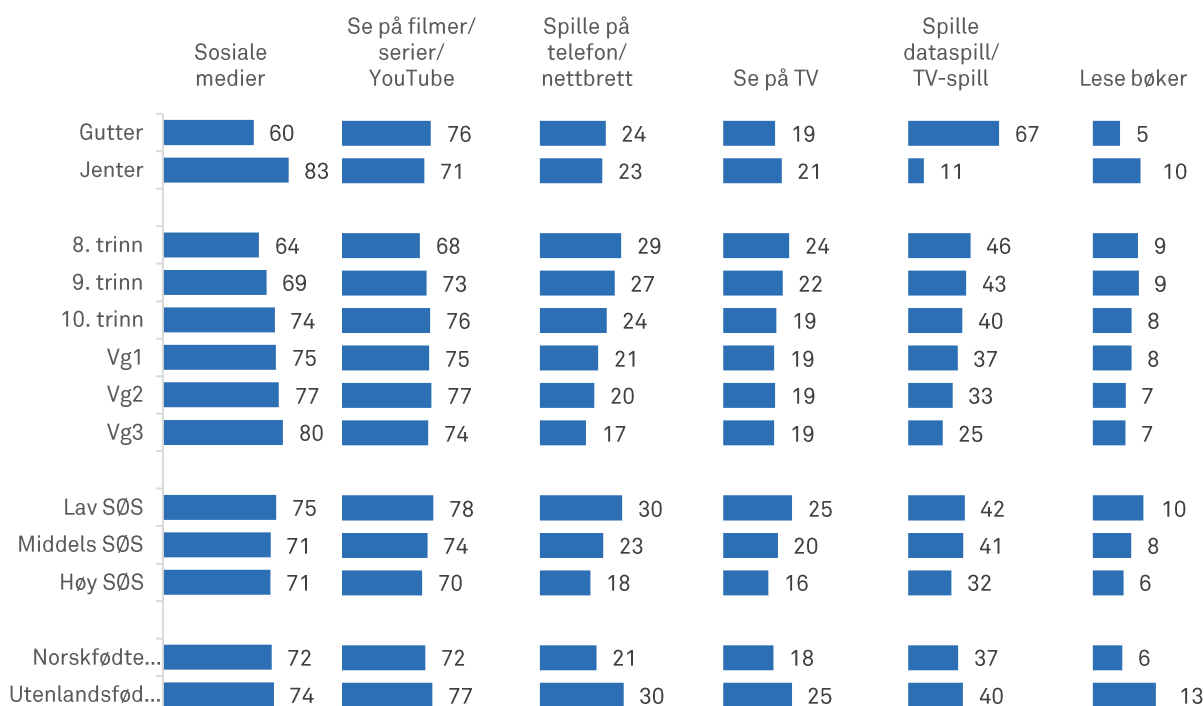
Prosentandel som utenom skolen bruker minst tre timer daglig foran en skjerm – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

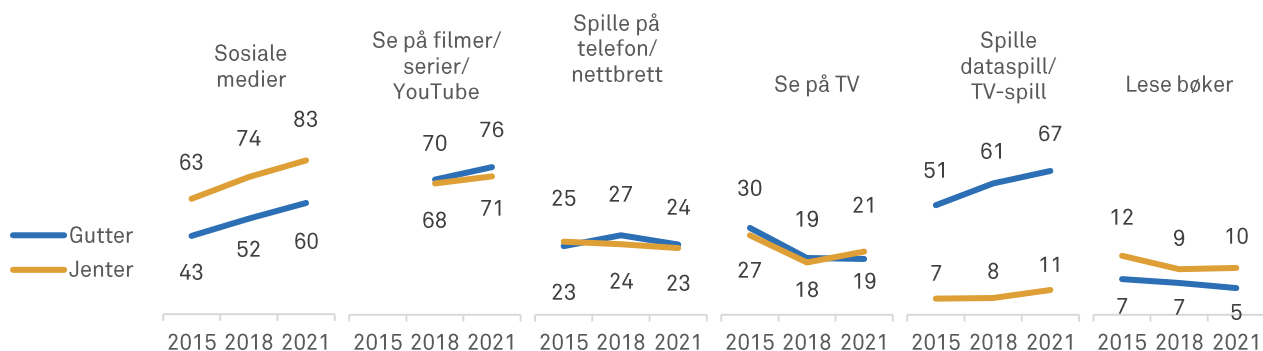
Hvor mye tid bruker du på følgende en gjennomsnittsdag?

Prosentandel som bruker minst en time daglig på ulike medieaktiviteter. Oslo 2021

Prosentandel som bruker minst en time daglig på ulike medieaktiviteter. Ung i Oslo 2015-2021

Organisert fritid

Mange organiserte fritidsaktiviteter var i store deler av pandemien enten stengt eller bare delvis åpne. Restriksjonene rammet Oslo mer enn andre steder i landet. Hva har dette betydd for deltakelsen i fritidsaktiviteter? På den ene siden viser resultatene at over halvparten selv definerer at de «er med» i en organisasjon, klubb eller lag våren 2021. I 2021 gjaldt dette 51 %, mot 54 % i 2018. Nedgangen på 3 prosentpoeng er mindre enn hva man kanskje kunne forvente. Reduksjonen i Oslo er mindre enn i landet for øvrig, der nedgangen var dobbelt så stor.

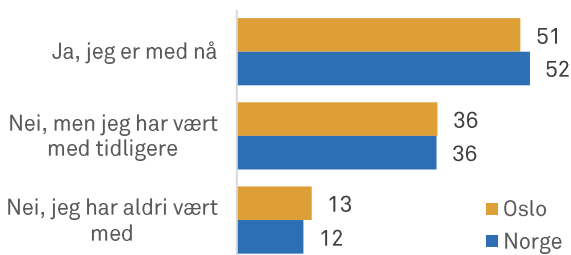
Når vi måler deltakelse gjennom spørsmål som fanger opp om de faktisk deltok på aktiviteter i løpet av de siste 30 dagene før de besvarte undersøkelsen, har det derimot vært en større nedgang i Oslo enn i resten av landet. Det er nedgang i alle typer aktiviteter, men størst for deltakelse i fritidsklubb og i religiøse foreninger. Også idretten har hatt en betydelig tilbakegang – på sju prosentpoeng fra 2018 til 2021. Det er for tidlig å si noe endelig om pandemien faktisk har bidratt til å øke frafallet fra organiserte fritidsaktiviteter. Tallene i dette kapittelet kan likevel tyde på at restriksjonene i Oslo har gjort at færre har kunnet delta i fritidsaktiviteter relativt sett til andre steder, men ikke nødvendigvis bidratt til at flere i Oslo har sluttet enn andre steder.

I likhet med tidligere Ung i Oslo-undersøkelser viser også årets undersøkelse tydelige sosiale mønstre når det gjelder hvor mange som deltar i organiserte aktiviteter og hvilke typer aktiviteter de deltar i. Ungdom fra de mest ressursrike områdene, og i de mest ressursrike familiene samt ungdom med norskfødte foreldre, deltar oftere enn andre. Deltakelsen i idrett og kulturaktiviteter trekker dette opp. Ungdom med innvandrerbakgrunn, ungdom fra lavere sosiale lag og ungdom fra østkanten i derimot større grad enn andre med i fritidsklubb og religiøse aktiviteter.

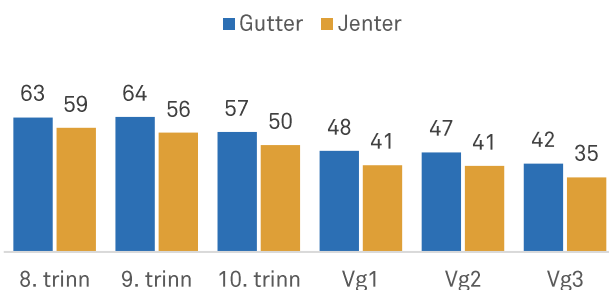
59 % av ungdommene i Oslo er fornøyd med tilbudet av fritidsaktiviteter til ungdom i bydelen sin. 15 % er direkte misfornøyd. Andelen som er fornøyd er høyest i de mest ressursrike bydelene.

Blant ungdom som ikke deltar på faste fritidsaktiviteter, svarer 23 % at de ønsker å være med, mens 77 % ikke ønsker å delta. De vanligste grunnene til at ungdom ikke deltar, er at skolen krever for mye, at det tar for mye tid, at de ikke vet hva de vil drive med eller ikke har funnet noen aktivitet som passer. Blant ungdom som har lyst til å være med i organiserte aktiviteter, vektlegger 24 % høye kostnader som en barriere for deltakelse.

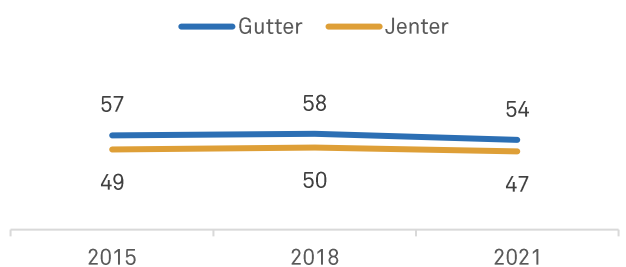
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

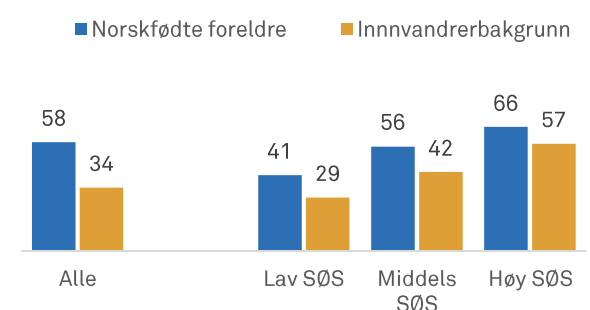
Prosentandel som er med i en organisasjon, klubb eller et lag. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

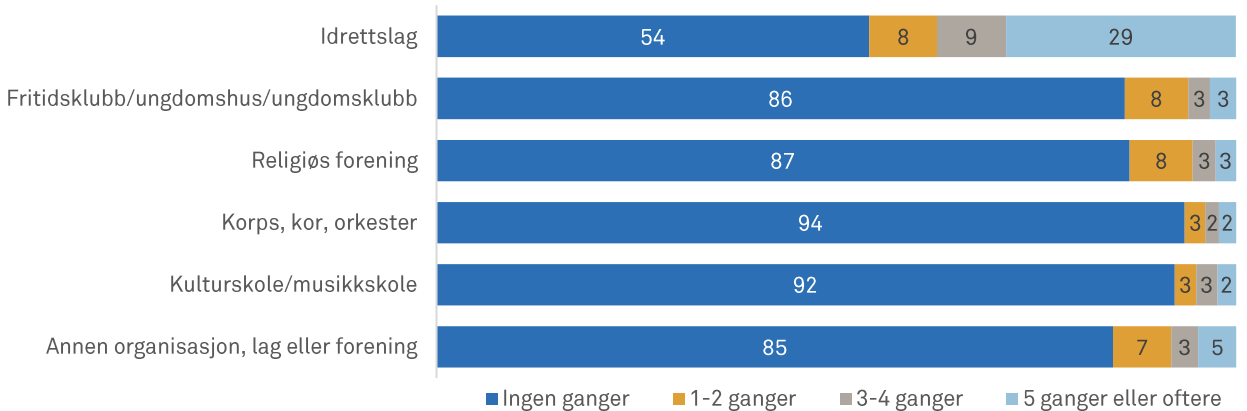
Prosentandel som er med i en organisasjon, klubb eller et lag. Ung i Oslo 2015-2021

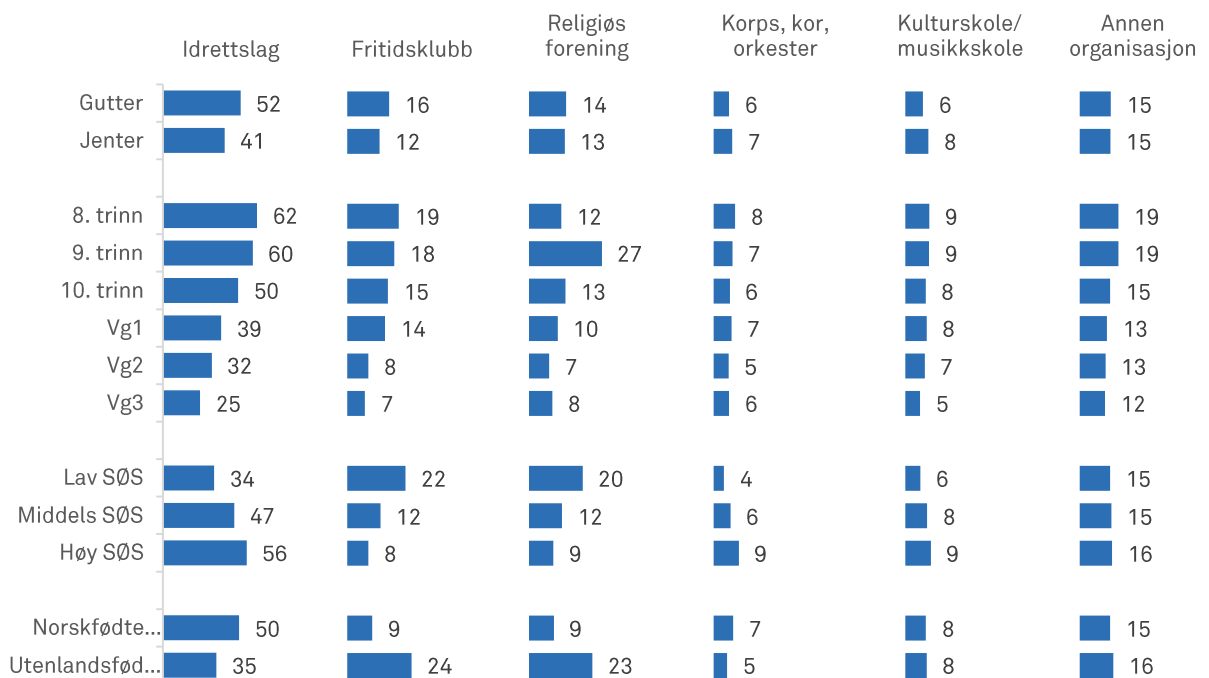
Prosentandel som er med i en organisasjon, klubb eller et lag – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

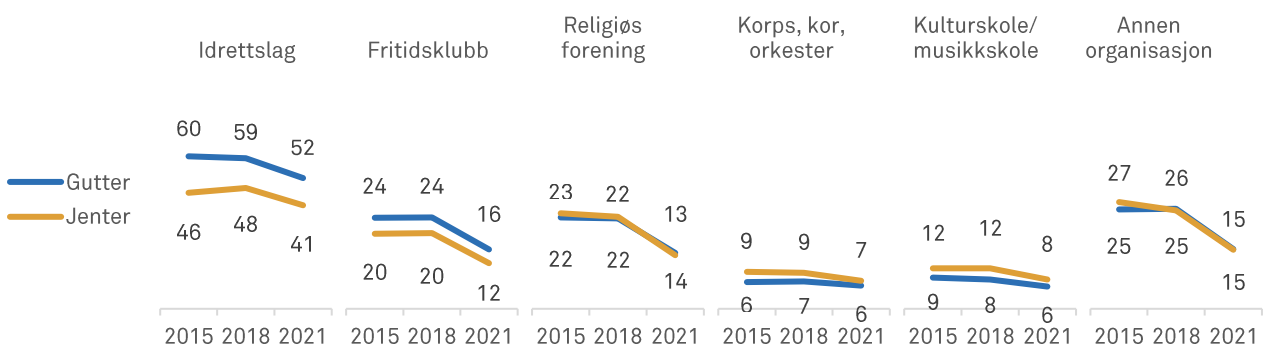
Hvor mange ganger har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag den siste måneden?

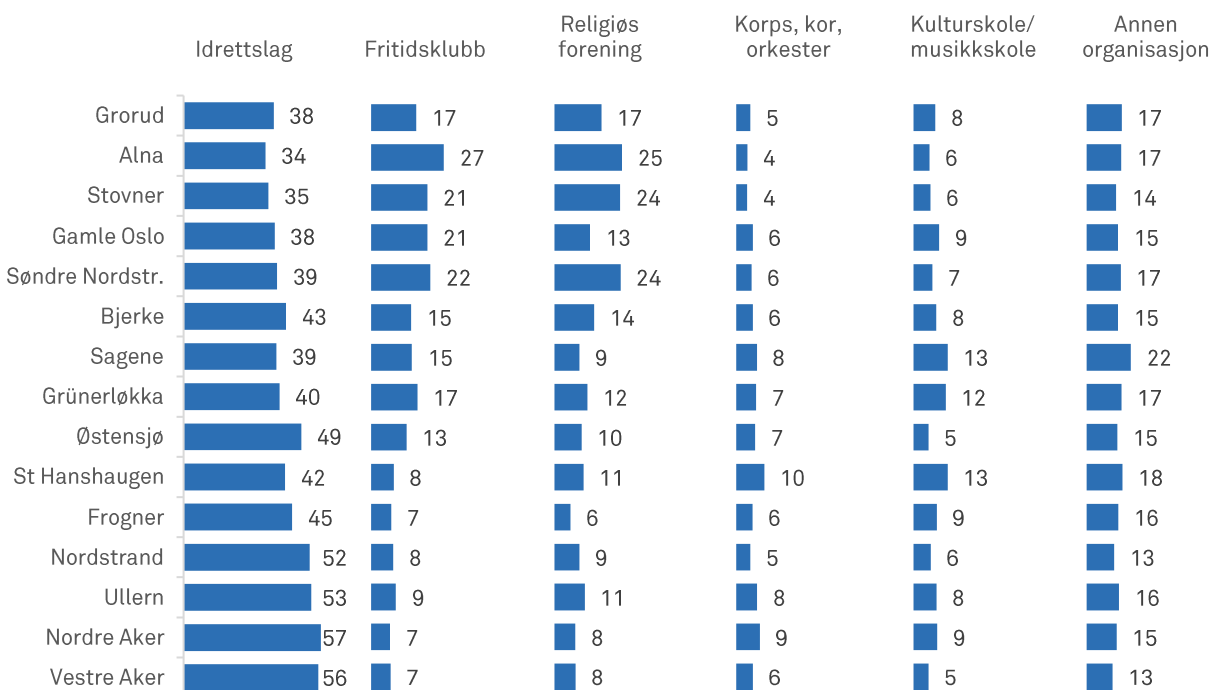
Prosentandel som deltok i en organisert aktivitet den siste måneden. Oslo 2021

Prosentandel som deltok i en organisert aktivitet den siste måneden

Prosentandel i bydelene som deltok i en organisert aktivitet den siste måneden. Oslo 2021

Hvor fornøyd unge er med tilbudet av fritidsaktiviteter til ungdom i nærmiljøet

Ungdom ble spurt om hvordan de opplevde tilbudet av fritidsaktiviteter til ungdom der de bor – og bedt om å tenke på hvordan ting vanligvis er, når fritidsaktiviteter ikke er stengt på grunn av korona. 25 % opplevde tilbudet som svært bra og ytterligere 34 % at det var ganske bra. Motsatt er det 15 % som opplever tilbudet som nokså eller svært dårlig, mens 27 % svarte verken eller.

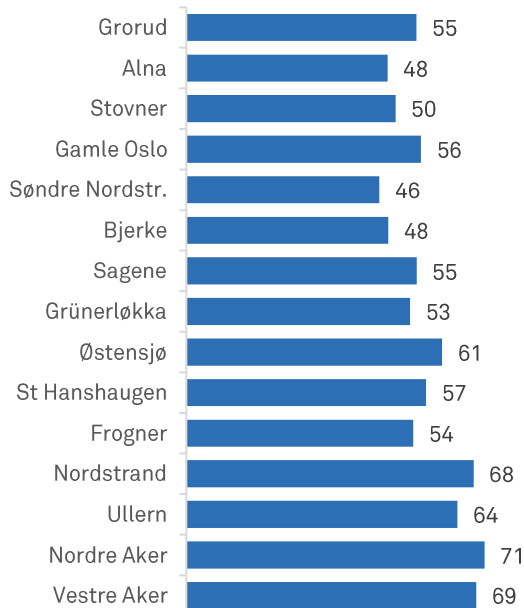
Flest er fornøyd med fritidstilbudet i bydelene Vestre Aker, Nordre Aker og Nordstrand. Færrest er fornøyd i bydelene Søndre Nordstrand, Bjerke og Alna.

Hvordan opplever du tilbudet av fritidsaktiviteter til ungdom i bydelen eller området du bor i? (Tenk på hvordan ting vanligvis er, når fritidsaktiviteter ikke er stengt på grunn av korona)

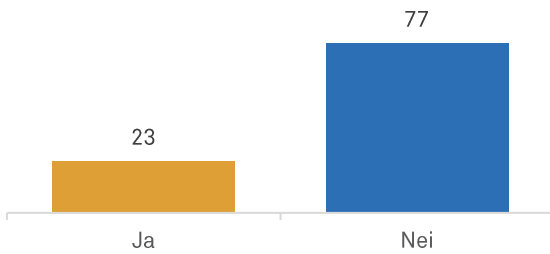

” 59 % er godt fornøyd med fritidstilbudet til ungdom der de bor

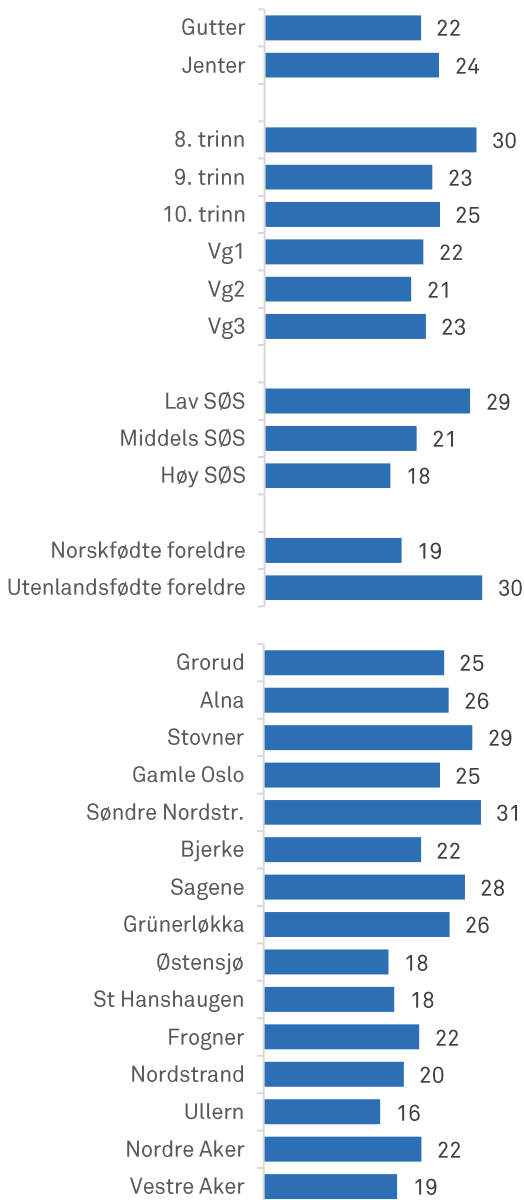
Prosentandel i ulike bydeler som er fornøyd med tilbudet av fritidsaktiviteter til ungdom i bydelen

Spørsmål til ungdom som vanligvis ikke deltar i organiserte eller faste fritidsaktiviteter: Har du lyst til å være med på slike aktiviteter?

Prosentandel som har lyst til å være med på organiserte fritidsaktiviteter – blant ungdom som vanligvis ikke deltar i slike aktiviteter

Ungdom som ikke deltar i organiserte fritidsaktiviteter

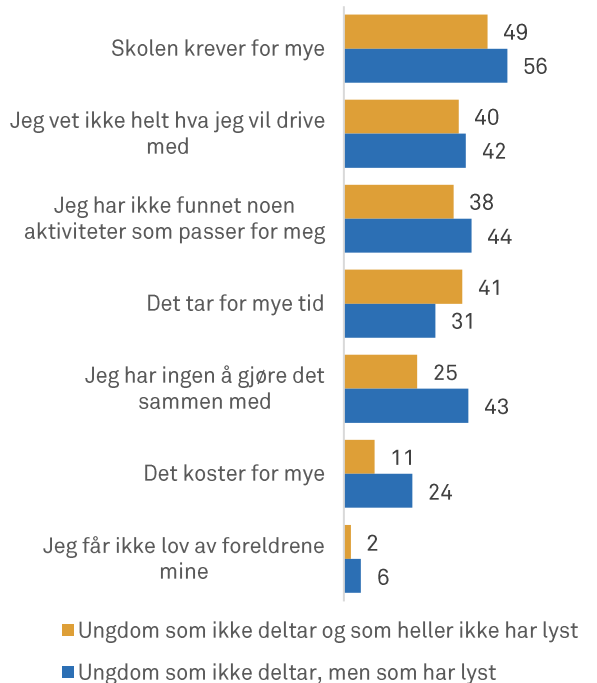
Mange ungdommer er ikke med på faste fritidsaktiviteter. Disse ble spurt om de har lyst til å være med. 77 % sier at de ikke har lyst – mens 23 % kunne tenke seg det. Andelen som har lyst til å være med, men som av ulike grunner ikke gjør det, er høyest blant unge med innvandrerbakgrunn, unge med lav sosioøkonomisk status og unge på østkanten.

Både de som har lyst og de som ikke har lyst fikk spørsmål om hvilke grunner de hadde til å ikke delta. Det aller vanligste er at skolen krever for mye, men det er også mange som ikke vet hva de vil drive med eller som ikke har funnet noen aktivitet som passer. Mange mener også at aktivitetene tar for mye tid eller at de ikke har noen å gjøre det sammen med.

Det aller siste er vektlagt i langt større grad blant de som har lyst til å være med. Det samme gjelder kostnader. Blant ungdom som har lyst til å være med i organiserte aktiviteter, vektlegger 24 % høye kostnader som en barriere for deltakelse, mot 11% blant de som ikke ønsker å være.

Et lite mindretall vektlegger at foreldrene deres ikke gir dem lov til å være med som grunn til at de ikke deltar.

Prosentandel som oppgir ulike grunner til de ikke er med på faste fritidsaktiviteter. Blant ungdom som henholdsvis har lyst og ikke har lyst til å delta (men som altså ikke deltar)

Fysisk aktivitet

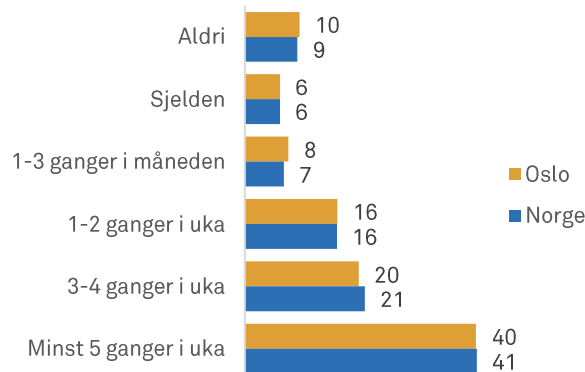
Restriksjonene under pandemien begrenset ungdoms muligheter til å drive med organisert idrett, men førte også til stengte treningssentre og svømmeanlegg. Har dette påvirket ungdoms treningsvaner og fysiske aktivitetsmønstre? Ser vi på andelen som vanligvis trente en eller flere ganger i uka, endret dette seg relativt lite – fra 78 % i 2018 til 76 % i 2021. Derimot skjedde det noen tydelige endringer i måten ungdom trener på. Mens andelen som trente i treningsstudio gikk svært mye ned fra 2018 til 2021, økte andelen som trente på egen hånd betydelig. Andelen som trente gjennom et idrettslag, gikk bare marginalt ned – med to prosentpoeng for gutter og ett prosentpoeng for jenter. At endringene ikke var større på idrettsområdet, kan tyde på at mange idrettslag klarte å opprettholde mye aktivitet, selv om forutsetningene for å legge til rette for normal aktivitet ikke var optimale.

Ungdommene ble også spurt om hvor ofte de var så fysisk aktive at de ble andpusten og svett. Halvparten var fysisk aktive minst tre ganger i uka, mens 14 % svar så lite fysisk aktive at de sjeldnere enn 1-2 ganger i måneden hadde vært andpusten eller svett. Andelen fysisk inaktive økte fra 10 % i 2018 til 14 % i 2021. Generelt var det færre fysisk aktive i Oslo sammenliknet med resten av Norge.

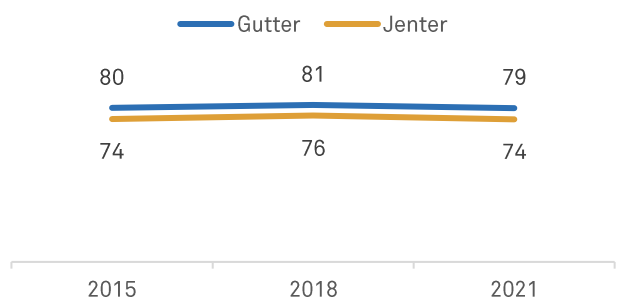
Flere jenter enn gutter var fysisk inaktive i Oslo våren 2021. Kjønnforskjellene har forsterket seg over tid. Blant jenter var 16 % inaktive i 2021, mot 12 % i 2018. Blant guttene gjaldt det samme for 11 % i 2021, mot 9 % tre år tidligere. Det er en tydelig sosial profil i hvem som er fysisk inaktive. Ungdom med innvandrerbakgrunn, og da særlig de med lav sosioøkonomisk status, har størst sjanse for å havne i denne kategorien.

Det er store bydelsforskjeller i fysisk aktivitetsmønster. Flere av de østlige bydelene har 2-3 ganger så høy andel inaktive sammenliknet med mange av de vestlige. En del av bydelsforskjellene handler om at unge på vest er langt mer aktive i organisert idrett. Samtidig finner vi at unge i enkelte vestlige bydeler er spesielt aktive også når det gjelder uorganisert fysisk aktivitet, enten det handler om tradisjonelle aktiviteter som ski, fotball «på løkka» eller aktiviteter som skating, snowboard, klatring, parkour-aktiviteter ol.

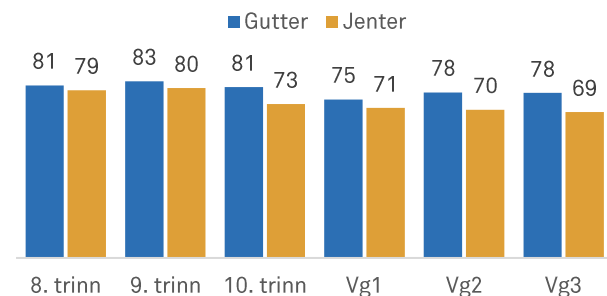
Hvor ofte trener du?

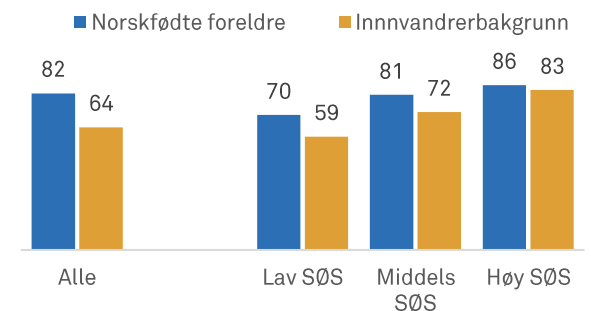
Prosentandel som trener minst én gang i uka. Ung i Oslo 2015-2021

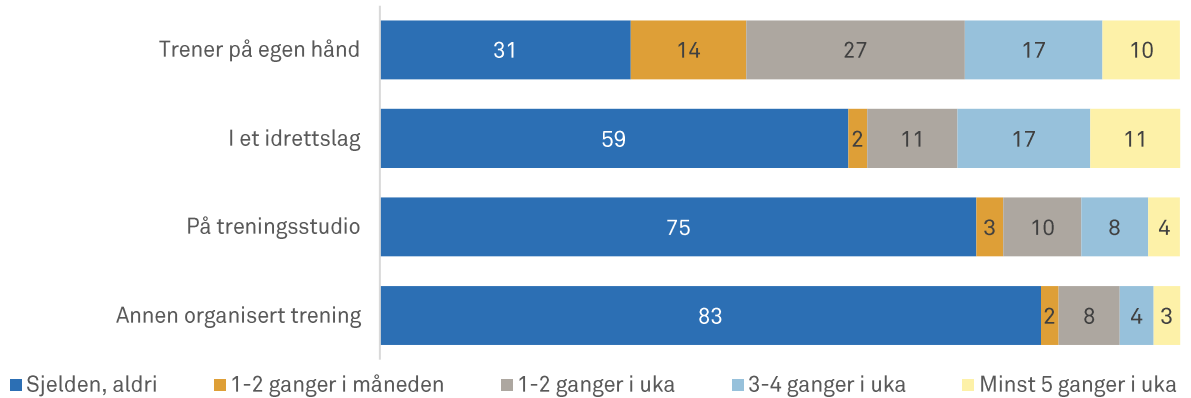
Prosentandel som trener minst én gang i uka. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

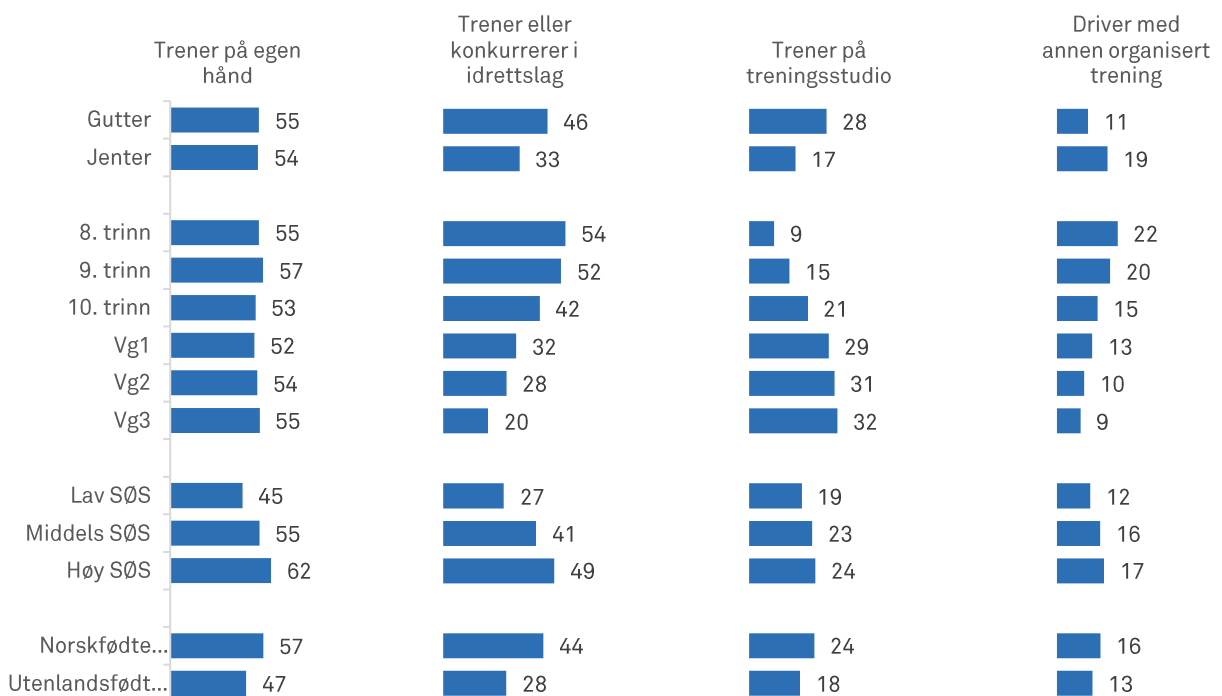
Prosentandel som trener minst én gang i uka – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

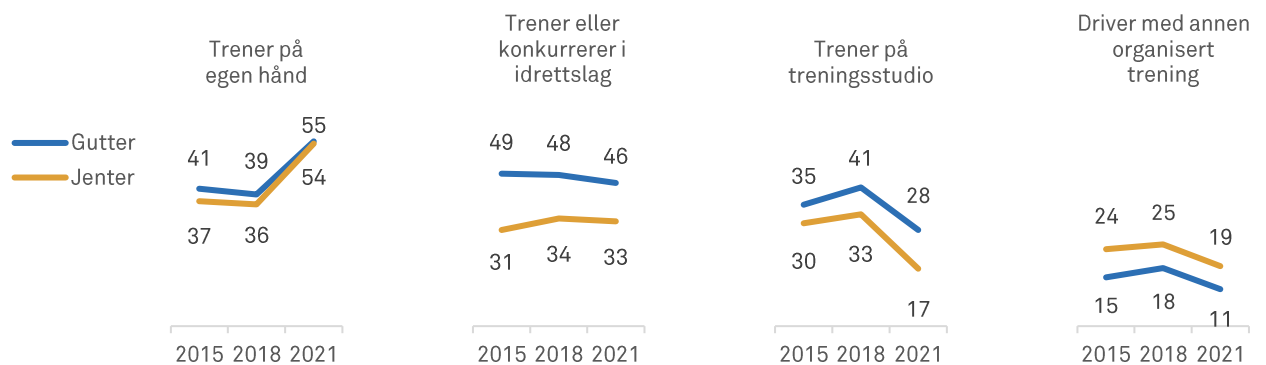
Hvor ofte ungdom trener på ulike måter

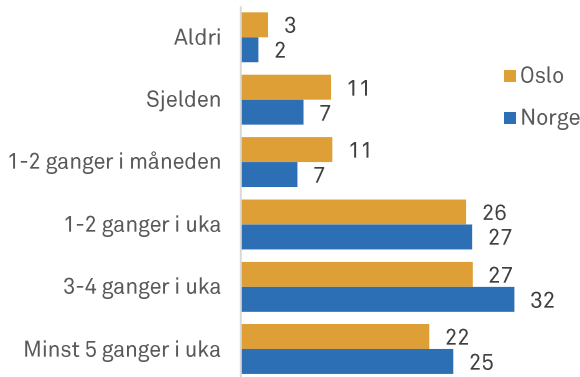
Prosentandel som trener minst én gang i uka på ulike måter. Oslo 2021

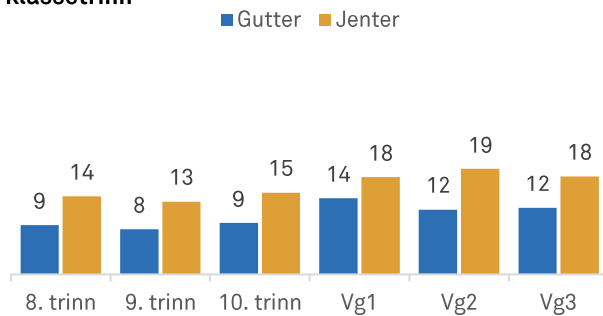
Prosentandel som trener minst én gang i uka på ulike måter. Ung i Oslo 2015-2021

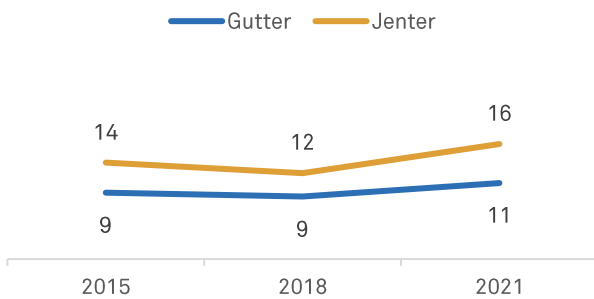
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten og svett?

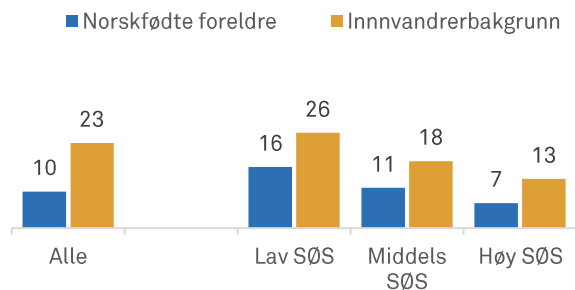
Prosentandel som er fysisk aktiv sjeldnere enn 1-2 ganger i måneden. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som er fysisk aktiv sjeldnere enn 1-2 ganger i måneden. Ung i Oslo 2015-2021

Prosentandel som er fysisk aktiv sjeldnere enn 1-2 ganger i måneden – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Ungdom som ikke er fysisk aktive

I en tid der de aller fleste bruker mye tid på skjermbaserte aktiviteter – og der tiden brukt til digitale aktiviteter stadig øker, er flere bekymret for ungdoms fysiske aktivitetsmønster.

Objektive målinger av hvor fysisk aktive ungdom er, viser at de aller fleste bruker nesten all sin våkne tid (92 %) enten til stillesittende aktiviteter eller til fysisk aktivitet der man verken blir svett eller andpusten. Mindre enn halvparten av norsk ungdom tilfredsstiller helsemyndighetenes anbefalinger om 60 minutters fysisk aktivitet hver dag.

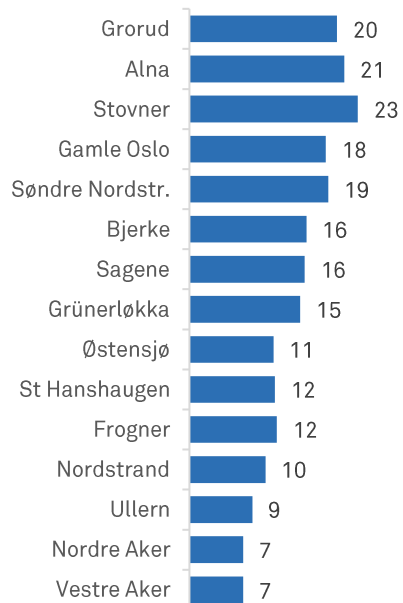
Ung i Oslo 2021 viser at det er stor variasjon i hvor ofte ungdom er så fysisk aktive at de blir andpusten eller svett. Halvparten er så fysisk aktive minst tre ganger i uka. 14 % er derimot fysisk aktiv sjeldnere enn 1-2 ganger i måneden. Tallet i resten av Norge er 9 %.

Gruppen som er fysisk inaktive blir litt større desto eldre ungdommene blir og det er flere jenter enn gutter som ikke er særlig fysisk aktive.

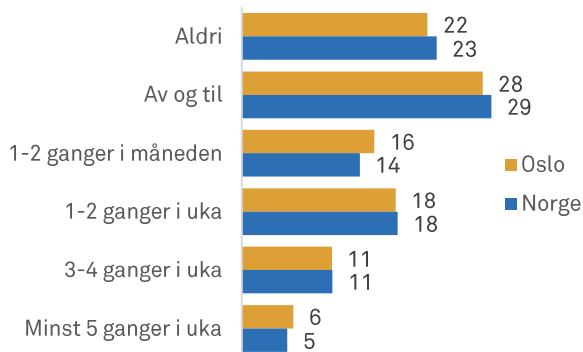
Det er imidlertid store sosiale forskjeller, med ungdom med innvandrerbakgrunn og ungdom fra lavere sosiale lag som langt mindre fysisk aktive enn andre ungdommer. I enkelte østlige bydel er andelen fysisk inaktive rundt 3 ganger så høy som i enkelte av de vestlige bydelene.

Andelen fysisk inaktive Oslo økte fra 10 % i 2018 til 14 % i 2021.

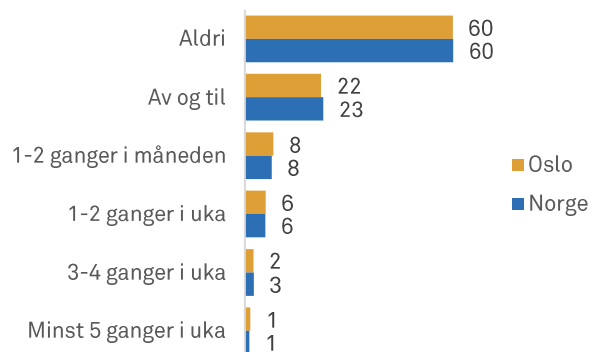
Prosentandel i ulike bydel som er fysisk aktiv sjeldnere enn 1-2 ganger i måneden

Hvis du ser bort fra det du eventuelt driver med gjennom en idrettsklubb, hvor ofte spiller du fotball, basket, står på ski eller driver med andre «vanlige» idrettsaktiviteter (ikke i idrettslag)

Hvis du ser bort fra det du eventuelt driver med gjennom en idrettsklubb, hvor ofte kjører du skate-, snow- eller longboard, streetdanser, klatrer, driver med parkour eller andre liknende aktiviteter (ikke i idrettslag)

Egenorganisert idrett og fysisk aktivitet

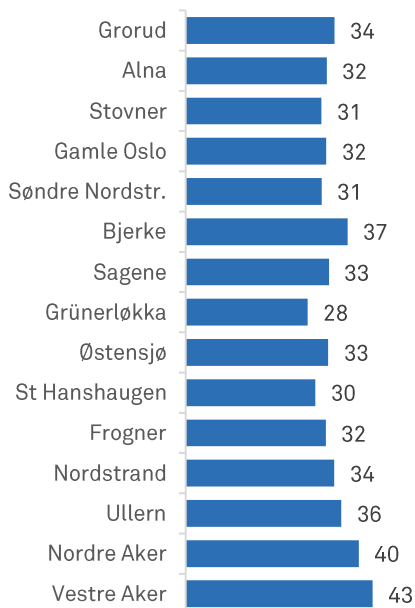
Fysisk aktivitet blant ungdom skjer på ulike arenaer. I Ung i Oslo blir ungdom spurt om de deltar på idrettsaktiviteter og andre fysiske aktiviteter utenom idrettslagene. Det er langt flere som driver med tradisjonelle idrettsaktiviteter som ski og fotball enn aktiviteter som skate-, snow- eller longboard, streetdansing, klatring eller liknende.

På disse områdene skiller ungdom i Oslo seg lite fra ungdom andre steder i landet.

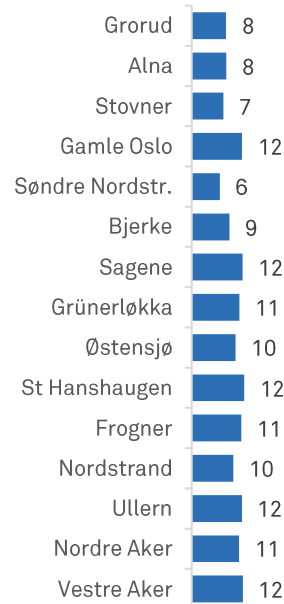
Når det gjelder deltakelse i det vi kan kalle for utradisjonelle egenorganiserte fysiske aktiviteter, går det et skille mellom de ytre østlige bydelene og resten av Oslo. Færrest driver med dette i Groruddalen og i Bydel Søndre Nordstrand. Det er flest som driver med dette i indre by, i de vestlige bydelene og i bydelene Nordstrand og Østensjø.

De tradisjonelle idrettsaktivitetene er derimot mest utbredt i bydelene Nordre og Vestre Aker og minst utbredt i Bydel Grünerløkka. Ellers skiller det ikke veldig mye mellom bydelene.

Prosentandel i ulike bydeler som minst én gang i uka driver med «vanlige» idrettsaktiviteter utenom idrettslag

Prosentandel i ulike bydeler som minst én gang i uka driver med utradisjonelle egenorganiserte fysiske aktiviteter

Helse

Ungdomstiden er en periode med store kroppslige og mentale forandringer og der man begynner å kjenne på følelser overfor seg selv og andre som man ikke kjente på samme måte som barn. For mange er tenårene en spennende tid – der de utvikler seg sosialt og prøver ut ting de aldri har gjort før. Samtidig er dette en periode der prestasjonspress og andre former for psykiske utfordringer kan prege hverdagen. For en del vil vonde tanker og følelser legge store begrensninger på hva slags liv de lever.

Ett år med pandemi har betydd mindre sosial kontakt, begrensninger i fritidsaktiviteter og endringer i skolesituasjonen. Alt dette kan ha bidratt til helseutfordringer, både fysisk og psykisk. Hovedbildet er likevel at ungdom vurderer helse si nokså likt i 2021 som i 2018. Blant guttene er andelen som rapporterer om at de er fornøyd med helse si den samme ett år uti pandemien som tre år tidligere. Tilsvarende stabilitet finner vi for andelen som sliter med hodepine eller har mange psykiske plager, mens det er en liten nedgang i andelen av guttene som rapporterer om mye press i hverdagen. Blant jentene er det derimot en forverring på alle indikatorer i størrelsesorden 1-3 prosentpoeng.

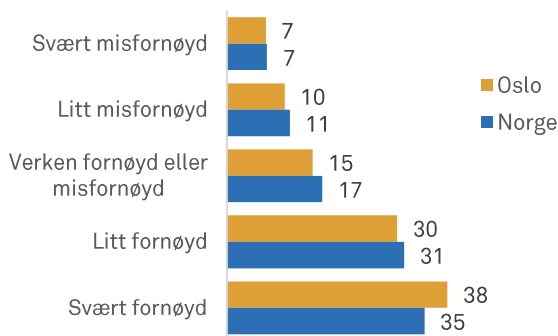
To av tre Oslo-ungdommer er fornøyd med egen helse og det store flertallet har få eller ingen psykiske helseplager. Det er betydelig variasjon i hvor mye press ungdom opplever. Noen opplever ikke noe press, mens andre opplever mye. Presset om å gjøre det godt på skolen er sterkest. Selv om en god del unge opplever press på ulike områder, har de aller fleste få eller ingen problemer med å takle presset til daglig.

Resultatene viser samtidig at det er en del som sliter med ulike helseutfordringer. Særlig blant jenter. For eksempel har 10 % av jentene hodepine daglig, mot 3 % av guttene. 28 % av jentene rapporterer mange psykiske helseplager, mot 11 % av guttene. Dessuten er det langt flere av jentene som opplever stress.

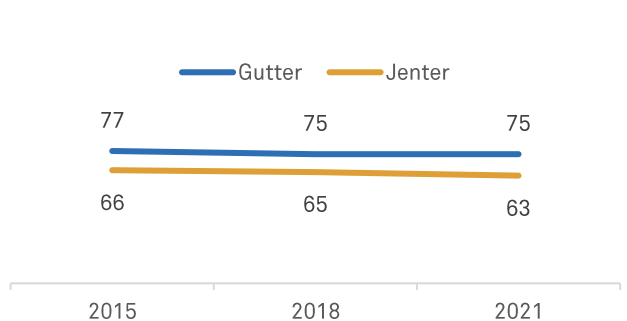
Under pandemien har bruken av helsesykepleier på skolen gått mye tilbake sammenliknet med 2018, mens bruken av helsestasjon for ungdom har vært stabil. De fleste som brukte skolehelsetjenesten er godt fornøyd med hjelpen de fikk. Gutter er generelt mer fornøyd enn jenter med hjelpen de fikk hos helsesykepleier på skolen, mens jentene er mer fornøyd enn guttene med hjelpen de fikk på helsestasjon for ungdom.

Andelen jenter som har brukt psykolog var to prosentpoeng høyere våren 2021 enn i 2018, mens det var en nedgang på ett prosentpoeng blant gutter.

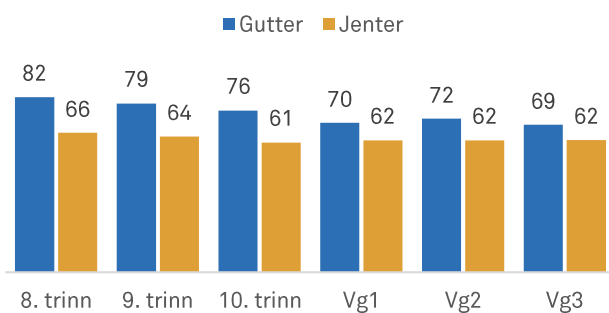
Hvor fornøyd er du med helse di?

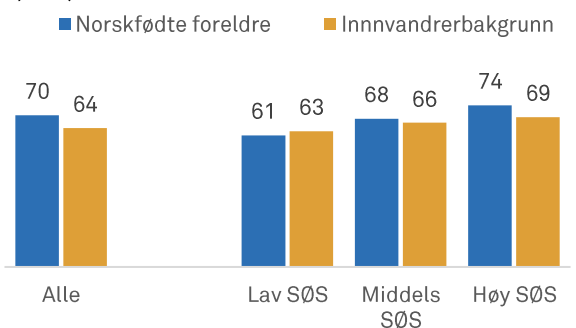
Prosentandel som er fornøyd med helse si. Ung i Oslo 2015-2021

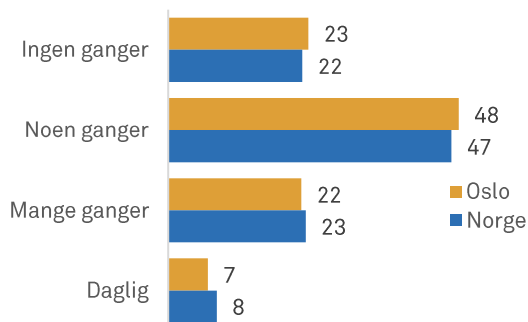
Prosentandel som er fornøyd med helse si. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

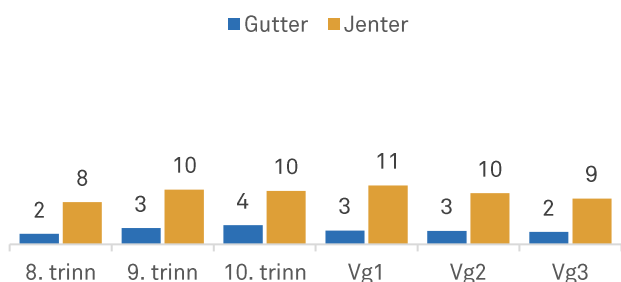
Prosentandel som er fornøyd med helse si – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

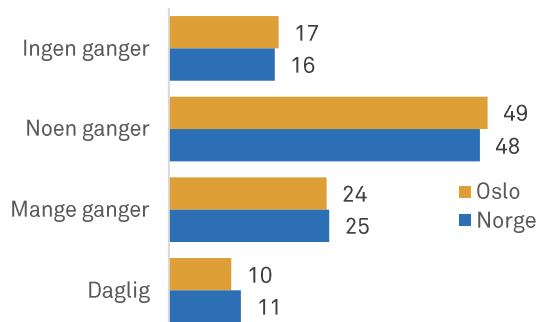
Har du vært plaget av hodepine siste måned?

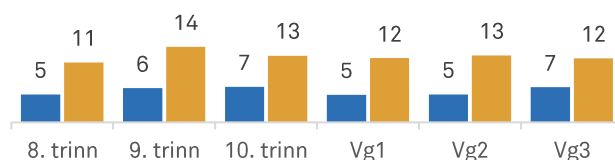
Prosentandel som daglig har vært plaget av hodepine siste måned. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

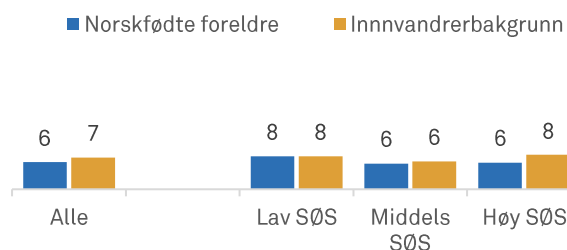
Har du hatt andre fysiske plager (for eksempel kvalme, vondt i magen, smerter i ledd, nakke eller muskler) siste måned?

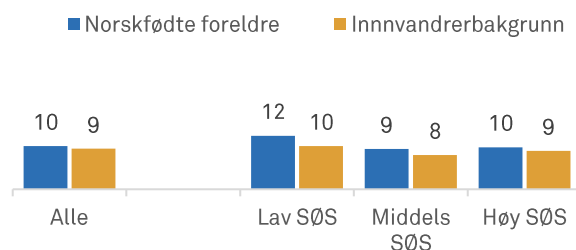
Prosentandel som daglig har vært plaget av andre fysiske plager enn hodepine siste måned. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

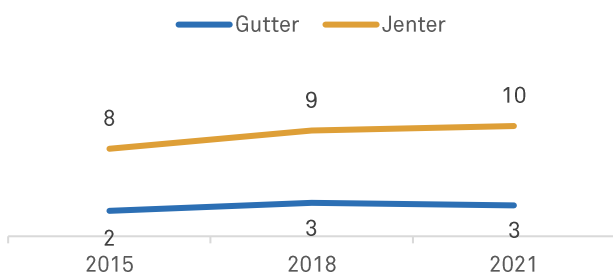
Prosentandel som daglig har vært plaget av hodepine siste måned – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som daglig har vært plaget av andre fysiske plager enn hodepine siste måned – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som daglig har vært plaget av hodepine siste måned. Ung i Oslo 2015-2021

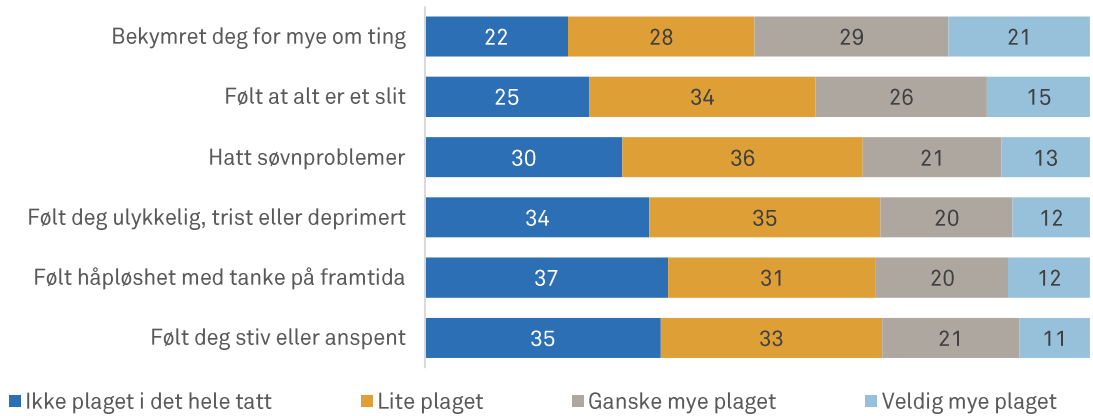
Fysiske plager

Selv om ungdom generelt har god fysisk helse, er det en god del unge som sliter med ulike typer plager i hverdagen.

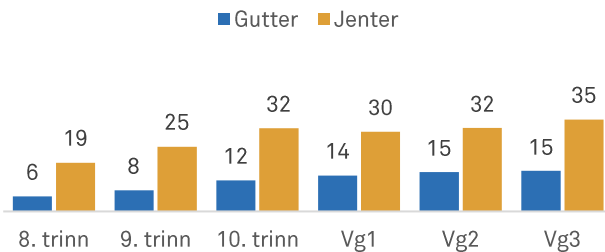
Ung i Oslo viser at hodepine rammer mange og at jenter er rammet mer enn gutter. Det samme gjelder andre former for fysiske plager.

Fra 2015 til 2021 har andelen jenter som daglig er plaget av hodepine økt noe, mens det har vært mindre endringer blant gutter.

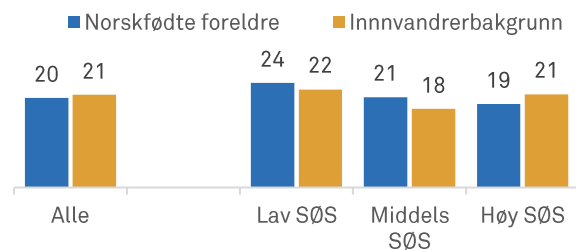
Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette?

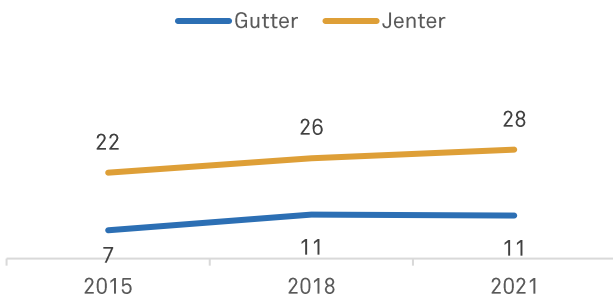
Prosentandel som har hatt mange psykiske plager de siste sju dagene. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som har hatt mange psykiske plager de siste sju dagene – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som har hatt mange psykiske plager de siste sju dagene. Ung i Oslo 2015-2021

Psykiske helseplager

Psykiske helseplager er kartlagt gjennom spørsmål om seks ulike typer negative følelser og bekymringer som ungdom kan ha. Spørsmålet kartlegger hvor mye eller lite plaget ungdom har vært den siste uka før de svarte på undersøkelsen. Formuleringene og svaralternativene er gjengitt i figuren over.

I rapporten brukes det å ha «mange psykiske plager» om de som i gjennomsnitt krysset av for at de var «ganske mye plaget» av de seks plagene. Med dette gis det et bilde av hvor mange som for tiden har en del psykiske utfordringer, uten at det nødvendigvis betyr at de ut fra kliniske kriterier har en psykisk lidelse. Mange av spørsmålene er hverdagsplager som rammer en del unge, og som kan være utfordrende nok for de som opplever dem – særlig for de som har et vedvarende høyt nivå av slike helseplager.

Funnene viser at det er stor variasjon i utbredelsen av slike helseplager. De aller fleste er nokså lite plaget. Mest utbredt er typiske stresssymptomer, som bekymringer eller følelsen av at alt er et slit. En del sliter også med søvnproblemer eller at de er triste og nedstemte.

Jenter er generelt mer plaget enn gutter, og andelen som er mye plaget øker for begge kjønn gjennom ungdomsårene.

Tallene for 2021 viser en økning i andelen jenter med mange psykiske plager fra 26 % til 28 %. Blant guttene har det ikke vært noen endring.

Sammenliknet med resten av landet, er det litt flere ungdommer i Oslo som har mange psykiske plager (21 % i Oslo, mot 19 % i resten av landet).

Ungdom med og uten innvandrerbakgrunn har omtrent samme nivå av psykiske helseplager. Det er imidlertid flere med lav sosioøkonomisk status enn med høy som har slike plager.

Stress og press

I diskusjoner om hvordan det er å være ung i dag hører man ofte at dagens ungdom opplever mye prestasjonspress, og at det er sterke forventninger til den enkelte om å være best – enten det handler om å ha et bra utseende, om å være god på skolen eller i idrett, eller å lykkes gjennom sosiale medier.

Dette er forventninger som kan legge grunnlaget for en stressende hverdag. Men stress trenger ikke bare være negativt. Stress kan være positivt når det gir ekstra energi eller gjør deg bedre i stand til å fokusere og prestere. Stressets negative sider derimot, kan i verste fall være helsefarlig. Den negative formen for stress oppstår gjerne når det over tid er en tydelig ubalanse mellom de utfordringene en står overfor, og de ressursene en har til å håndtere situasjonen.

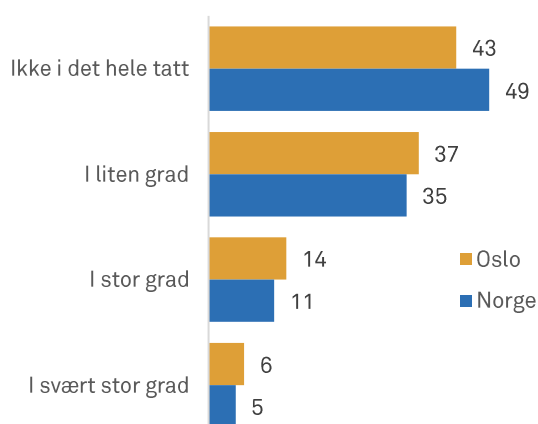
Men hvor mange unge opplever egentlig press i hverdagen – og hvor mange har problemer med å takle presset de står overfor? Ung i Oslo viser at det er stor variasjon når det gjelder hvor mye press ungdom opplever, og på hvilke områder. Mange opplever ikke press i det hele tatt, eller bare litt press, samtidig som en god del opplever mye press.

Skolen er det området som desidert flest opplever press på. Minst press opplever ungdom om å få anerkjennelse på sosiale medier.

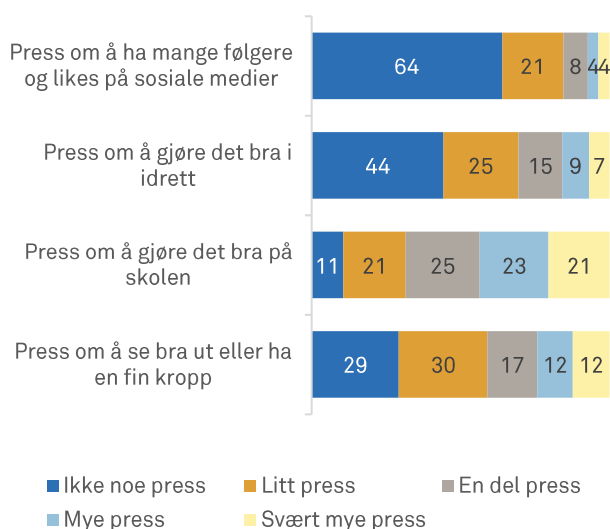
Andelen som opplever mye press har økt noe fra 2018 til 2021 for jenter, mens den har gått noe tilbake for gutter.

De aller fleste ungdommer opplever ikke større problemer med å takle presset. Men 20 % opplever dette i stor eller svært stor grad. Det er flere av ungdommene i Oslo som opplever problemer med å takle press enn ungdom i resten av landet.

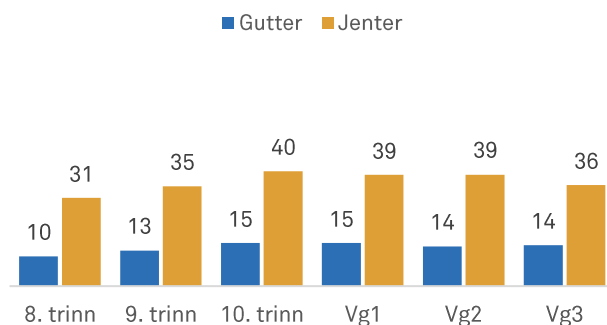
Har du opplevd så mye press den siste uka at du har hatt problemer med å takle det?

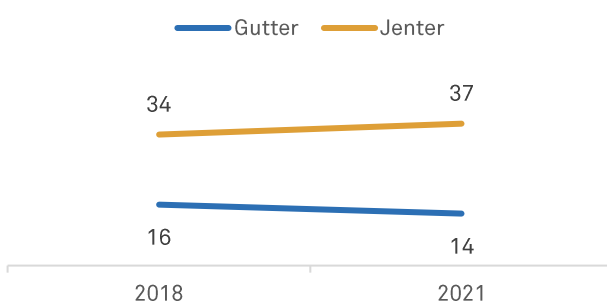
Prosent som på ulike områder opplever mye press

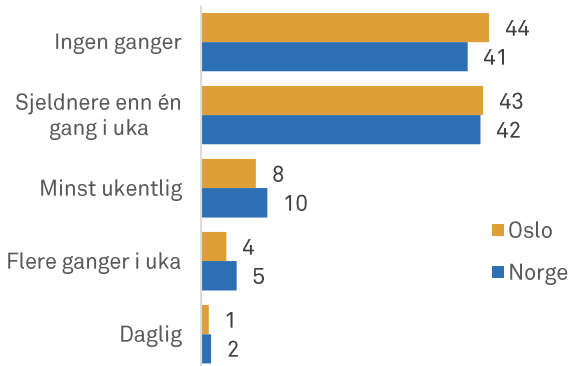
Prosentandel som opplever mye press på minst to områder. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

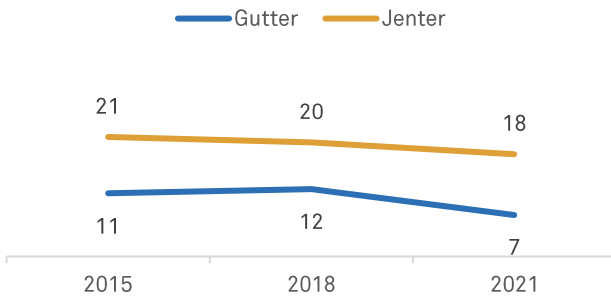
Prosentandel som opplever mye press på minst to områder. Ung i Oslo 2018-2021

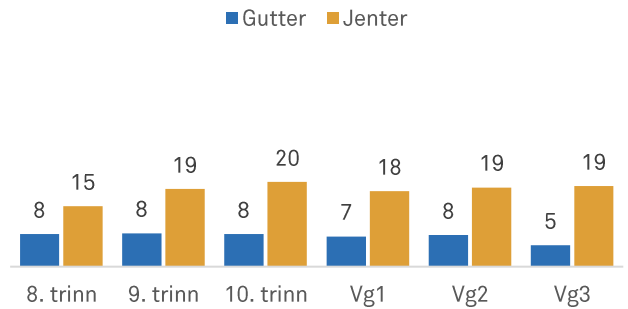
Hvor ofte har du brukt smertestillende tabletter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?

Prosentandel som bruker reseptfrie smertestillende ukentlig eller daglig. Ung i Oslo 2015-2021

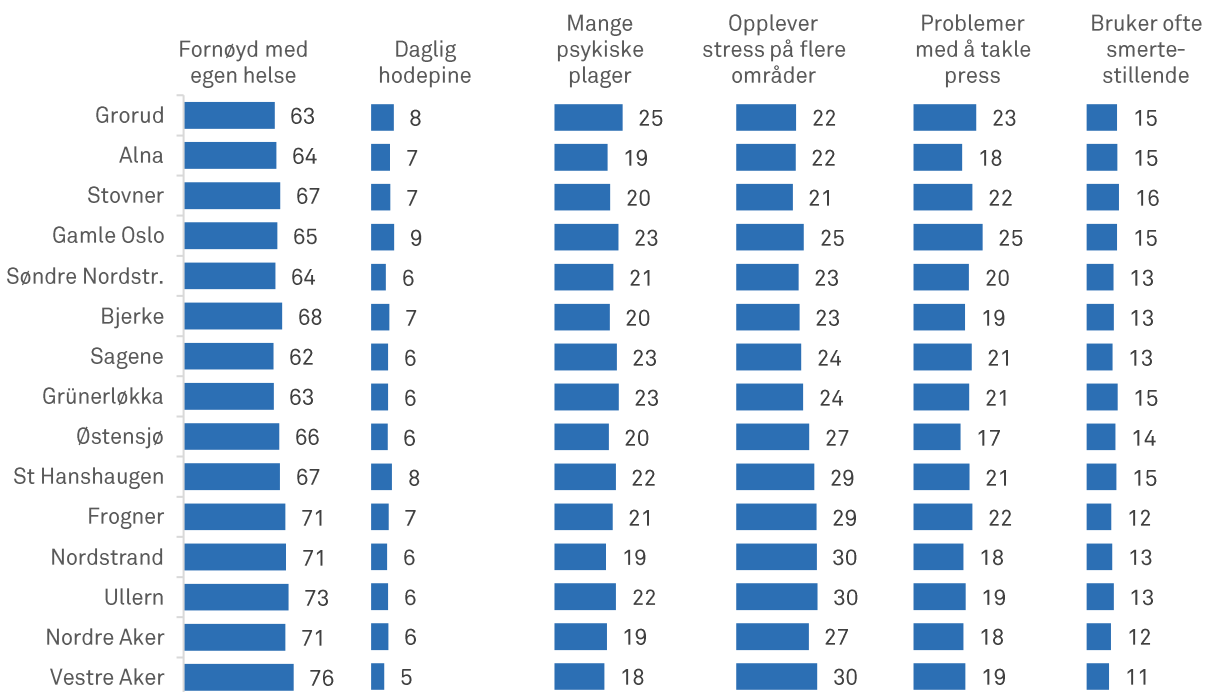
Prosentandel som bruker reseptfrie smertestillende ukentlig eller daglig. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Bydelsforskjeller i helseindikatorer

Flertallet i aller bydeler vurderer helsa si som god. Det er samtidig flere i de mest ressursrike områdene som vurderer egen helse som god. Motsatt er det flere i de østlige bydelene som sliter med hodepine eller med ulike psykiske plager og som har problemer med takle press. Det er også noe mer utbredt blant ungdom i øst å bruke smertestillende. Unge i vest rapporterer derimot i større grad enn andre at de opplever stress i hverdagen sin.

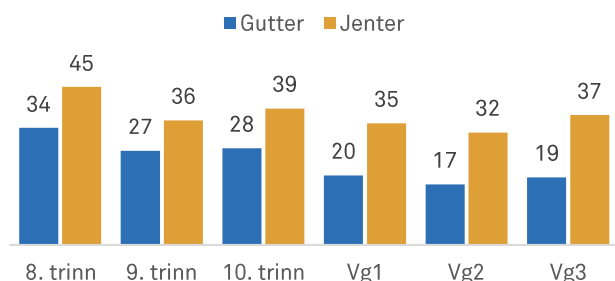
Indikatorer på helse blant ungdom i bydelene. Oslo 2021

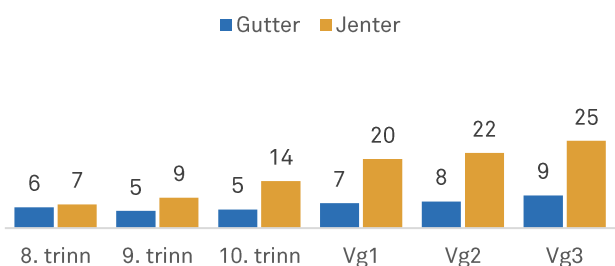
Prosentandel som har brukt ulike helsetjenester i løpet av det siste året.

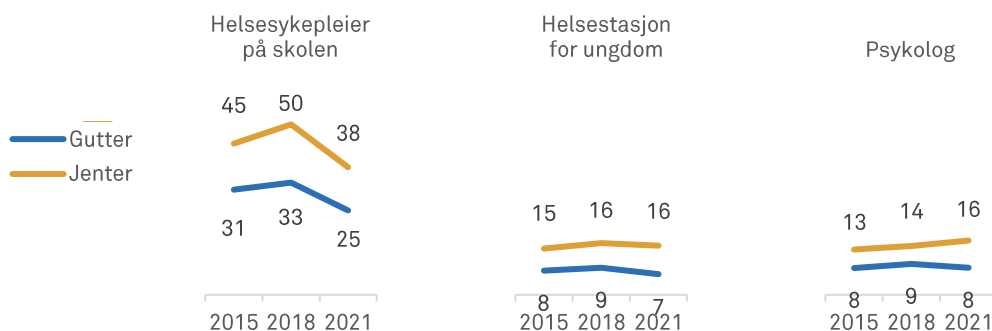
Prosentandel som har brukt helsesykepleier på skolen siste år. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som har brukt helsestasjon for ungdom siste år. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som har brukt ulike helsetjenester i løpet av det siste året. Ung i Oslo 2015-2021

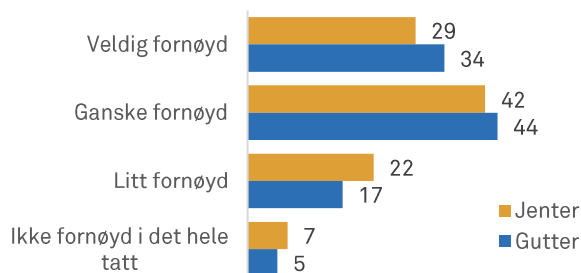

Bruk av helsetjenester

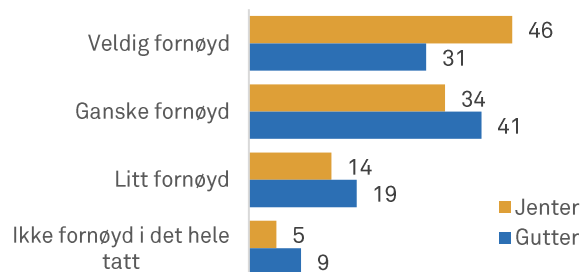
Under pandemien har bruken av helsesykepleier på skolen gått mye tilbake. Forklaringen er nok at mange tjenester tidvis ikke var tilgjengelig på grunn av koronarestriksjonene.

De fleste som brukte skolehelsetjenesten er imidlertid godt fornøyd med hjelpen de fikk. Gutter er generelt mer fornøyd med hjelpen de får hos helsesykepleier på skolen. Jentene er derimot mer fornøyd enn guttene med hjelpen de har fått på helsestasjon for ungdom.

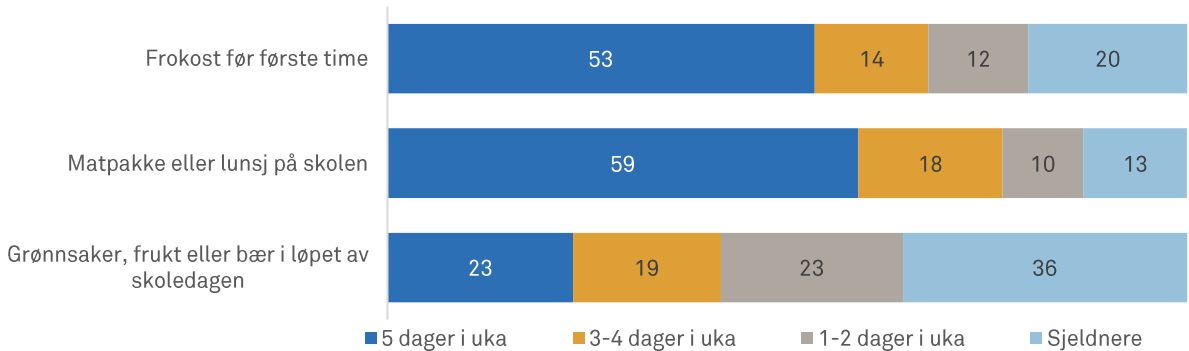
Spørsmål til de som har brukt helsesykepleier på skolen: Hvor fornøyd er du med hjelpen du fikk?

Spørsmål til de som har brukt helsestasjon for ungdom: Hvor fornøyd er du med hjelpen du fikk?

Hvor ofte ungdom i løpet av en vanlig skoleuke pleier å spise frokost før skolen, og hvor ofte de spiser lunsj, frukt og grønt i løpet av skoledagen

Matvaner i skoleuka

I ungdomstiden utvikler kroppen seg raskt, og behovet for næringsstoffer øker. Gode kostholds- vaner etableres tidlig og tas med videre i livet. Det vi spiser og drikker påvirker helsa vår. Et sunt kosthold og god ernæring kan redusere risikoen for en rekke sykdommer, og er avgjørende for vekst og utvikling i ungdomstiden.

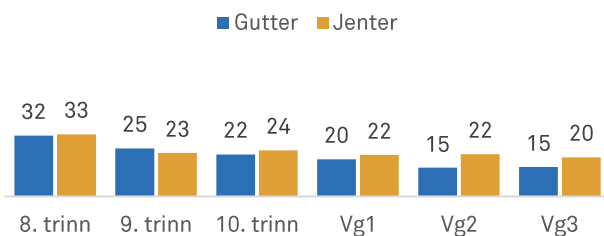
I 2021 ble nye spørsmål om matvaner i skoleuka med i Ung i Oslo. Resultatene viser at 53 % av ungdommene vanligvis spiser frokost hver dag før de begynner på skolen, mens 20 % sjelden eller aldri gjøre det.

59 % spiser matpakke eller lunsj på skolen hver dag. 13 % gjør det vanligvis ikke. Når det gjelder hvor mange som spiser grønnsaker, frukt eller bær på skolen, varierer dette mye ungdom imellom.

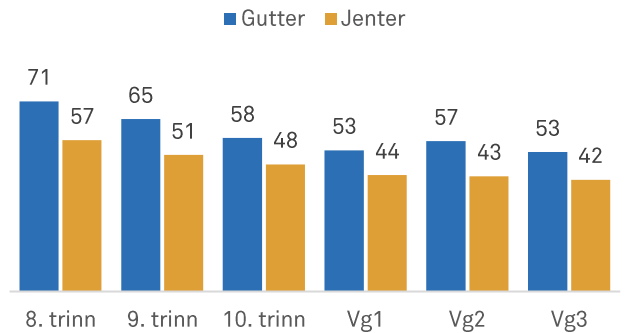
Litt flere gutter enn jenter spiser jevnlig frokost. Andelen som spiser matpakke og lunsj på skolen er større blant gutter enn jenter på starten av ungdomstrinnet. På videregående er det litt flere jenter enn gutter som spiser frukt eller grønt i løpet av skoledagen.

Etter hvert som ungdom blir eldre er det stadig færre som spiser frokost før skolen. Andelen som spiser matpakke eller lunsj på skolen varierer nokså lite fra 9. trinn og ut videregående.

Prosentandel som spiser grønnsaker, frukt eller bær i løpet av skoledagen fem ganger i uka. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

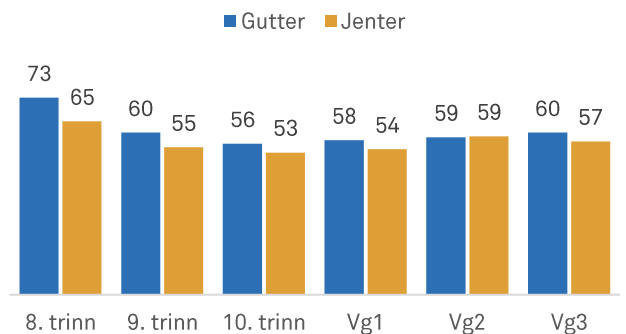

Prosentandel som spiser frokost før første time fem ganger i uka. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

” Etter hvert som ungdom blir eldre er det færre som daglig spiser frokost og lunsj

Prosentandel som spiser matpakke eller lunsj på skolen fem ganger i uka. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

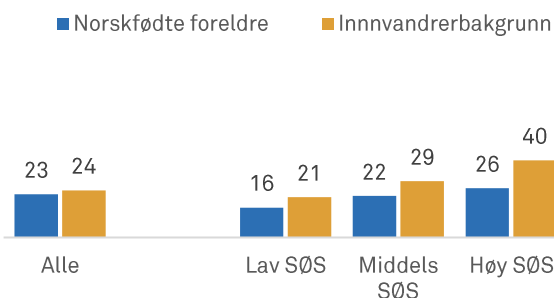

Sosiale forskjeller i spisevaner

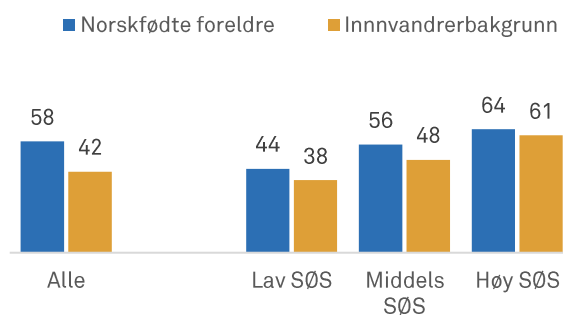
Ung i Oslo viser at det er tydelige sosiale mønstre i ungdommers matvaner. Andelen som spiser frokost hver dag før de går på skolen og som spiser matpakke eller lunsj på skolen hver dag er høyest blant ungdom i de mest ressursrike bydelene, blant de med høyest sosioøkonomisk status og blant ungdom med norskfødte foreldre.

Når det gjelder andelen som ofte spiser frukt og grønt på skolen, er den også høyst blant de med høyest sosioøkonomisk status. Forskjellene mellom ungdom med og uten innvandrerbakgrunn og mellom ungdom i ulike bydeler er imidlertid ikke så stor på dette området.

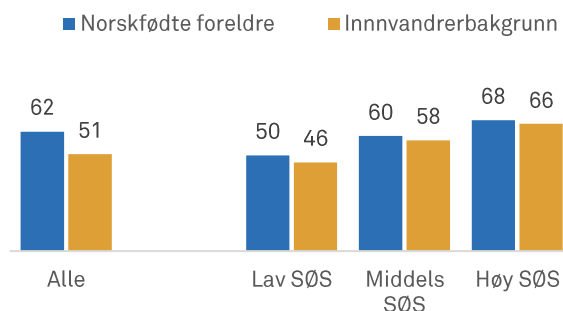
Prosentandel som spiser grønnsaker, frukt eller bær i løpet av skoledagen fem ganger i uka – etter innvandrerbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

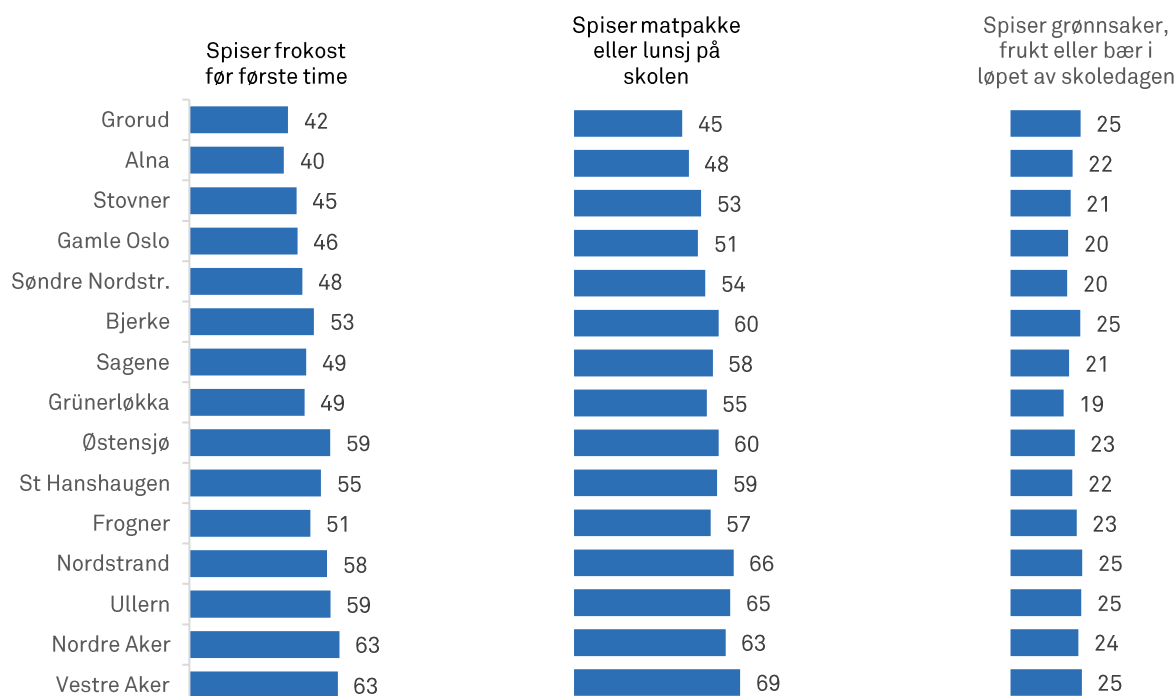
Prosentandel som spiser frokost før første time fem ganger i uka – etter innvandrerbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som spiser matpakke eller lunsj på skolen fem ganger i uka – etter innvandrerbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Matvaner blant ungdom i bydelene. Andel som gjør noe av dette fem ganger

Seksualitet

De fleste utforsker sin seksualitet og gjør sine første seksuelle erfaringer i løpet av ungdomstiden. For ungdom, som for voksne, har seksuelle erfaringer som regel en positiv side preget av spenning, lyst og glede. Samtidig plasseres ungdoms seksualitet ofte i en risikokontekst. Fordi ungdom er uerfarne seksuelt, kan det være vanskeligere for dem å sette grenser for andres seksuelle tilnærminger.

Kartleggingen av seksuelle erfaringer foregikk blant elever på videregående. Resultatene viser at rundt halvparten av ungdommene har hatt samleie før de fylte 18 år. Det er nokså uvanlig å ha samleie før fylte 16 år, det gjelder 9 % av guttene og 7 % av jentene. Blant elevene på Vg1 har rundt en av tre hatt samleie. I overkant av 60 % av ungdommene brukte prevensjon første gang de hadde samleie.

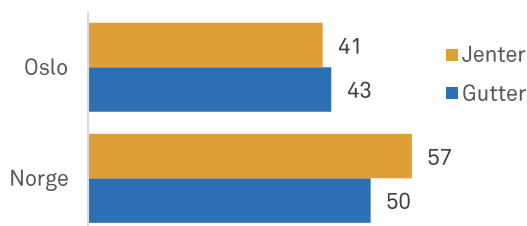
Langt færre av ungdommene i Oslo enn i resten av landet har hatt samleie. Forskjellen mellom Oslo og andre steder er spesielt stor blant jenter. Noe av forklaringen kan være at det er langt flere med innvandrerbakgrunn i Oslo og at det er vesentlig færre av disse ungdommene som har hatt samleie enn blant ungdom med norskfødte foreldre. Andelen jenter med innvandrerbakgrunn som har hatt samleie er under halvparten av andelen jenter med norskfødte foreldre. I Oslo er andelen gutter og jenter som har hatt samleie omtrent lik, mens det er flere jenter enn gutter utenfor Oslo som har hatt samleie.

Det er betydelige forskjeller mellom bydelene i andelen som har hatt samleie. I bydelene Nordstrand og Frogner er det dobbelt så mange som har ligget med noen sammenliknet med bydelene Alna og Stovner.

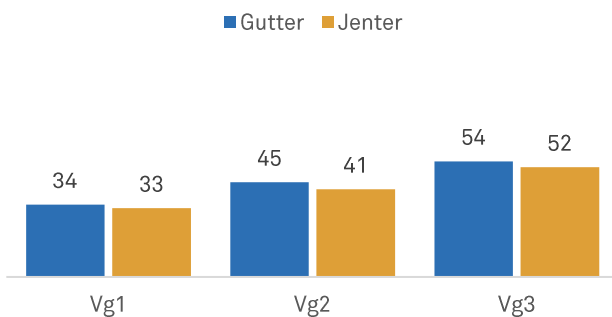
Rapporten fra Ung i Oslo 2018 viste at den langsiktige trenden var en klar nedgang i andelen ungdom som har hatt samleie. Tallene har ikke endret seg så mye fra 2018 til 2021, men nedgangen har fortsatt blant gutter, mens det har vært en marginal økning på ett prosentpoeng blant jenter.

I 2021 hadde 3 prosent av ungdommene gjort seksuelle handlinger i bytte mot goder. Andelen er noe høyere blant gutter enn jenter. Den er høyest blant gutter med utenlandsfødte foreldre og blant gutter på Vg1. Resultatene er nokså like som det som kom fram i Ung i Oslo i 2018.

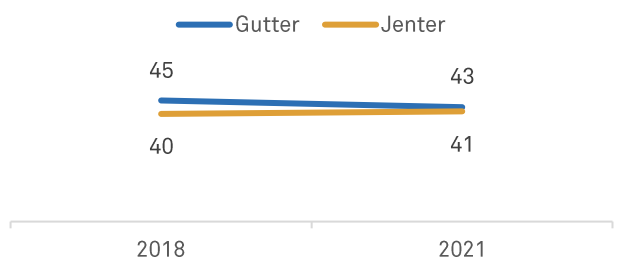
Prosentandel av gutter og jenter på videregående som har hatt samleie

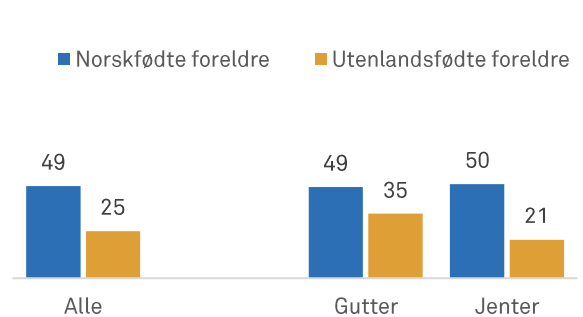
Prosentandel som har hatt samleie. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn på videregående

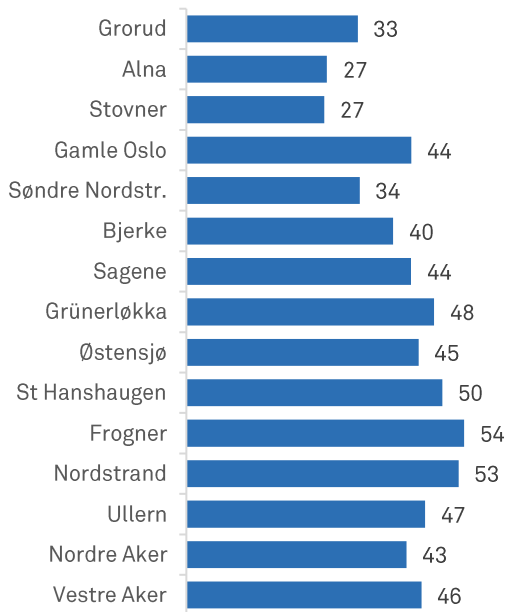
Prosentandel av elever på videregående som har hatt samleie. Ung i Oslo 2018-2021

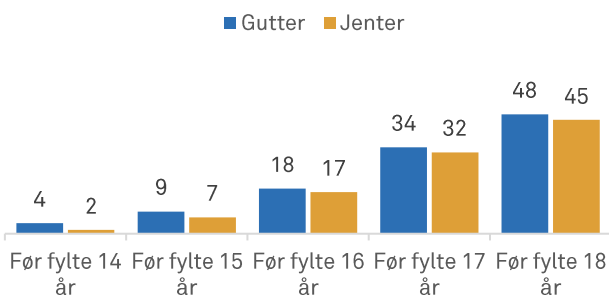
Prosentandel som har hatt samleie – etter innvandringsbakgrunn og kjønn

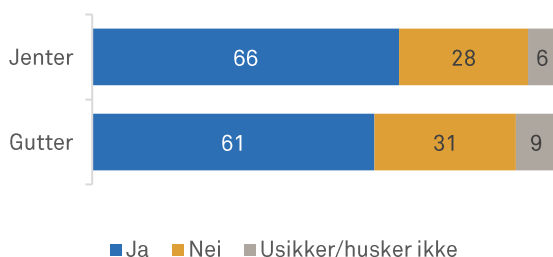
Prosentandel i ulike bydeler som har hatt samleie. Blant elever på videregående

Hvor gammel var du da du hadde samleie første gang? Kumulativ fordeling blant elever på Vg3, Oslo 2021

Brukte dere prevensjon da du hadde samleie første gang? Prosentandel blant gutter og jenter på videregående som har hatt samleie

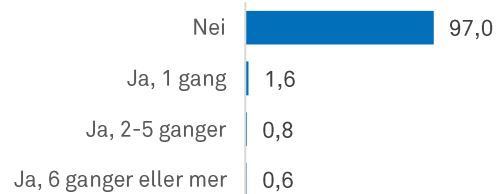

Seksuelle handlinger mot goder

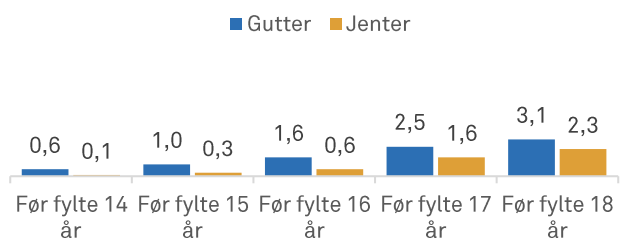
Ulike kartlegginger viser at det er få ungdommer som bytter sex mot goder, men at det finnes miljøer der det å bruke sex for å bytte til seg goder er akseptert. For å finne ut hvor mange ungdommer som har slike erfaringer, fikk ungdommene på videregående følgende spørsmål: «Har du i løpet av siste 12 måneder gjort seksuelle handlinger for å oppnå goder (penger, klær, sminke, alkohol, andre rusmidler, overnatting, reise, mat eller andre ting eller gaver eller lignende)?»

3 prosent svarer bekreftende på dette, litt flere gutter enn jenter. De fleste jentene svarer at de var 16-17 første gang det skjedde. Blant guttene er det større spredning og det er en del som svarte at dette skjedde før de fylte 15 år.

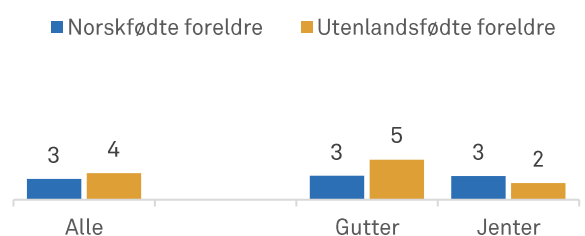
Har du gjort seksuelle handlinger for å oppnå goder (siste 12 måneder)? Prosent av elever på videregående

Hvor gammel var du første gangen du gjorde seksuelle handlinger mot goder? Kumulativ fordeling blant gutter og jenter på videregående. Oslo 2021

Prosentandel som siste 12 måneder har gjort seksuelle handlinger for å oppnå goder – etter innvandringsbakgrunn og kjønn

Rusmidler

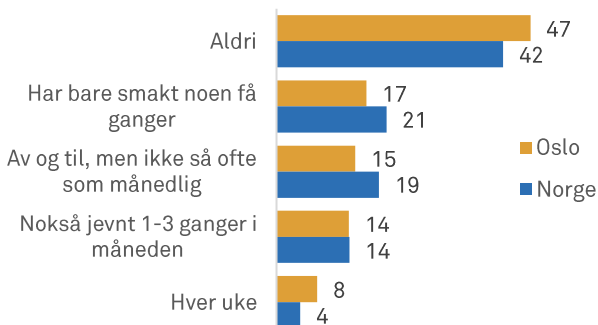
Ungdomstiden er en periode der mange gjør sine første erfaringer med rusmidler. Alkohol er det rusmiddel alle flest har erfaring med. Når i ungdomsalderen ungdom debuterer, varierer mye, og det er særlig mot slutten av tenårene at en større andel begynner å etablere et fast drikkemønster. Det er likevel en av fire som i 10. trinn har drukket så mye at de har vært tydelig beruset, og mot slutten av tenårene gjelder det to av tre. De fleste ungdommer drikker fordi det er spennende. Men mange har også dårlige erfaringer knyttet til alkohol. Resultatene fra Ung i Oslo viser at mange angrep på ting de gjør og mange havner på steder uten at de vet hvordan de har kommet dit. Det er også en god del ungdommer som blir utsatt for uønskete seksuelle handlinger eller som blir fysisk skadet. De fleste som drikker skaffer seg alkohol gjennom venner, bekjente og søsken. En del kjøper av noen over 18 år og det er også en god del som tar alkohol hjemme.

Drikkevanene til Oslo-ungdom skiller seg i gjennomsnitt ikke mye fra drikkevanene til ungdom i resten av landet. Det er likevel en tendens til at flere i Oslo drikker jevnlig, men også at det er vanligere blant Oslo-ungdom å ikke drikke i det hele tatt. Variasjonene innad i Oslo er imidlertid svært store, der enkelte bydeler har langt høyere tall for alkoholbruk enn resten av landet, mens andre bydeler ligger godt under. At ungdom med innvandrerbakgrunn på Oslos østkant har en helt annen drikkekultur enn det man særlig ser blant unge i de mest ressursrike bydelene i Oslo vest forklarer mye av bydelsforskjellene. Ungdom med norskfødte foreldre skiller seg også ut ved at flere røyker, snuser og bruker cannabis enn unge med innvandrerbakgrunn.

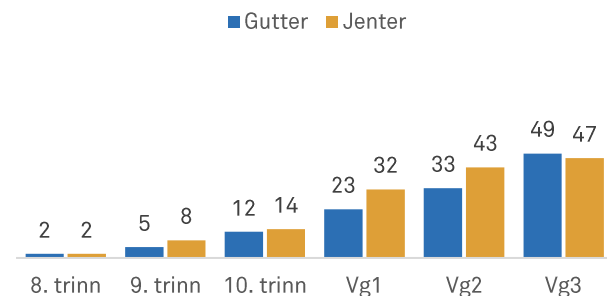
Spørsmålet om legalisering av narkotika har vært mye debattert de siste året. Oslo-ungdom er delt i synet på hvorvidt hasj og marihuana bør legaliseres. 6 av 10 er imot, mens 4 av 10 er for. Blant guttene på videregående er et flertall for legalisering, mens et stort flertall av både gutter og jenter på ungdomstrinnet er imot.

På enkelte områder har rusmiddelvanene til Oslo-ungdom endret seg siden 2018. Det er en tendens til en nedgang i andelen som røyker sigaretter og som snuser. Blant gutter har både alkohol- og hasjbruken gått tilbake. Blant jentene har det imidlertid vært en økning i andelen som har vært beruset på alkohol og en svak økning i hasjbruk. Andelen som har prøvd narkotiske stoffer som for eksempel MDMA og kokain har økt svakt fra 2018 til 2021. Tallene må imidlertid tolkes ut fra at datainnsamlingen i 2021 ble gjennomført litt senere på året enn i de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene. Siden mange unge debuterer med rusmidler når det blir varmere i lufta og våren inntar byen, vil tallene for 2021 av den grunn kunne bli noe høyere.

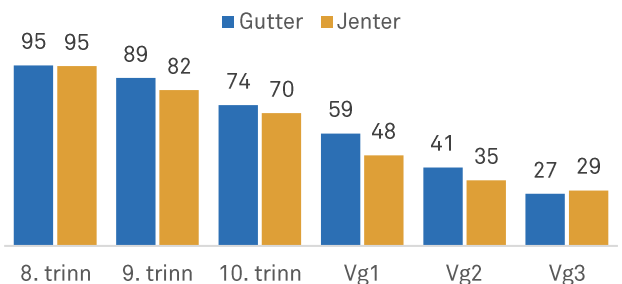
Hender det at du drikker noen form for alkohol?

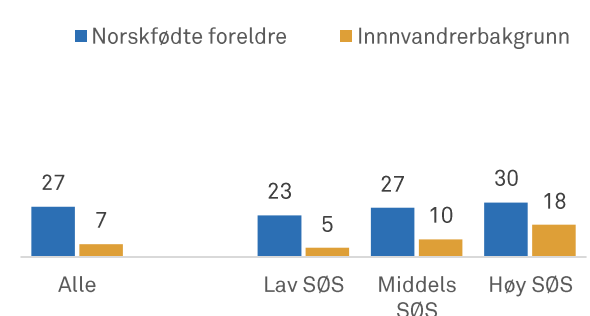
Prosentandel som drikker alkohol jevnlig minst én gang i måneden. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

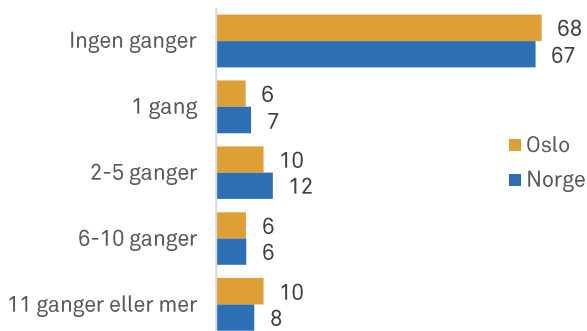
Prosentandel som aldri har smakt alkohol eller bare har smakt noen få ganger. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

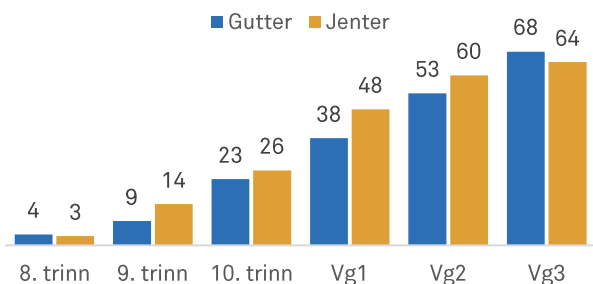
Prosentandel som drikker alkohol jevnlig minst én gang i måneden – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Hvor mange ganger i løpet av det siste året har du vært beruset på alkohol?

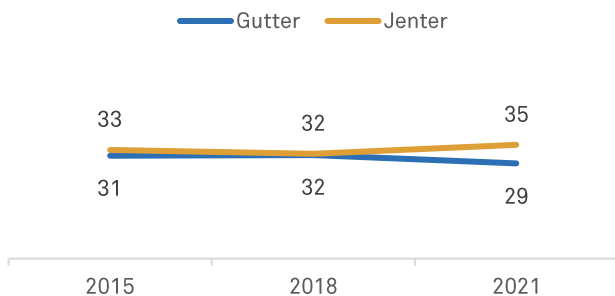

Prosentandel som har vært beruset i løpet av det siste året. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

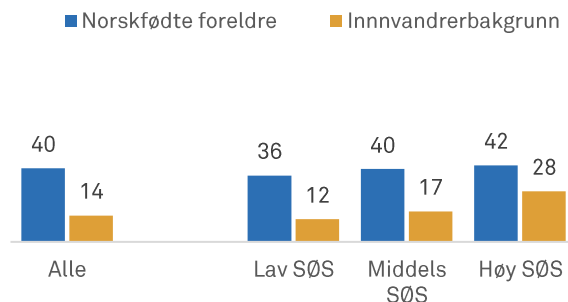

” Unges forhold til alkohol er ett av områdene der bosted i Oslo skiller aller mest

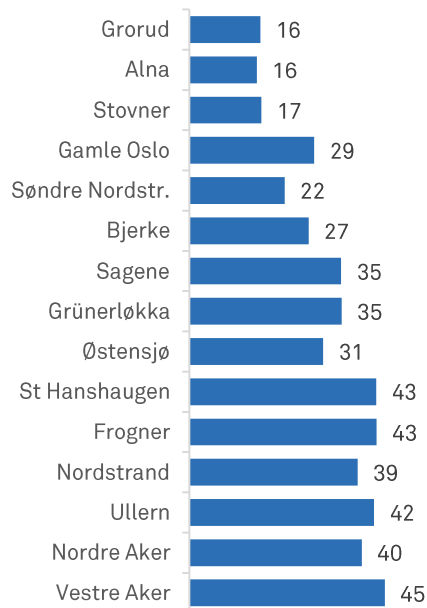
Prosentandel som har vært beruset på alkohol siste år. Ung i Oslo 2015-2021

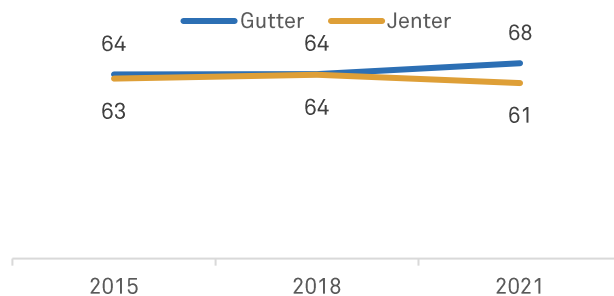
Prosentandel som har vært beruset i løpet av det siste året – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel i ulike bydeler som har vært beruset i løpet av det siste året

Prosentandel som aldri har drukket alkohol eller bare smakt noen ganger. Ung i Oslo 2015-2021

Rusrelaterte problemer

I Ung i Oslo ble ungdom spurt om de hadde ulike negative opplevelser i forbindelse med at de hadde drukket alkohol. Spørsmålene gikk til de som tidligere i undersøkelsen hadde krysset av for at de i løpet av siste 12 måneder hadde drukket så mye at de hadde følt seg tydelig beruset.

To av tre av de som fikk spørsmålet svarte at de hadde opplevd minst en av hendelsene som ble kartlagt. Det store flertallet av ungdom har med andre ord opplevd en eller flere negative ting knyttet til det å drikke alkohol.

Det mest utbredte (52 %) var å angre veldig på noe man hadde sagt eller gjort. 32 % hadde vært så full at de ikke husket hvor de var, mens 23 % hadde opplevd uønskete seksuelle opplever og like mange var blitt skadet eller utsatt for en ulykke.

På enkelte områder er det tydelige kjønnsforskjeller. Langt flere av guttene enn jentene kom opp i slagsmål eller fikk problemer med politiet. Flere av jentene hadde derimot vært utsatt for uønskete seksuelle opplevelser. Det var også mer vanlig blant jenter å angre på ting de hadde sagt eller gjort enn blant gutter. 9 % av både gutter og jenter har skulka skolen i forbindelse med å drikke alkohol.

Problemer som ungdom har opplevd i forbindelse med at de har drukket alkohol. Spørsmål til de som har drukket seg betydelig beruset (33 % av alle)

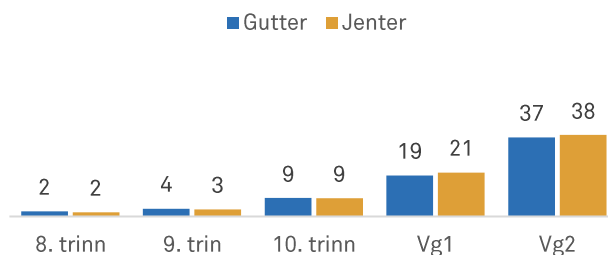

Foreldrenes rolle

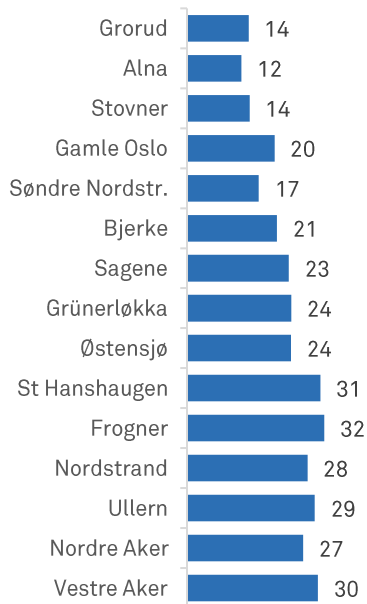
I Ung i Oslo ble ungdom spurt om de får lov av foreldrene å drikke alkohol. På ungdomstrinnet er det nokså få som opplever dette. Men 9 % av eleven på 10. trinn svarer ja. På Vg1 sier 20 % at de får lov selv om de ennå ikke har blitt 18 år.

På Vg2 har en del blitt 18 år og har lov til å drikke alkohol. I figuren under er disse ikke inkludert. 4 av 10 elever under 18 på Vg2 år opplever at de får lov av foreldrene å drikke alkohol.

Prosentandel som får lov av foreldrene å drikke alkohol. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn som er under 18 år

Prosentandel i ulike bydeler som får lov av foreldrene å drikke alkohol. Blant ungdom under 18 år

Hvordan ungdom skaffer seg alkohol

Ungdom under 18 år kan ikke skaffe seg alkohol på lovlig vis. Alle som var under 18 år og som noen gang hadde drukket minst en alkoholenhet ble i Ung i Oslo spurt om hvordan de hadde skaffet seg alkoholen de hadde drukket.

Spørsmålet gikk til 22 % av ungdomsskoleelevene og 62 % av elevene på videregående under 18 år.

Det er tre måter å skaffe seg alkohol på som klart skiller seg ut. Aller vanligst er det å kjøpe eller få av venner, bekjente eller søsken. 75 % av ungdomsskoleelevene og 85 % av elevene på videregående som hadde drukket alkohol svarte dette.

Deretter kommer det å få noen over 18 år til å kjøpe for seg og det å ta alkohol hjemme. Blant elevene på ungdomsskolen er det å ta alkohol hjemme like utbredt som å få noen over 18 til å kjøpe, mens det siste er en langt mer utbredt metode for å skaffe seg alkohol blant de under 18 år på videregående.

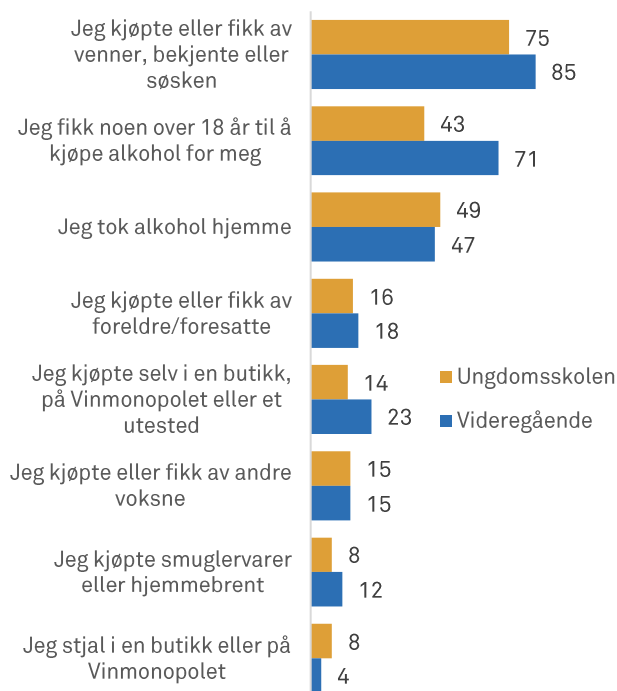
Om lag en av seks av de som har drukket alkohol svarer at de fikk eller kjøpte alkohol av foreldrene sine. Omtrent like mange kjøpte av andre voksne. Blant elevene på ungdomstrinnet sier 14 % at de selv kjøpte alkoholen, mot 23 % på videregående.

8 % av ungdomsskoleelevene som har drukket alkohol sier at de stjal i butikken eller på Vinmonopolet og like mange sa at de kjøpte smuglervarer eller hjemmebrent. Det siste er mer utbredt blant elevene på videregående som har drukket, mens det i denne gruppen er færre som sier de stjal i butikk eller på polet.

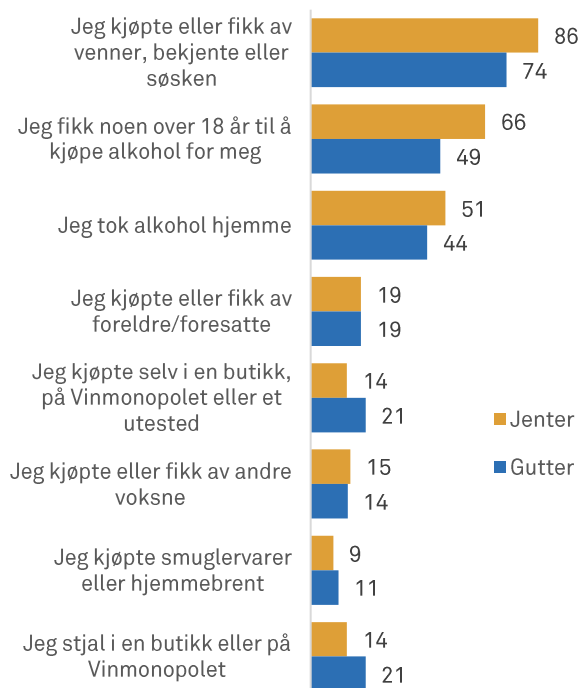
Gutter og jenter bruker mange av de samme metodene for å skaffe seg alkohol. Men det er relativt sett flere jenter enn gutter som skaffer seg alkohol gjennom å stjele hjemme eller få noen til å kjøpe for seg. Blant guttene er det derimot relativt mer vanlig å kjøpe selv eller stjele i butikken.

” Å kjøpe eller få av venner, søsken og bekjente er den vanligste måten ungdom under 18 år skaffer seg alkohol på

Hvordan ungdom under 18 år som har drukket minst en alkoholenhet skaffer seg alkohol (22 % av ungdomsskoleelevene, 62 % av elevene på videregående under 18 år)

Hvordan gutter og jenter under 18 år som har drukket minst en alkoholenhet skaffer seg alkohol (30 % av guttene, 36 % av guttene)

Sigaretter

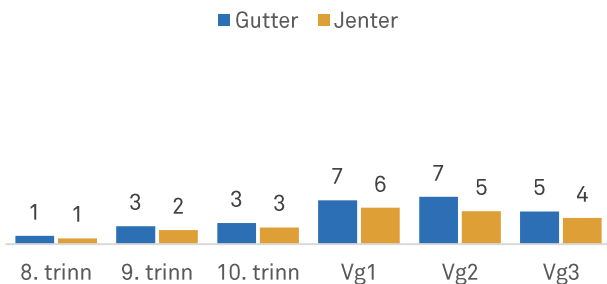
Røykevanene til den norske befolkningen har gått dramatisk ned de siste tiårene. Dette har også vært tilfelle blant ungdom. Går vi 25 år tilbake, viste Ung i Oslo i 1996 at en av fire røyket sigaretter daglig. I 2021 gjelder under en av femti.

På ungdomstrinnet røyker 2 % av elevene enten daglig eller ukentlig. Tallet er 5 % på videregående. Litt flere gutter enn jenter røyker, men siden 2018 har det vært en tydelig nedgang blant guttene. Å røyke sigaretter er mest utbredt blant ungdom med norskfødte foreldre med relativt lav sosioøkonomisk status. Røyking er lite utbredt i alle bydeler, men andelen er høyest i de indre byområdene.

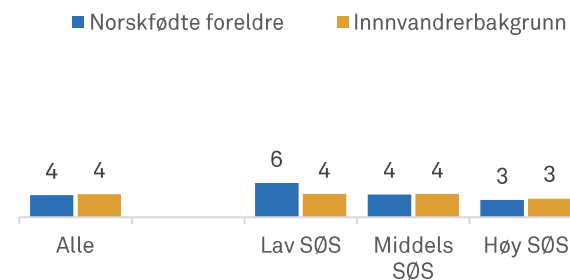
Røyker du?

Prosentandel som røyker ukentlig eller daglig. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som røyker ukentlig eller daglig – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

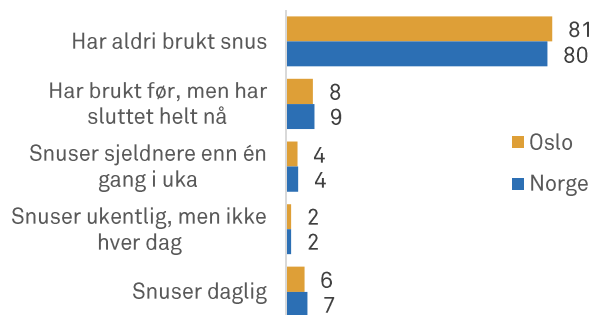

Snusing

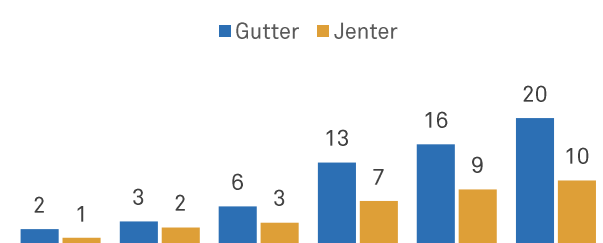
Mens snusing var noe nesten ingen ungdom drev med for 25 år siden, har dette blitt noe en god del ungdommer driver med. De siste årene har det imidlertid vært en tydelig nedgang i snusing blant ungdommene i Oslo, spesielt blant guttene. Det er likevel fortsatt flere gutter som snuser enn jenter og mot slutten av videregående er det 20 % av guttene og 10 % av jentene som bruker snus enten hver dag eller flere ganger i uka.

Snus er langt mer utbredt blant ungdom med norskfødte enn med utenlandsfødte foreldre. Bydelene St. Hanshaugen og Frogner skiller seg ut med flest som snuser, mens det er færrest i Bydel Søndre Nordstrand og i Bydel Stovner.

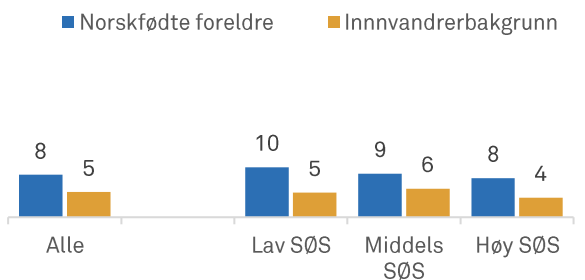
Snuser du?

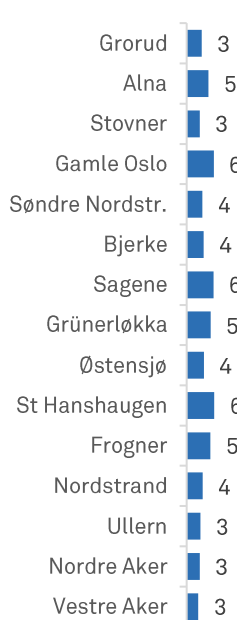
Prosentandel som snuser ukentlig eller daglig. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

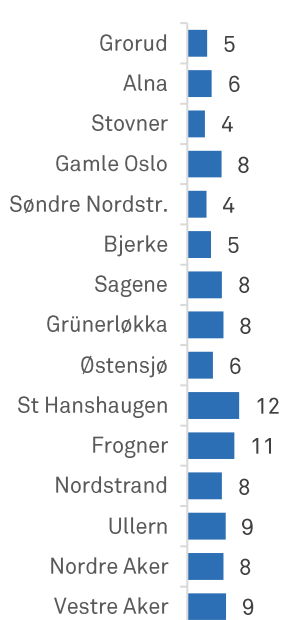
Prosentandel som snuser ukentlig eller daglig – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

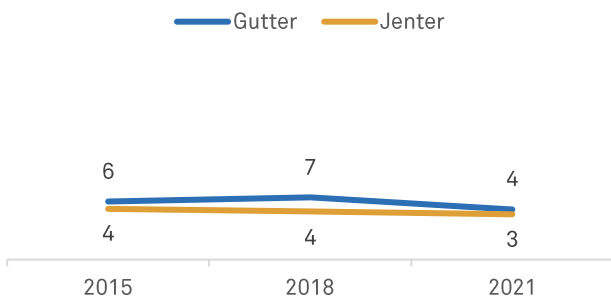
Prosentandel i ulike bydeler som røyker daglig eller ukentlig

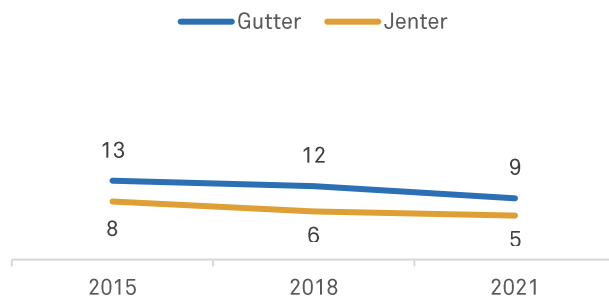
Prosentandel i ulike bydeler som snuser daglig eller ukentlig

Prosentandel som røyker daglig eller ukentlig. Ung i Oslo 2015-2021

Prosentandel som snuser daglig eller ukentlig. Ung i Oslo 2015-2021

E-sigaretter

I Ung i Oslo fikk ungdom spørsmål om de bruker e-sigaretter eller vape. 19 % av guttene har prøvd dette og 11 % av jentene. De aller fleste har kun prøvd, mens bare noen få bruker e-sigaretter jevnlig. Under 2 % av guttene bruker dette ukentlig eller daglig og 2 % sjeldnere enn én gang i uka. Blant jentene bruker om lag 1 % e-sigaretter daglig eller ukentlig og 2 % sjeldnere enn det.

Bruker du e-sigaretter/vape?

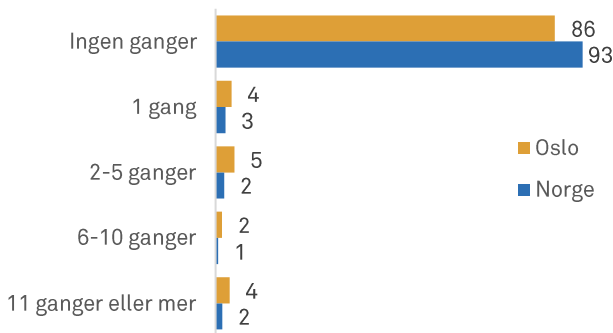
Hasj og marihuana

Ett av hovedfunnene i Ung i Oslo 2018 var at andelen unge som hadde brukt cannabis – og da særlig unge gutter – hadde økt en god del fra 2015. Tallene for 2021 viser en tilbakegang. Tilbakegangen er imidlertid mindre enn økningen mellom 2015 og 2018, noe som betyr at tallene fortsatt ligger høyere enn seks år tilbake. Dessuten er det kun blant guttene at det har vært en reduksjon i andelen som har prøvd cannabis. Blant jentene har det vært en svak økning fra 11 % i 2018 til 12 % i 2021.

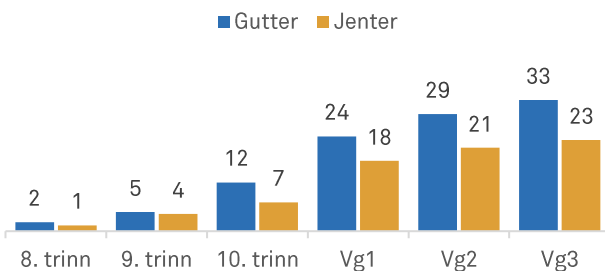
Det er fortsatt likevel langt flere gutter enn jenter som har prøvd slike stoffer siste år. På Vg3 har 33 % av guttene prøvd, mot 23 % av jentene.

Omtrent dobbelt så mange ungdommer i Oslo enn i resten av landet har prøvd hasj eller marihuana. Oslo-ungdom har også i langt større grad blitt tilbudt stoffene. Det er samtidig store variasjoner innad i Oslo når det gjelder hvor mange som har erfaringer med cannabis. I de indre bydelene har rundt 20 % brukt hasj eller marihuana siste år, mot rundt 10 % i flere av bydelene i Groruddalen. Bruken er langt mer utbredt blant unge med norskfødte enn med utenlandsfødte foreldre.

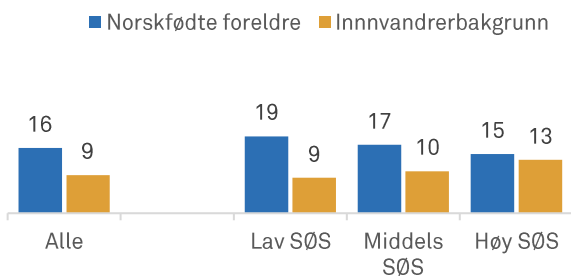
Hvor mange ganger i løpet av det siste året har du brukt hasj eller marihuana?

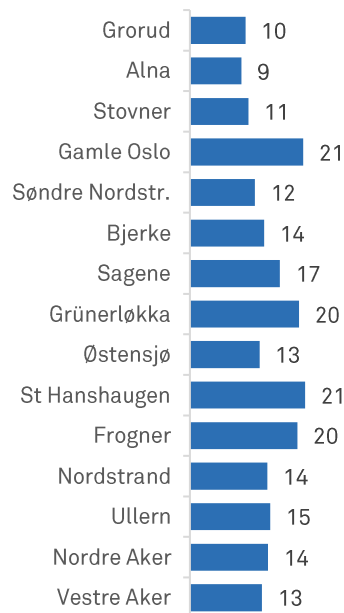
Prosentandel som har brukt hasj eller marihuana i løpet av det siste året. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

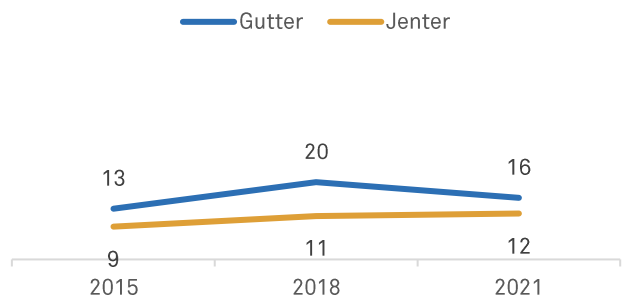
Prosentandel som har brukt hasj eller marihuana i løpet av det siste året – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

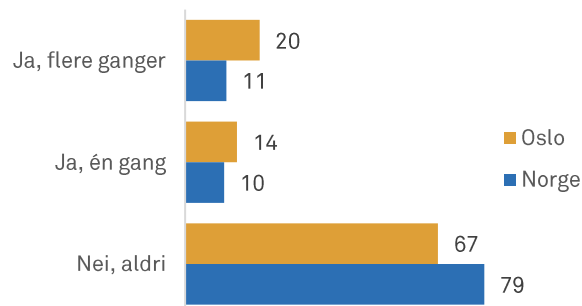
Prosentandel i ulike bydeler som har brukt hasj eller marihuana siste år

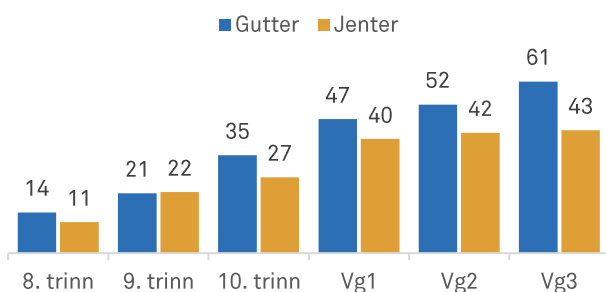
Prosentandel som har brukt hasj eller marihuana siste år. Ung i Oslo 2015-2021

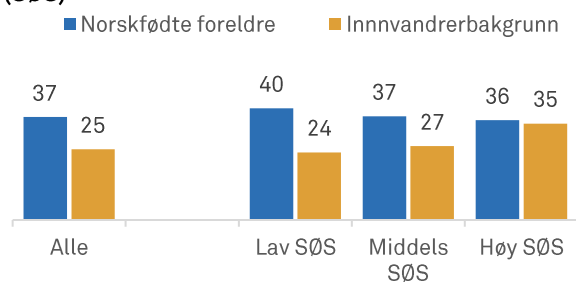
Har du i løpet av det siste året blitt tilbudt hasj eller marihuana?

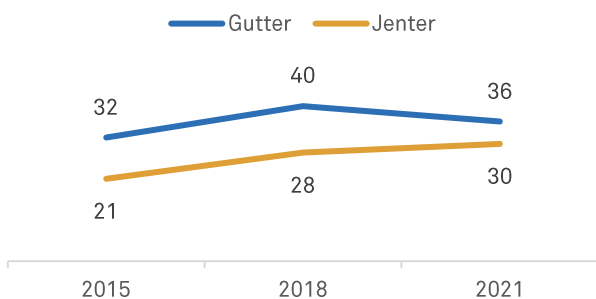
Prosentandel som har blitt tilbudt hasj eller marihuana i løpet av det siste året. Blant gutter og jenter på ulike klassesertrinn

Prosentandel som har blitt tilbudt hasj eller marihuana i løpet av det siste året – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel som blitt tilbudt hasj (siste år). Ung i Oslo 2015-2021

Holdninger til å liberalisere cannabis

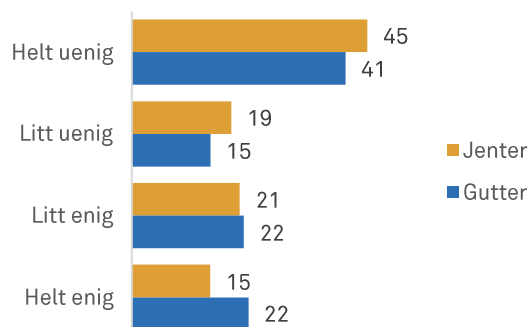
Spørsmålet om legalisering av narkotika har vært mye debattert de senere årene. Ikke minst i forbindelse med forslaget om innføre nye måter for hvordan samfunnet skal reagere på bruk og besittelse av narkotika.

I Ung i Oslo 2021 ble ungdom bedt om å si sin mening om hvorvidt hasj og marihuana bør bli lovlige rusmidler i Norge. Ungdommen er nokså delt, men det er et flertall som er imot legalisering. 4 av 10 var litt eller helt enig, mens 6 av 10 var uenig, hvorav de fleste var helt uenig.

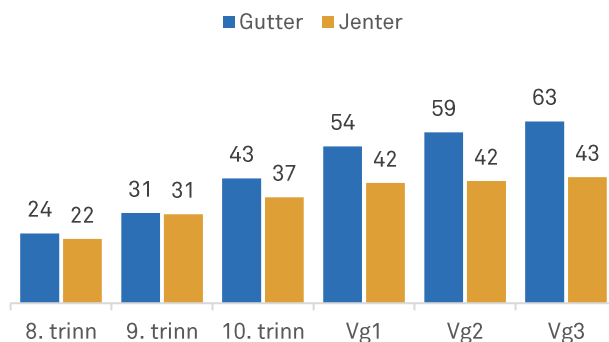
Totalt sett er litt flere gutter enn jenter enig i at hasj og marihuana bør legaliseres.

De store skillelinjene handler imidlertid om alder, og da i kombinasjon med kjønn. Blant 8. klassingene er like over 20 % enig i legalisering og det skiller ikke noe mellom gutter og jenter. På videregående er rundt halvparten av ungdommene enig i legalisering, samtidig som kjønnsforskjellene er svært tydelige. På Vg3 er 63 % av guttene enig i at hasj og marihuana bør legaliseres, mot 43 % av jentene.

Bør hasj og marihuana bli lovlige rusmidler i Norge?

Prosentandel som mener at hasj og marihuana bør bli lovlige rusmidler i Norge. Blant gutter og jenter på ulike klassesertrinn

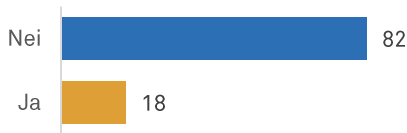
Press

Elever på videregående ble spurt om de følte at det er et press blant ungdom om å prøve hasj eller marihuana. Det store flertallet opplever ikke dette. 18 % svarer ja. Opplevelsen av press er omtrent like utbredt blant gutter og jenter og blant elever på ulike klassetrinn. Unge i de indre østlige bydelene opplever et slikt press i størst grad, mens det er færrest i Bydel Vestre Aker.

9 % har selv følt seg presset av andre til å prøve, litt flere gutter enn jenter. Det er noe variasjoner mellom bydelene, men liten variasjon mellom klassetrinn.

Går vi bak tallene, finner vi at det ikke bare er ungdom som har prøvd hasj eller marihuana som har følt på dette presset, men også en del ungdommer som ikke har prøvd. Dette tyder på at ikke alle har latt seg presse.

Føler du at det er et press blant ungdom om å prøve hasj eller marihuana? Spørsmål til elever i videregående

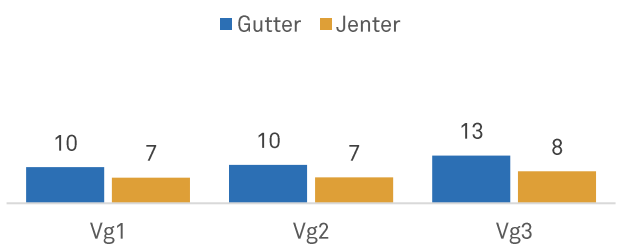
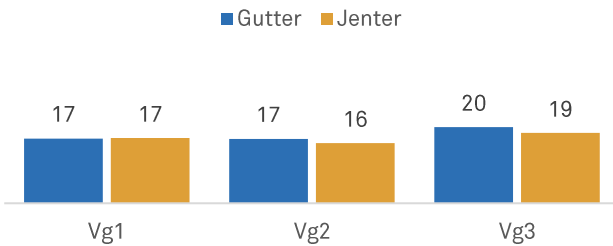

Har du følt deg presset av andre til å prøve hasj eller marihuana? Spørsmål til elever i videregående

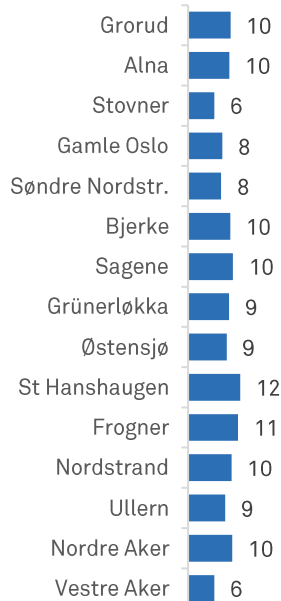
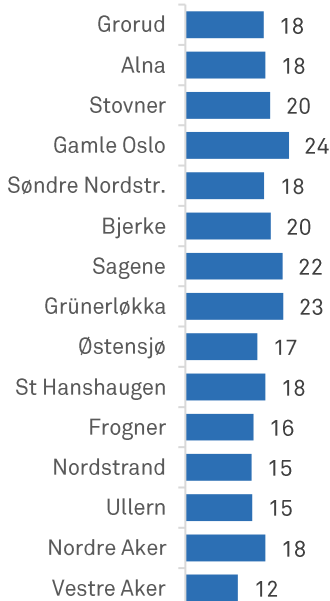
Prosentandel som føler at det er et press blant ungdom om å prøve hasj eller marihuana. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn på videregående

Prosentandel som har følt seg presset av andre til å prøve hasj eller marihuana. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn på videregående

Prosentandel i ulike bydeler som føler at det er et press blant ungdom om å prøve hasj eller marihuana. Blant elever på videregående

Prosentandel i ulike bydeler som har følt seg presset av andre til å prøve hasj eller marihuana. Blant elever på videregående

Andre narkotiske stoffer

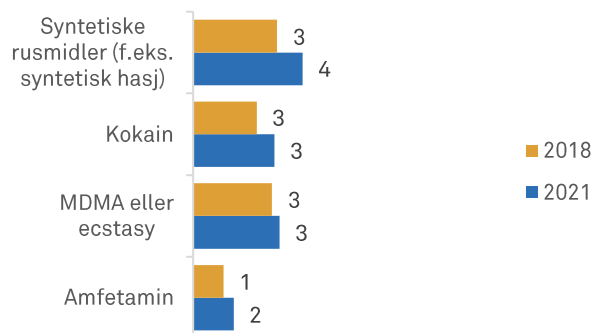
5 % av ungdommene i Oslo oppgir at de i løpet av det siste året har brukt andre narkotiske stoffer enn hasj eller marihuana. Dette er litt høyere enn i resten av Norge, der 4 % svarer det samme. De aller fleste som har brukt slike stoffer har prøvd en eller noen få ganger. Omfanget øker tydelig i løpet av ungdomsårene og på Vg3 har 11 % av guttene og 6 % av jentene prøvd slike stoffer minst en gang siste år.

I likhet med hasj og marihuana er det mer vanlig at gutter enn jenter har erfaring med slike stoffer og det er vanligere blant ungdom med norskfødte enn med utenlandsfødte foreldre. Utbredelsen er høyest i flere av de indre bydelene.

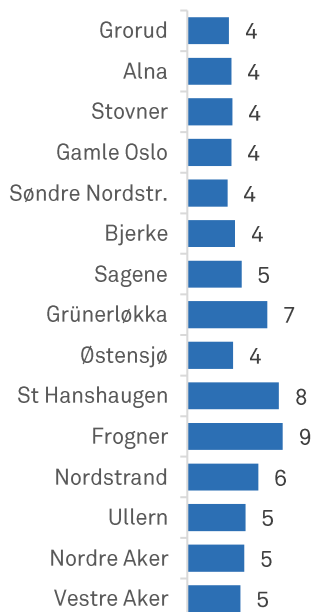
Det har vært en mindre økning i bruken blant elever på videregående fra 2018 til 2021. Dette gjelder alle de stoffene som er kartlagt, det vil si syntetiske rusmidler, kokain, MDMA og amfetamin.

0,2 % av respondentene (N=44) krysset av for at de har brukt alle fire stoffer mer enn 10 ganger. Disse er holdt utenom analysene, da en kan anta at en del av dette er useriøse besvarelser.

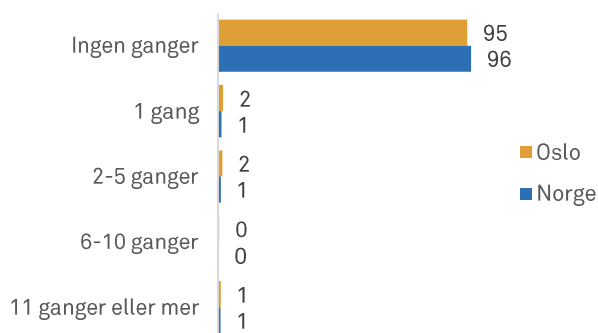
Prosentandel av elevene på videregående i Oslo som har brukt ulike narkotiske stoffer. Oslo 2021

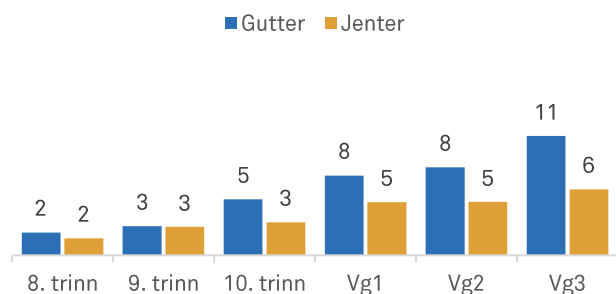
Prosentandel i ulike bydeler som har brukt andre narkotiske stoffer (enn hasj og marihuana) i løpet av det siste året

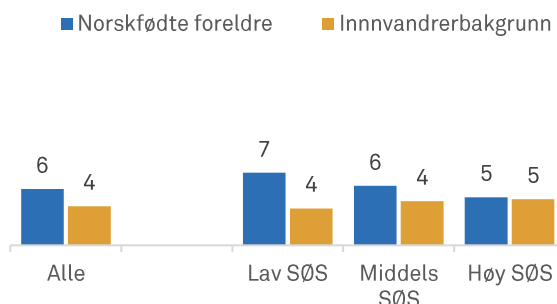
Hvor mange ganger i løpet av det siste året har du brukt andre narkotiske stoffer (enn hasj og marihuana)?

Prosentandel som har brukt andre narkotiske stoffer (enn hasj og marihuana) i løpet av det siste året. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som har brukt andre narkotiske stoffer (enn hasj og marihuana) i løpet av det siste året – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Regelbrudd

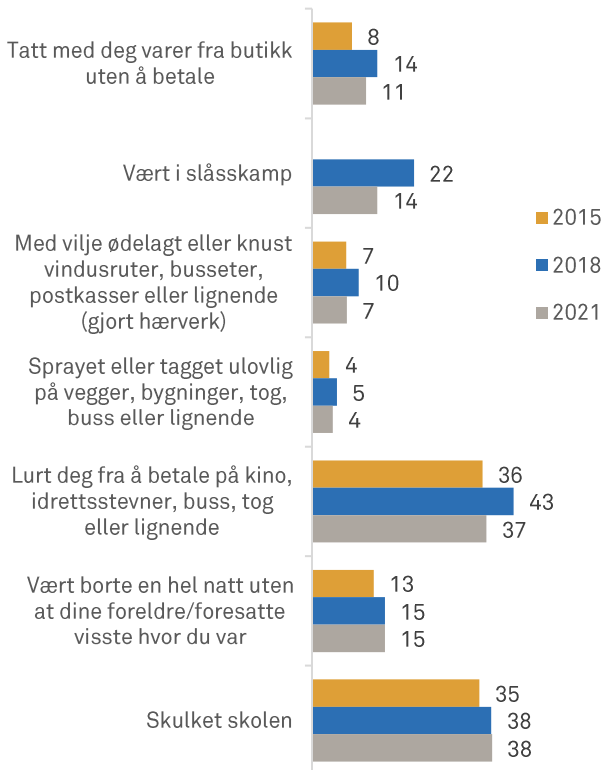
Ett av hovedfunnene fra Ung i Oslo 2018 var at det hadde vært en markant økning over tid i andelen som involverte seg i kriminalitet og annen problematferd. Funnet var særlig interessant, fordi man siden årtusen-skiftet hadde sett en utvikling der ungdom var blitt stadig skikkeligere og mer lovlidige. Denne trenden så altså ut til å være brutt i den siste halvdel av 2010-tallet.

I årets Ung i Oslo er det en tilbakegang på flere områder som omhandler ungdoms tendens til å bryte regler, noe som kan ha sammenheng med det spesielle pandemiåret. For eksempel hadde 14 % av ungdommene vært i slåsskamp i 2021, mot 18 % i 2018. Det har også vært en nedgang i nasking, i hærverk og i tilbøyeligheten til det å ikke betale for seg på bussen eller andre steder det koster å komme inn. På noen områder er det små eller ingen endringer, som for eksempel skulking av skolen og hvor mange ungdommer som har vært borte en hel natt uten at foreldrene viste hvor de var.

Å måle det totale omfanget av regelbrudd er krevende. Basert på sju spørsmål om deltakelse i ulike regelbrudd, har vi kategorisert ungdom i fire grupper. 4 av 10 har ikke begått noen av disse regelbruddene og ytterligere 4 av 10 noen få. En mindre gruppe har deltatt i svært mange regelbrudd. I Oslo gjelder det 5 % av ungdommene. Denne gruppen står for svært mange av det totale antallet regelbrudd ungdom begår. Det er langt flere gutter i denne kategorien og den øker i omfang gjennom årene på ungdomsskolen for deretter å flate ut. Noe av utflatingen kan skyldes at en del ungdommer i denne kategorien ikke lenger går på skole og at den ville økt mer dersom også disse ungdommene var med i undersøkelsen. Unge med norsk bakgrunn og med lav sosioøkonomisk status er overrepresentert blant de som har gjort svært mange regelbrudd.

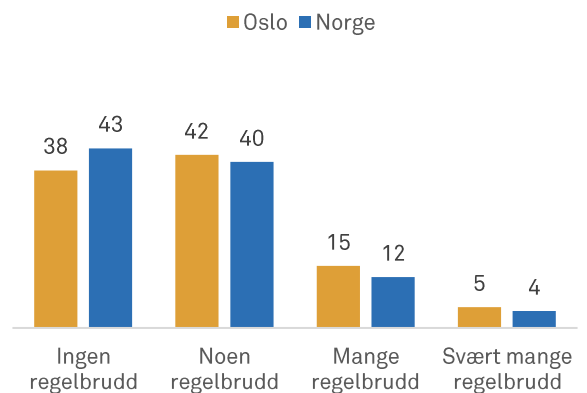
I tillegg til denne mindre gruppen kan 15 % defineres som å ha begått mange regelbrudd. Andelen som kommer i disse to kategoriene er noe høyere i Oslo enn i resten av landet. Det varierer også noe mellom bydelene hvor mange som havner i disse kategoriene. Høyest andel er det i Bydel Grünerløkka med til sammen 28 %, mot 19 % i bydelene Østsjø og Grorud.

Prosentandel involvert i ulike former for regelbrudd. Ung i Oslo 2015-2021

” De fleste unge er lovlidige. En mindre andel av ungdommene står for mesteparten av regelbruddene

Prosentandel som i ulik grad er involvert i regelbrudd

Regelbrudd

I Ung i Oslo er ungdom kategorisert etter hvor mange regelbrudd de rapporterer om i undersøkelsen.

Kategoriseringen er basert på sju spørsmål om hvor mange ganger i løpet av det siste året den enkelte har vært med på handlinger som enten kan regnes som lovbrudd (nasking, hæververk og tagging) eller andre former for regelbrudd (som å snike seg inn på steder uten å betale, snike seg ut hjemmefra om natten, slåssing og skulking).

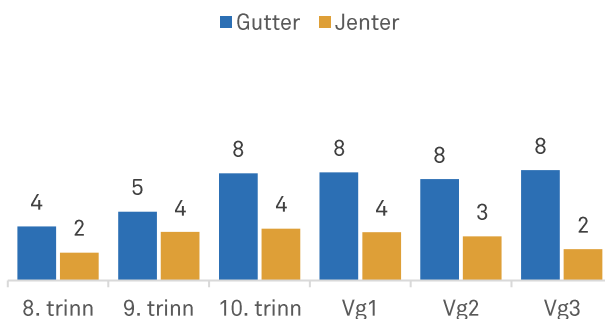
De fleste spørsmålene har vært med i Ung i Oslo siden 2015, og gir dermed et bilde av utviklingen de senere årene.

Kategorisering: Fra «ingen regelbrudd» til «svært mange»

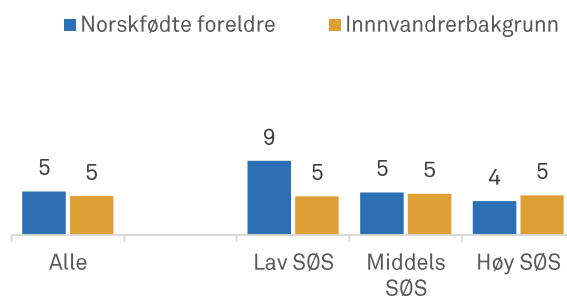
Gruppen av ungdom som havner i kategorien «Ingen regelbrudd», er de som svarer at de i løpet av det siste året ikke har begått noen av regelbruddene de ble spurt om.

Ungdom som er plassert i kategorien «Noen regelbrudd» er de som har vært med på noen handlinger noen få ganger. Ungdom klassifisert i gruppen «Mange regelbrudd» er de som rapporterer om at de har vært med på alle, eller de fleste av disse handlingene. Gruppen «svært mange regelbrudd» har rapportert at de har gjort de fleste eller alle handlingene mange ganger.

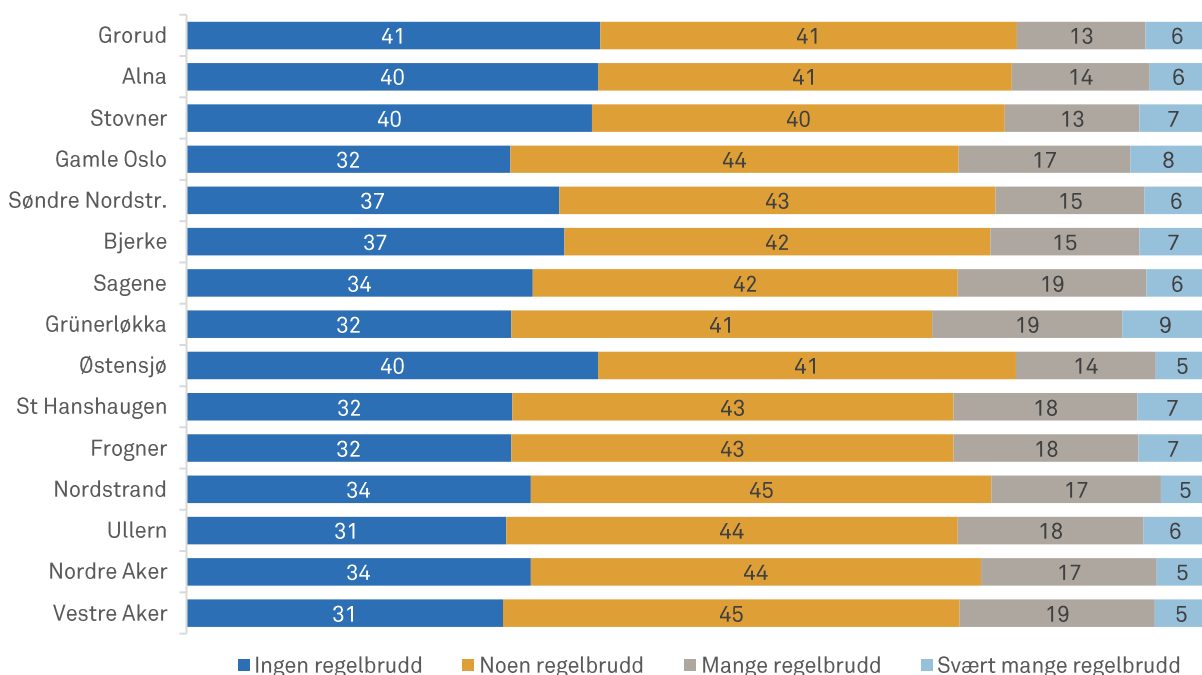
Prosentandel som har begått svært mange regelbrudd i løpet av det siste året. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som har begått svært mange regelbrudd i løpet av det siste året – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

Prosentandel i ulike bydeler etter hvor mye regelbrudd de har drevet med i løpet av det siste året. Oslo 2021

Vold og trakassering

Livskvaliteten til norsk ungdom er generelt bra. Likevel er det mange som rammes av mobbing, vold og andre former for trakassering og overgrep. Å kartlegge omfang og utviklingstrekk av ulike former for vold og trakassering er viktig i forebyggingssammenheng. Ofte vil det være vanskelig å måle effekten av forebyggende tiltak direkte, men kunnskap om forekomst i ulike grupper og eventuelle endringer over tid, er viktig både som grunnlag for planlegging av tiltak og for å kunne si noe om tiltakene treffer den aktuelle målgruppen.

I Ung i Oslo ble ungdom spurt om de var utsatt for plaging, trusler og utfrysing fra jevnaldrende på skolen og i fritida. Samlet svarte 4 % at de ble utsatt for dette jevnlig omtrent hver 14. dag eller oftere. Tallet i Oslo er lavere enn i resten av landet. Det har vært en tydelig nedgang i omfanget av mobbing, fra 7 % i 2018 % til 4 % i 2021. Gutter og jenter er omtrent like utsatt for mobbing, mens unge på videregående er mindre utsatt enn de yngste tenåringene. Andelen som blir mobbet, truet eller utestengt på nett minst hver 14. dag er også 4 %.

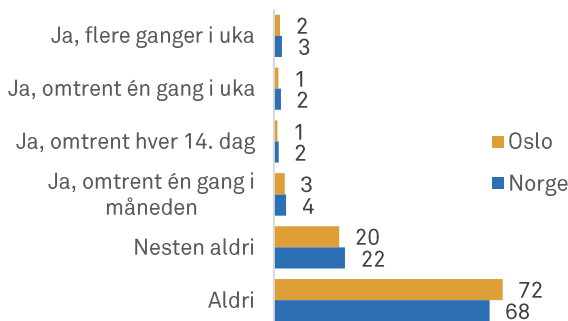
Seksuell trakassering har fått stor oppmerksomhet de siste årene. Ung i Oslo 2021 viser at 30 % opplevde uønsket seksuell beføling, negativ seksuell ryktespredning, verbal trakassering eller uønsket deling av nakenbilder eller –videoer i løpet av det siste året. På alle disse områdene har det vært en nedgang fra 2018 blant guttene, mens det har vært en økning på noen områder for jenter. Generelt er det flere jenter enn gutter som opplever seksuell trakassering, men også gutter blir utsatt for slike handlinger. 10 % av jentene på videregående opplevde å bli presset eller tvunget til samleie eller andre seksuelle handlinger. Dette er en økning fra 2018 da andelen var 8 %. Blant guttene har det vært en mindre nedgang siden 2018.

Mesteparten av volden som ungdom utsettes for skjer i møte med andre ungdommer. I 2021 rapporterte 17 % at de hadde blitt slått, sparket eller på annen måte opplevd vold fra en annen ungdom, mens 6 % opplevde å bli angrepet, truet eller ranet med våpen eller en annen gjenstand. Gutter er langt mer utsatt for dette enn jenter.

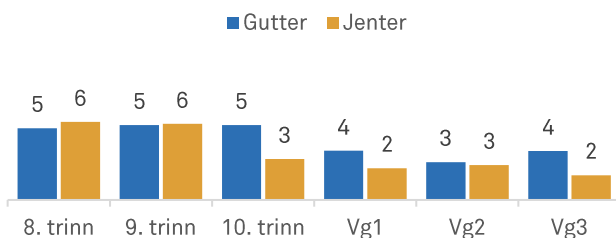
I Ung i Oslo 2021 svarte 4 % at de hadde blitt slått med vilje av en voksen i familien. Dette er en klar nedgang fra 2018, da tallet var 9 %. Også andelen som er redd for å bli utsatt for vold i familien har gått tilbake siden 2018.

Redselen for å bli utsatt for vold i nærområdet der man bor har imidlertid økt, og er mer utbredt i mange av de ytre østlige bydelene enn i de mest ressursrike områdene. Ungdom på vestkanten er derimot de som i størst grad gir uttrykk for å være redd for å bli utsatt for vold i sentrum.

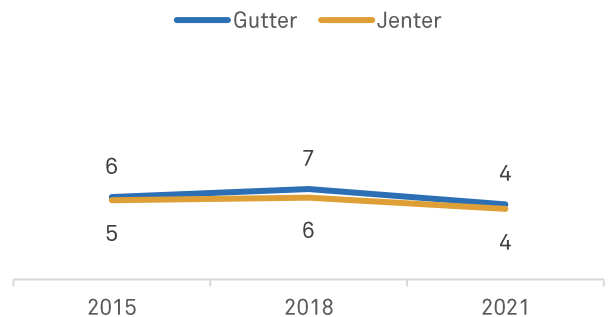
Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritiden?

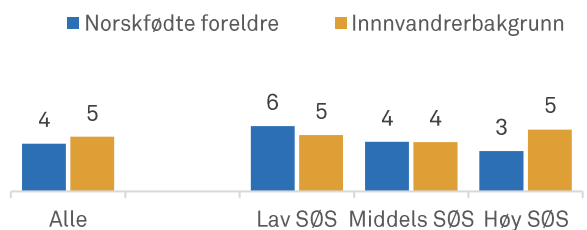
Prosentandel som blir mobbet minst hver 14. dag. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn på videregående

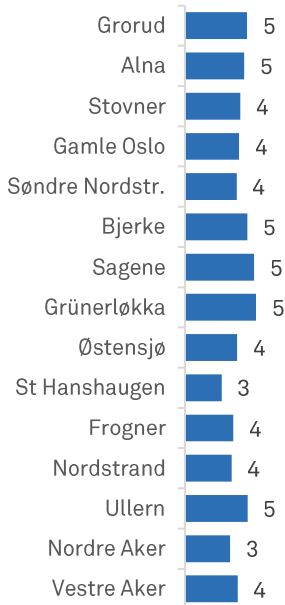
Prosentandel som blir mobbet minst hver 14. dag. Ung i Oslo 2015-2021

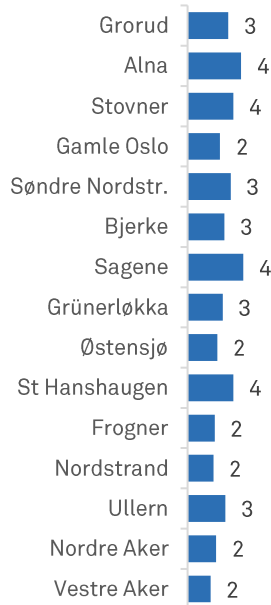
Prosentandel som blir mobbet minst hver 14. dag – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

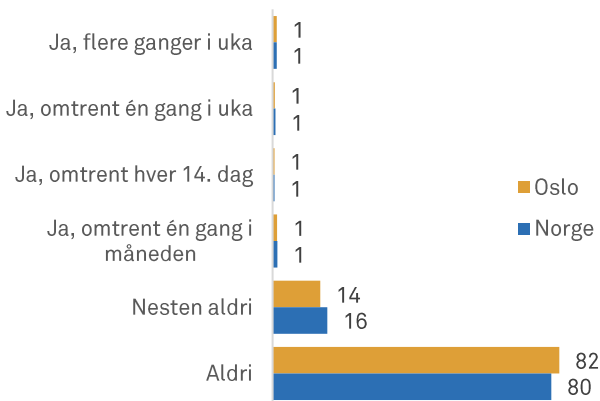
Prosentandel i ulike bydeler som blir mobbet minst hver 14. dag

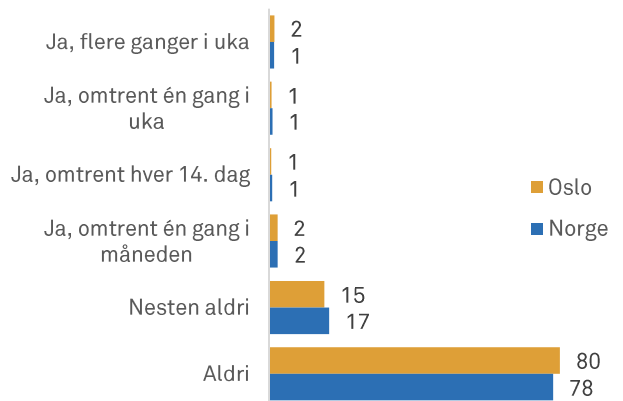
Prosentandel i ulike bydeler som blir mobbet, truet eller utestengt på nett minst hver 14. dag

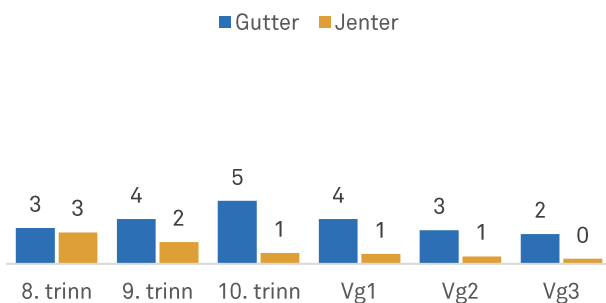
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritiden?

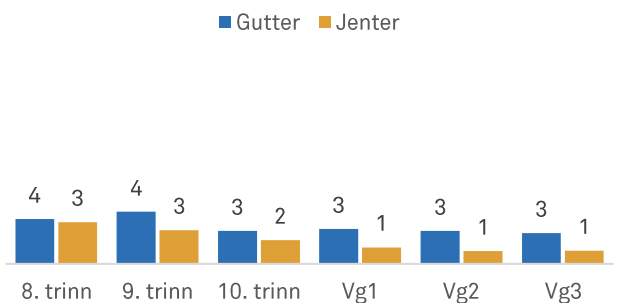
Blir du mobbet, truet eller utestengt på nett?

Prosentandel som mobber andre minst hver 14. dag. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som blir mobbet, truet eller utestengt på nett minst hver 14. dag. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Seksuell trakassering

#metoo-kampanjen har bidratt til økt oppmerksomhet om seksuell trakassering. Seksuell trakassering defineres gjerne som uønsket seksuell oppmerksomhet, og handler om oppførsel og handlinger som spiller på kjønn, kropp og seksualitet, og der den ene parten opplever det som ubehagelig eller truende.

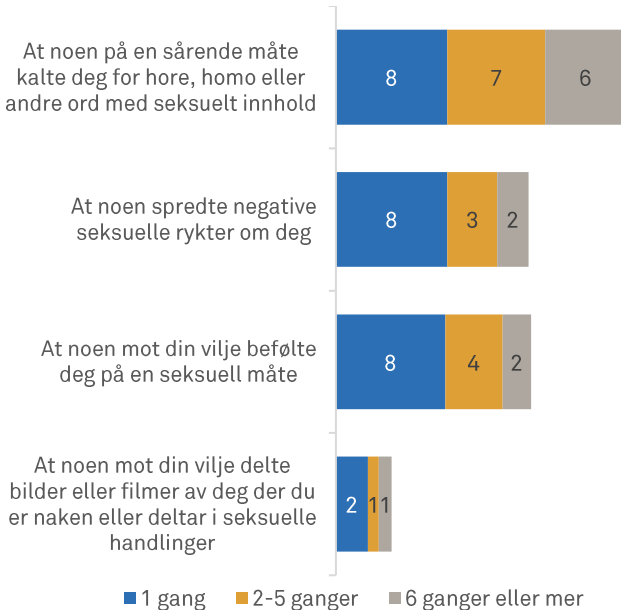
Ung i Oslo kartla verbale former for trakassering, uønsket deling av nakenbilder eller -filmer, negativ seksuell ryktespredning og uønsket beføling. 30 % av ungdommene i Oslo har opplevd noe av dette minst en gang i løpet av det siste året. Det er en liten nedgang fra 2018, da tallet var 31 %. Nedgangen har i all hovedsak skjedd blant gutter.

21 % har opplevd å bli kalt for seksuelt ladete skjellsord, 13 % har opplevd at noen spredte negative seksuelle rykter om dem, 14 % har opplevd uønsket seksuell beføling, og 4 % at noen har spredt nakenbilder eller filmer der de har deltatt i seksuelle handlinger.

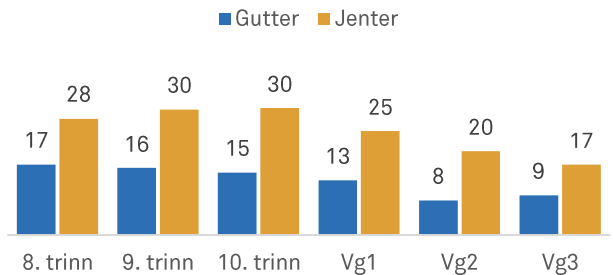
Jenter er generelt mer utsatt (36 %) enn gutter (23 %). Kjønnforskjellene er størst for uønsket beføling og verbal trakassering, men det er også flere jenter enn gutter som er utsatt for seksuelle rykter og spredning av nakenbilder- og -videoer.

Unge med norskfødte foreldre er mer utsatt for seksuell trakassering (33 %) enn unge med innvandrerbakgrunn (25 %). Utbredelsen er størst i de indre bydelene og i de mest ressursrike byområdene av Oslo.

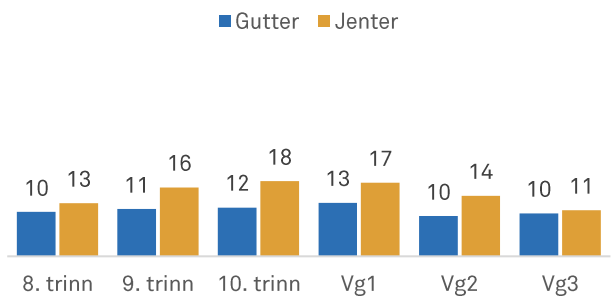
Prosentandel som har blitt utsatt for ulike former for seksuell trakassering i løpet av siste år.

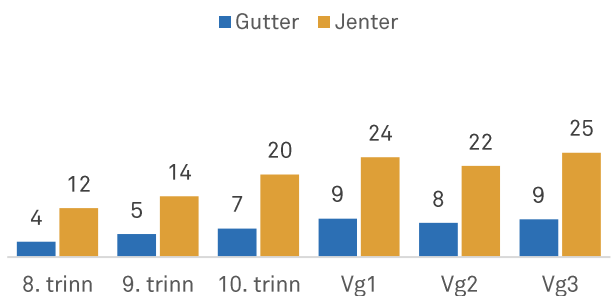
Prosentandel som siste år har opplevd at noen på en sårende måte har kalt dem for hore, homo eller andre ord med seksuelt innhold. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

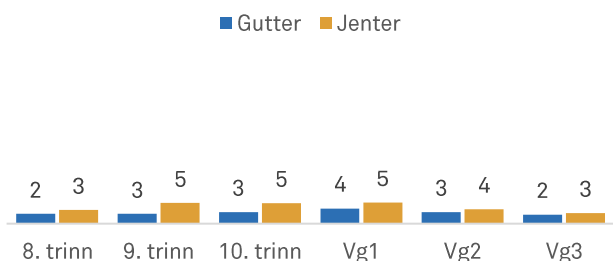
Prosentandel som siste år har opplevd at noen spredte negative seksuelle rykter om deg. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

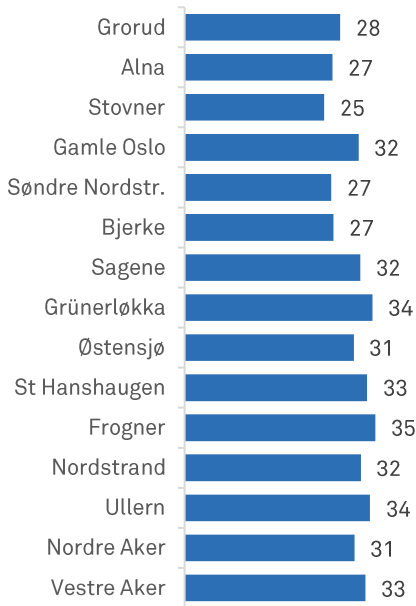
Prosentandel som siste år har opplevd at noen mot sin vilje ble befølt på en seksuell måte. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

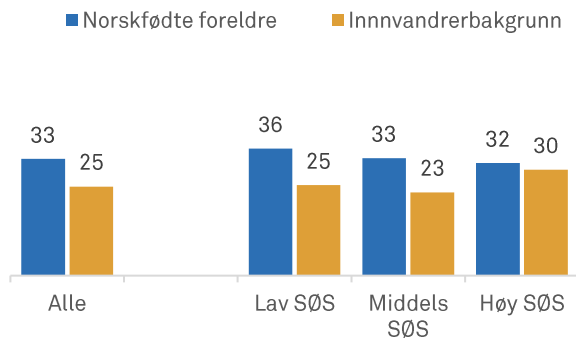
Prosentandel som siste år har opplevd at det har mot deres vilje blitt delt bilder eller filmer der de er naken eller deltar i seksuelle handlinger. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel i ulike bydeler som har blitt utsatt for seksuell trakassering

Prosentandel som har blitt utsatt for seksuell trakassering – etter innvandringsbakgrunn og sosioøkonomisk status (SØS)

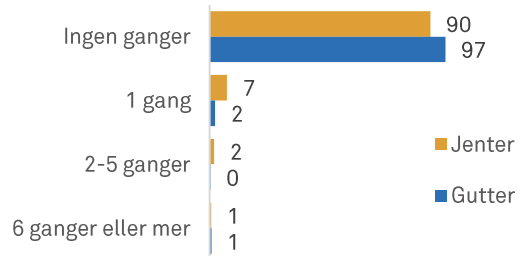

Seksuelle overgrep

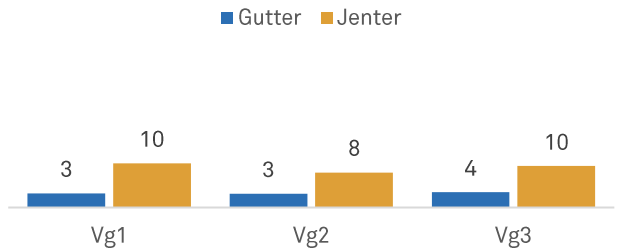
Ungdom på videregående ble spurt om noen i løpet av det siste året hadde presset eller tvunget dem til samleie eller andre seksuelle handlinger. 10 % av jentene og 3 % av guttene har opplevd dette. For de aller fleste skjedde overgrepet én gang. Men det er også ungdommer som har blitt utsatt for slike overgrep flere ganger.

Andelen jenter som har blitt utsatt for seksuelle overgrep har økt fra 2018 til 2021 (fra 8 % til 10 %), mens det har vært en mindre nedgang blant gutter (fra 4 % til 3 %).

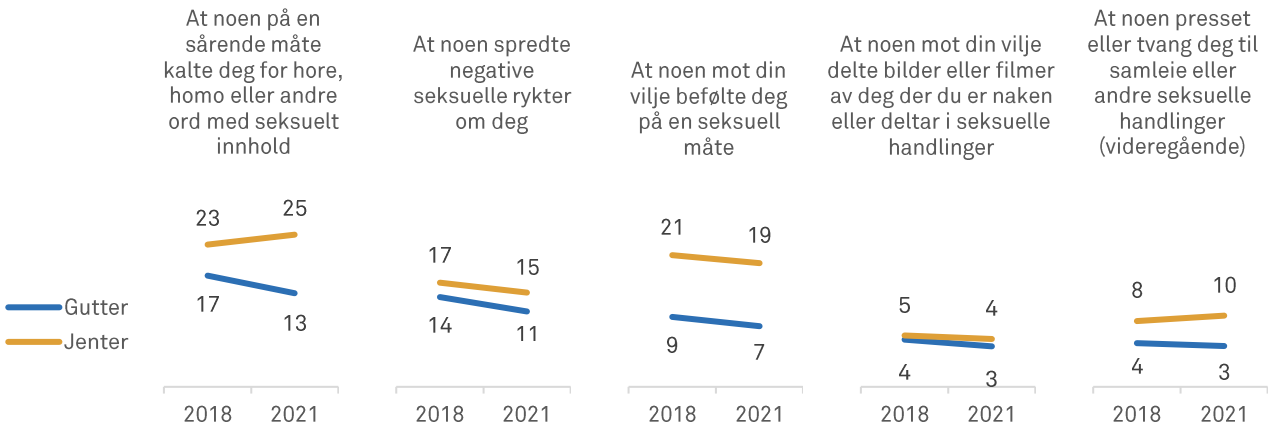
Har noen presset eller tvunget deg til samleie eller andre seksuelle handlinger? Spørsmål til elever i videregående

Prosentandel som siste år har opplevd at noen presset eller tvang deg til samleie eller andre seksuelle handlinger. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som har vært utsatt for seksuell trakassering og seksuelle overgrep. Ung i Oslo 2018-2021

Vold fra jevnaldrende

Forskning viser at mesteparten av volden ungdom blir utsatt for, skjer i møte med andre ungdommer. I mange tilfeller skjer volden mellom unge mennesker som kjenner hverandre fra før eller som kjenner til hverandre.

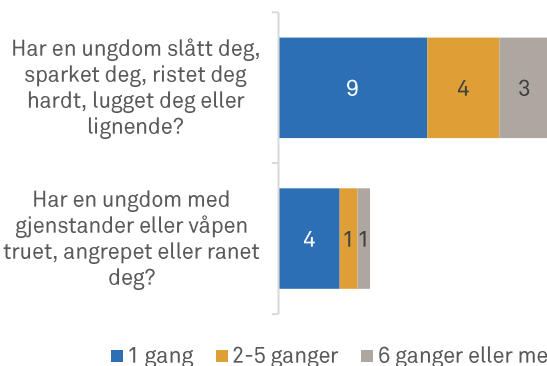
Voldserfaringene oppstår under ulike omstendigheter og har ulik alvorlighetsgrad. Noen handlinger skjer i affekt, mens andre er planlagt. Noen handlinger er mindre alvorlige, mens det andre ganger gjelder svært alvorlige kriminelle hendelser, som for eksempel ran.

To spørsmål i Ung i Oslo handler om vold fra jevnaldrende. Det første dekker handlinger som er relativt utbredt blant ungdom, som slag, spark, lugging eller lignende. Resultatene viser at 17 % har opplevd dette. Det er flest gutter som er utsatt og utbredelsen er større på ungdomsskolen enn på videregående. Det er noe variasjon mellom bydelene, med færrest utsatt i Bydel Stovner (13 %) og flest i bydelene Ullern og Frogner (20 %).

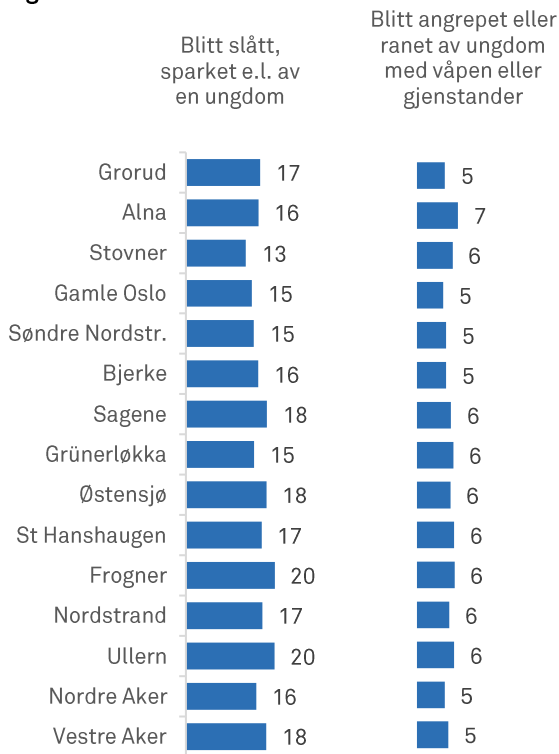
Det andre spørsmålet kartlegger erfaringer med å ha blitt truet, angrepet eller ranet med gjenstander eller våpen. 6 % har opplevd dette. For de fleste dreier det seg om et engangstilfelle, men det er også en del som har blitt utsatt flere ganger.

Flere gutter enn jenter har blitt utsatt for denne typen trusler eller angrep og andelen er lavest på slutten av videregående. Det er noe variasjon mellom bydelene, fra 5 % i enkelte bydeler til 7 % i andre.

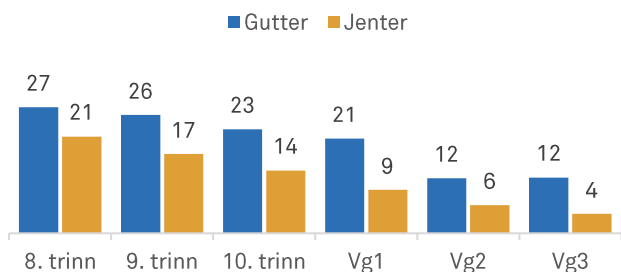
Prosentandel som har blitt utsatt for ungdomsvold i løpet av siste år

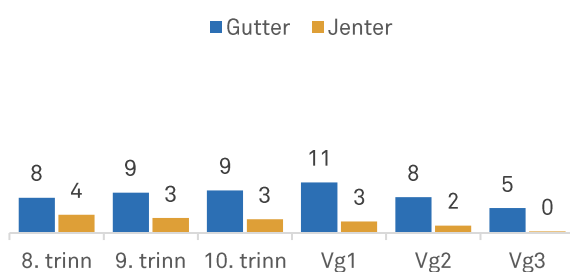
Prosentandel i ulike bydeler som har blitt utsatt for ungdomsvold

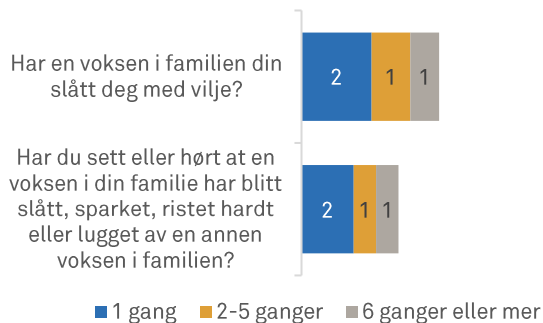
Prosentandel som har blitt utsatt for at en ungdom har slått deg, sparket deg, ristet deg hardt, lugget deg eller lignende. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

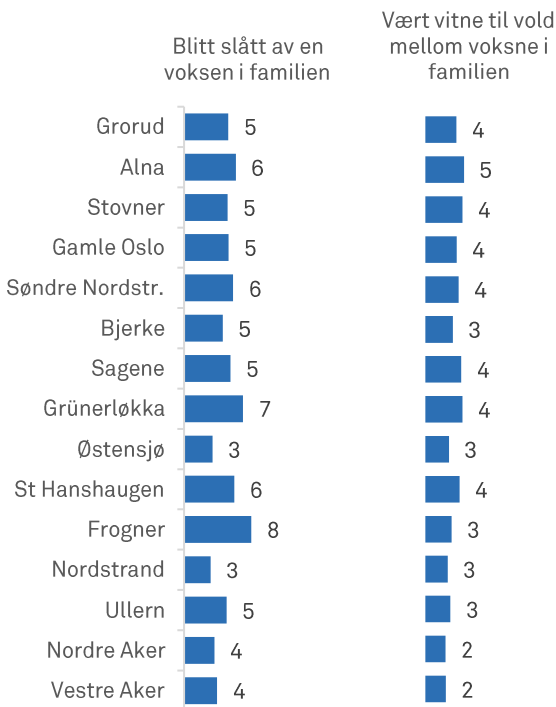
Prosentandel som har blitt utsatt for at en ungdom har truet, angrepet eller ranet deg med gjenstander eller våpen. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

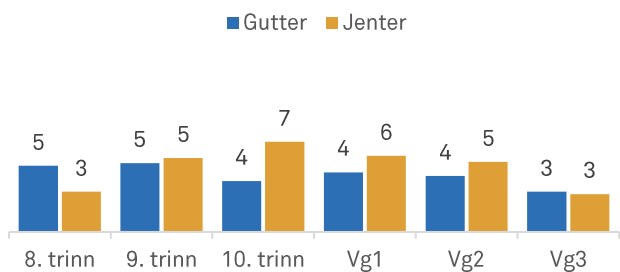
Prosentandel som har blitt utsatt eller vært vitne til vold hjemme i løpet av det siste år

Prosentandel i ulike bydeler som minst to ganger siste uke har vært sammen med venner henholdsvis hjemme og ute størsteparten av kvelden. Oslo 2021

Prosentandel som har blitt slått av en voksen i familien. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Vold i familien

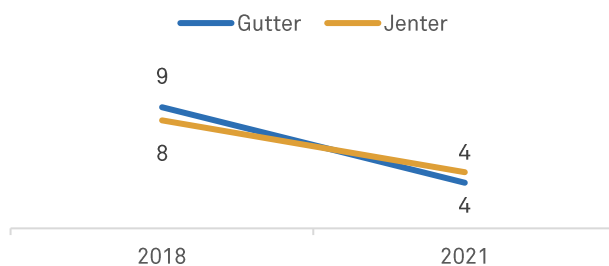
Vold i familien er en samlebetegnelse som dekker ganske ulike fenomener. Foreldre kan utøve både fysisk og psykisk vold mot barna sine. I dag sier vi at barn og unge utsettes for vold også dersom de lever med vold i familien. Det siste omtales ofte som vitneerfaringer.

Bak betegnelsen ‘fysisk vold fra foreldre’ kan det skjule seg ulike fenomener – volden kan være en enkeltstående hendelse, eller den kan være systematisk, og den kan være mer eller mindre grov.

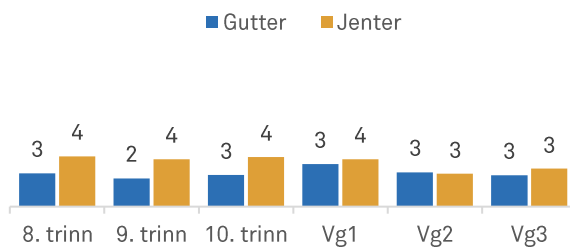
I Ung i Oslo kartlegges vold i familien med to spørsmål. Ungdommen spørres om de i løpet av det siste året har opplevd å bli slått med vilje av en voksen i familien og om de har vært vitne til at voksne i familien har blitt utsatt for vold. Resultatene viser at dette er en realitet for rundt 4 % av ungdommene.

Spørsmålet om å bli slått av en voksen i familien var også med i Ung i Oslo 2018. Resultatene tyder på en nedgang og at det er færre som opplevde dette i 2021 enn i 2018. Mens rundt 9 % av ungdommene opplevde slik vold i 2018, er tallet i 2021 4 %, det vil si mer enn halvert. Nedgangen gjelder både gutter og jenter.

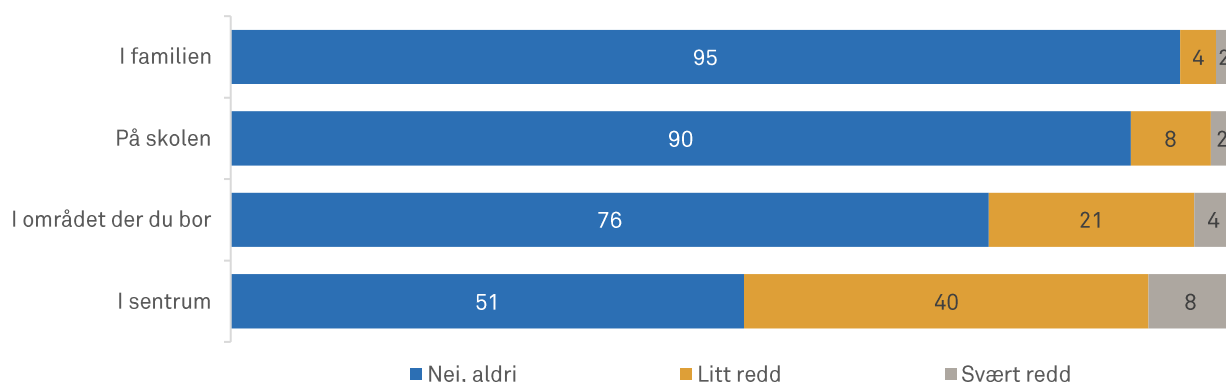
Prosentandel som siste år har opplevd å bli slått med vilje av en voksen i familien. Ung i Oslo 2018-2021

Prosentandel som har sett eller hørt at en voksen i familien har blitt slått, sparket, ristet hardt eller lugget av en annen voksen i familien. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Er du redd for å bli utsatt for vold? Oslo 2021

Frykt for å bli utsatt for vold

En viktig del av voldsbildet handler om frykten for vold. I mange tilfeller er det andre grupper enn de mest utsatte som opplever mest frykt.

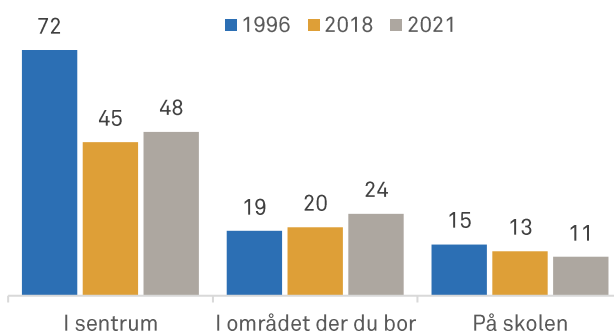
Eksempelvis er langt flere jenter redd for å bli utsatt for vold enn det gutter er, selv om det er flere gutter som faktisk blir utsatt.

I Ung i Oslo ble ungdom spurt om de er redde for å bli utsatt for vold i sentrum, i området der de bor, på skolen og i familien. De aller fleste er aldri redde, og bare et lite mindretall på to til seks prosent er svært redde. Det er samtidig en del som er litt redde, særlig i sentrum.

Går vi 25 år tilbake, viste Ung i Oslo i 1996 at 72 % av ungdom var litt eller ganske redd for å bli utsatt for vold i sentrum. Årets undersøkelse viser at denne frykten har gått kraftig tilbake, der andelen nå ligger i underkant av 50 %.

I et kortere tidsperspektiv, viser resultatene at det har vært en mindre økning fra 2018 til 2021 i andelen som både er redd for å bli utsatt for vold i sentrum og i nærområdet der de bor. Økningen gjelder kun blant jenter. Andelen som er redd for vold på skolen eller i familien har imidlertid gått noe tilbake fra 2018.

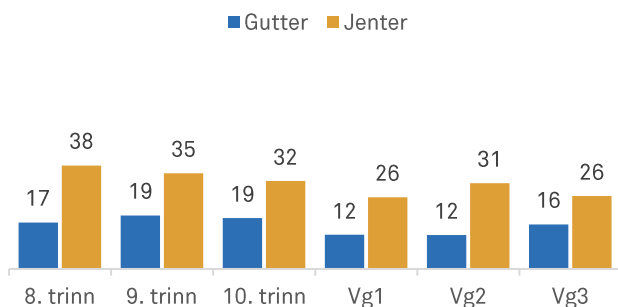
Prosentandel som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold. 1996, 2018 og 2021 (9. trinn til Vg1)

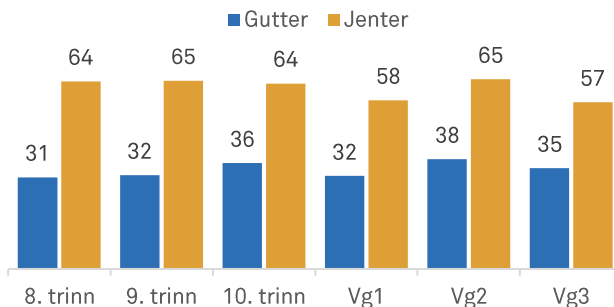
Hvor mange som er redde for vold varierer mye mellom bydelene. Langt flere i de mest ressurssterke områdene er redd for å bli utsatt for vold i sentrum, mens flere på østkanten er redd for å bli utsatt for vold i nærområdet.

Det er også en tendens til redselen for å bli utsatt for vold på skolen eller i familien er høyere i mange av de ytre østlige bydelene enn i de mest ressursrike bydelene på vestkanten.

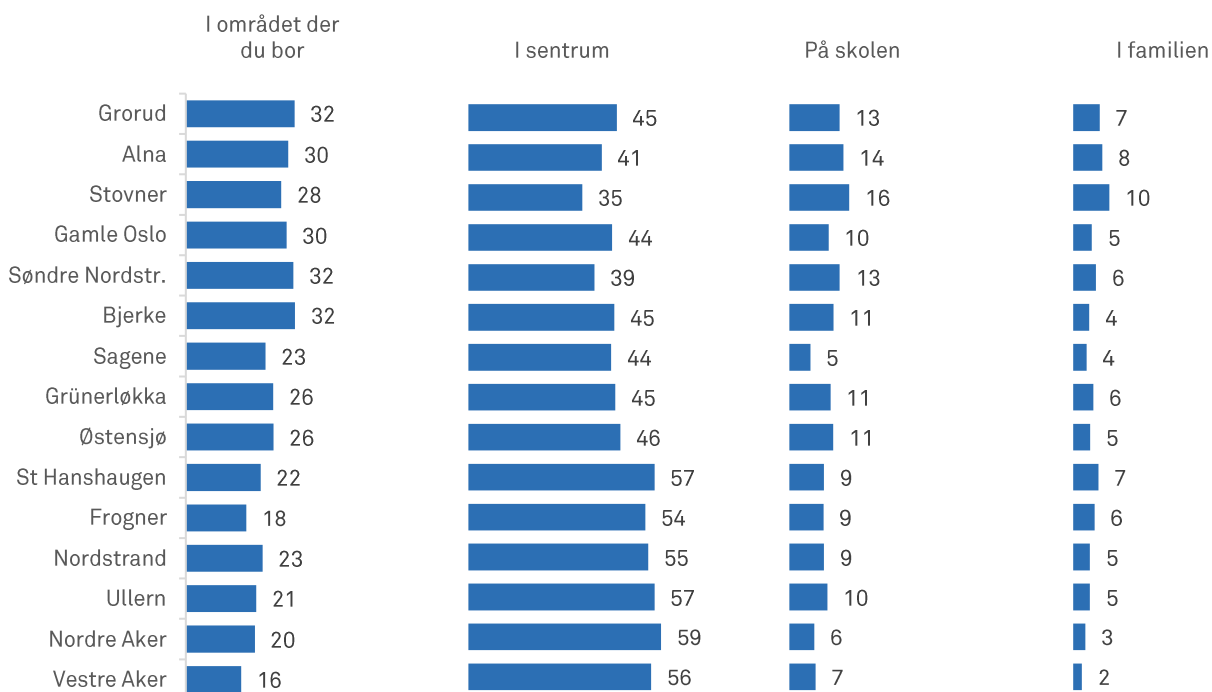
Prosentandel som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold i området der de bor. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

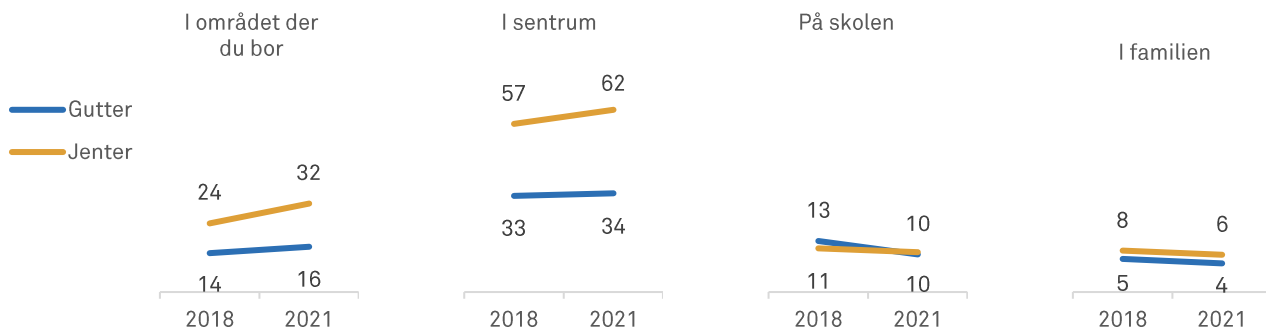
Prosentandel som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold i sentrum. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

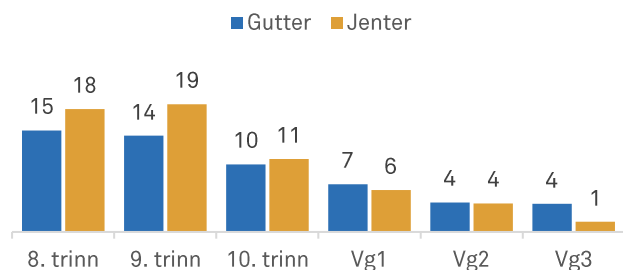
Prosentandel i bydelene som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold. Oslo 2021

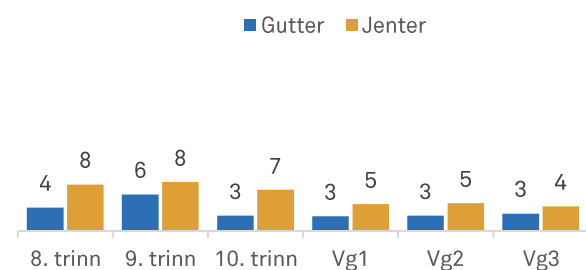
Prosentandel som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold. Ung i Oslo 2018-2021

Prosentandel som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold på skolen. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som er litt eller svært redd for å bli utsatt for vold i familien. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Om undersøkelsen

Ung i Oslo er Oslo kommune sin Ungdata-undersøkelse. NOVA har gjennomført undersøkelsen på oppdrag fra kommunen siden 1996. I 2021 inneholder undersøkelsen en barnedel til elever i 5. til 7. trinn og en ungdomsdel til elever på ungdomstrinnet og i videregående. I denne rapporten presenteres resultatene fra ungdomsdelen av Ung i Oslo.

Undersøkelsen bygger på Ungdata og de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene. Ungdata er et spørreskjemabasert kartleggingsverktøy som brukes av kommuner over hele landet, der målet er å få en oversikt over hvordan ungdomsskoleelever og elever i videregående har det, og hva de driver med i fritiden. Årets undersøkelse har et spesielt fokus på å finne ut hvordan ungdom har hatt det under pandemien.

Undersøkelsen ble gjennomført våren 2021, etter at barn og unge hadde levd over ett år med en rekke koronarestriksjoner. Tiltakene var mer langvarig og inngripende i Oslo enn mange andre steder. Til sammen 11.457 ungdomsskoleelever og 7.778 elever i videregående deltok i undersøkelsen, som ble gjennomført på 78 ungdoms- og videregående skoler over hele Oslo. Svarprosenten ble 53 %. På ungdomstrinnet deltok 64 % av elevene og 43 % av elevene på videregående. Undersøkelsen gir likevel et dekkende bilde av situasjon for ungdom i Oslo våren 2021.

Bakgrunnen for undersøkelsen

Målet med Ung i Oslo er å få et kunnskapsgrunnlag som kan brukes av kommunen og bydelene i arbeidet med å utvikle en god oppvekstpolitikk. Resultatene kan gi en pekepinn på hvilke områder det kan være verdt for kommunen å jobbe videre med. De kan også brukes til å bevisstgjøre ungdom og voksne på hvordan ungdom har det og hva de gjør i fritiden.

Undersøkelsen er gjennomført av NOVA på oppdrag fra Oslo kommune. Bestillingen er foretatt av Kompetansesenter Rus Oslo, Velferdsetaten og Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester. Ungdata har en gratisløsning finansiert av HelseDirektoratet. Den tilpassete delen av Ung i Oslo er finansiert av Oslo kommune. Kommunen har finansiert rapportene som oppsummerer de viktigste funnene. I tillegg er det utarbeidet egne bydelsvise rapporter som viser resultatene i hver av Oslos 15 bydeler.

NOVA har det overordnede faglige ansvaret for kvaliteten i undersøkelsen. Data fra undersøkelsen vil bli brukt i ulike forskningsprosjekter – og det vil komme flere publikasjoner fra undersøkelsen etter hvert.

For å sikre en god gjennomføring ble det nedsatt en styringsgruppe der representanter for Korus og byrådsavdelingen deltok, i tillegg til NOVA. Styringsgruppen fikk ansvar for det praktiske rundt undersøkelsen, samt sikre god forankring hos Utdanningssetaten og i skolene, der datainnsamlingen skulle foregå. Prosjektleder var forsker Anders Bakken ved NOVA. Forskningsassistent Siri Myrøld Osnes ved NOVA hadde ansvaret for all kontakt med skolene i forbindelse med datainnsamling. Myrøld Osnes dokumenterte også gjennomføringen og har bidratt i rapportskrivning.

Spørreskjemaet

Spørreskjemaet er laget med utgangspunkt i Ungdatas grunnmodul, det vil si spørsmål som inngår i alle Ungdata-undersøkelsene. Spørsmålene omfatter temaer som foreldre, vennskap, skole, lokalmiljø, framtidorientering, organiserte og uorganiserte fritidsaktiviteter, rusmidler, kriminalitet, mobbing, vold, fysisk og psykisk helse, idrett, trening, kosthold, religion, seksualitet og seksuell trakassering. I tillegg er det inkludert enkelte spørsmål som har vært med tidligere i Ung i Oslo, samt spørsmål som Oslo kommune ønsket mer detaljert informasjon om, blant annet om rusmiddelbruk, fritidsaktiviteter og hjelpetjenester.

I årets undersøkelse fikk ungdommene spørsmål om hvordan de opplevde koronatiden og hvordan pandemitiden preget hverdagen deres.

Undersøkelsen omfatter også spørsmål som NOVA vil forske videre på – om organisert idrett, seksuelle handlinger og nakenbilder, kriminalitet og rasisme og ulike problemstillinger knyttet til Oslo som en by med stort kulturelt og økonomisk mangfold.

Spørreskjemaet ble laget i to versjoner: én til elever på ungdomstrinnet og én til elever i videregående. En viktig forskjell er hvor mange bakgrunnsspørsmål som er inkludert. På ungdomsskolen er undersøkelsen anonym, med et begrenset antall bakgrunnsspørsmål (for eksempel kjønn, klassetrinn, bydelstilthørighet).

Elevene på videregående fikk flere spørsmål om deres bakgrunn (for eksempel fars og mors yrke, fars og mors fødeland og hvilken skole eleven går på), noe som gjør at undersøkelsen på videregående inneholder indirekte personopplysninger. Skjemaet til elevene på videregående inneholder også spørsmål om seksualitet som ikke inngår i skjemaet på ungdomstrinnet.

For å begrense omfanget av undersøkelsen, ble spørreskjemaet laget slik at spørsmålene mot slutten ble inndelt i bolker, der et tilfeldig utvalg fikk spørsmål om idrett, seksuelle handlinger og nakenbilder, kriminalitet og rasisme og kosthold.

Rapporten viser i all hovedsak resultatene fra Ungdatas grunnmodul samt de spørsmål som Oslo kommune ønsket spesielt fokus på. De andre delene av undersøkelsen vil bli rapportert på i egne publikasjoner etter hvert som temaene blir forsket videre på.

Datainnsamlingen

Alle Oslos offentlige og private grunnskoler med ungdomstrinn og videregående skoler ble invitert til å delta i undersøkelsen. Rekrutteringen av de offentlige skolene ble gjort i samarbeid med Utdanningsetaten i Oslo, mens NOVA hadde all kontakt med de private skolene.

Utdanningsetaten ba de offentlige skolene om å prioritere undersøkelsen. Med unntak av enkelte spesialskoler samtykket samtlige av de offentlige skolene og tolv private skoler i at undersøkelsen kunne gjennomføres på deres skole.

Skolene som skulle delta, opprettet en kontaktperson som fungerte som et bindeledd mellom den enkelte skole og NOVA. Kontaktpersonen hadde ansvar for å gjennomføre undersøkelsen. Alle kontaktpersonene ble i januar 2021 invitert til et digitalt informasjonsmøte om undersøkelsen. De som ikke hadde anledning til å delta fikk muligheten til å se et opptak av informasjonsmøtet i etterkant.

Etter informasjonsmøtet fikk kontaktpersonene oversendt skriftlig instruks om hvordan undersøkelsen skulle gjennomføres. Instruksjonen inneholdt blant annet informasjon om hvordan elevene skulle informeres, og at undersøkelsen skulle gjennomføres slik at elevene ikke skulle se hverandres svar.

I løpet av skoleåret 2020-2021 ble det som følge av koronapandemien innført ulike restriksjoner og en trafikklysmoell for nivåinndeling av smitteverntiltak for skolene i Oslo. Undersøkelsen var planlagt gjennomført i uke 5-7, med muligheter for gjennomføring også i uke 10-12. I januar 2021 ble det innført rødt nivå (halverte klasser med kombinert skole- og hjemmeundervisning) på alle skolenivåer. Styringsgruppen valgte derfor å utsette oppstart av undersøkelsen til uke 10 i mars.

I mars 2021 var smittetallene i Oslo høyere enn noen gang. Byrådet i Oslo besluttet å innføre heldigital undervisning ved alle ungdomsskoler og videregående skoler frem til påskeferien. Dette betød at undersøkelsen ikke kunne gjennomføres på skolene i disse bydelene i dette tidsrommet, men først etter påske når skolene etter hvert åpnet igjen.

Hvordan undersøkelsen ble gjennomført

Skolene ble instruert om at undersøkelsen skulle gjennomføres i klasserommet og at det ikke var aktuelt at elevene besvarte undersøkelsen hjemme. Dette var for å sikre et likt design som i de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene, for å sikre at alle elevene fikk god informasjon om undersøkelsen og at skolen kunne stille med den nødvendige beredskapen for elever som hadde behov for å snakke med skolehelsetjenesten i etterkant.

Skolene ble også instruert om at selve gjennomføringen skulle starte med at elevene fikk se en informasjonsvideo der de ble informert om hensikten med undersøkelsen, at det var frivillig å delta, at man kunne hoppe over spørsmål man ville unnlate å svare på, samt kontaktinformasjon til helsepersonell ved skolen. Alternativt kunne lærer lese opp en tekst med de samme opplysningene. Hver skole ble bedt om å ha ansatte i skolehelsetjenesten til stede på skolen for elever som eventuelt ønsket å snakke med noen i etterkant av undersøkelsen. Ansvarlige i kommunen for skolehelsetjenesten informerte de lokale skolehelsetjenesten om behovet for beredskap i forbindelse med undersøkelsen.

Alle skolene fikk beskjed om at siste frist for å gjennomføre undersøkelsen var 1. mai, men på grunn av forlenget periode med gult og rødt nivå ble den endelige fristen for å gjennomføre undersøkelsen satt til 31. mai.

De fleste skolene gjennomførte undersøkelsen i løpet av april og mai 2021. Den spesielle situasjonen med vekslinger mellom åpne og stengte skoler, periodevis helt stengte skoler og enkeltutbrudd med karantene blant elever og lærere førte til at sju privatskoler og en offentlig ungdomsskole ikke hadde kapasitet til å gjennomføre undersøkelsen. Undersøkelsen ble gjennomført på 78 ungdomsskoler og videregående skoler, hvorav 5 var privatskoler.

Deltagelse i Ung i Oslo

Undersøkelsen ble gjennomført ved at elevene svarte på et elektronisk spørreskjema i skoletiden med en voksen til stede i klasserommet. Elevene ble informert om det var frivillig å være med og at de selv kunne velge om de vil svare på spørsmålene. Ungdommene fikk vite at det ikke ville få noen konsekvenser om de ikke ønsket å være med, at de kunne hoppe over spørsmål de ikke ville svare på og at de når som helst kunne slutte å svare. Ungdommene ble også informert

om hensikten med undersøkelsen og hvordan resultatene vil bli brukt, samt hvilke temaer undersøkelsen omfatter. Det ble også informert om hvem de kunne snakke med dersom de hadde behov for det etter å ha deltatt i undersøkelsen.

Foresatte fikk den samme informasjonen i god tid før undersøkelsen. De kunne si fra til skolen dersom de ikke ønsket at barnet deres skulle delta. Foresatte med barn i de offentlige skolene ble informert sentralt gjennom en skolemelding fra Utdannings-etaten, gjennom den portalen Oslo kommune bruker for å kommunisere med elever og foresatte i Oslo-skolen. På de private skolene ble informasjonen til foresatte gjort fra den enkelte skole.

Det ble informert på nettsidene til alle de offentlige skolene, og mer utfyllende informasjon om undersøkelsen ble lagt ut på [OsloMet sine nettsider](#).

Rambøll sto for den tekniske løsningen og utformet den digitale versjonen av spørreskjemaet. Det var noen få som opplevde avbrekk i nettilgangen eller som ble kastet ut av spørreskjemaet underveis, men for det store flertallet har det ikke vært slike problemer.

Datakvaliteten og representativitet

I all hovedsak er datakvaliteten i Ung i Oslo 2021 god. Til tross for lavere svarprosent enn normalt, er svarene fra ungdommene godt egnet til å gi et generelt bilde av hvordan ungdom i Oslo og i de ulike bydelene har det, og hva de driver med i fritiden.

En stor styrke med undersøkelsen er at den omfatter elever fra nesten samtlige Oslo-skoler, at det er svært mange som har deltatt i alle bydeler og at det er mange ulike temaer som dekkes av undersøkelsen. Svarprosenten kunne gjerne vært høyere, men ut fra den situasjonen som skolene og elevene befant seg i våren 2021, er svarprosenten likevel høy nok til at undersøkelsen har stor verdi.

Selv om svarprosenten er lavere i 2021 enn i tidligere undersøkelser, er det vår vurdering at Ung i Oslo-undersøkelsene er sammenliknbare over tid, siden designet for undersøkelsene har vært nokså like og fordi spørsmål er stilt på identiske måter.

Dessuten er en vesentlig årsak til den lavere svarprosenten i årets undersøkelse at enkelte skoler hadde problemer med å få gjennomført undersøkelsen på grunn av den utfordrende situasjonen knyttet til pandemien. Mange av disse utfordringene har vært tilfeldig, i den forstand at man for eksempel fikk gjennomført undersøkelsen i klasse 8A, men ikke i klasse 8B fordi den klassen for eksempel var i karantene.

Svarprosent

Etter avsluttet datainnsamling, hadde 19.235 ungdommer logget seg inn og besvart minst ett spørsmål. Svarprosenten er 53 % og er beregnet ut fra det samlede elevtallet på alle skolene som deltok i undersøkelsen, som var 36.059 elever.

I de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene har svarprosenten variert fra 95 prosent i 1996 til 72 prosent i 2012.

I 2021 deltok 11.457 elever på ungdomstrinnet og 7.778 elever på videregående. Svarprosenten på ungdomstrinnet var 64 % og på videregående 43 %.

Inspeksjon av datamaterialet viser at det også er noen systematiske skjevheter. Sammenliknet med totalpopulasjonen av elever i Oslo, er enkelte klassetrinn underrepresentert, særlig på videregående. Enkelte bydeler på østkanten er også underrepresentert. For å justere for slike skjevheter, er det foretatt en vektning av materialet slik at alle klassetrinn og alle bydeler er like mye representert i datamaterialet som de var i 2018. Dette bidrar til at sammenlikningen over tid og sammenlikningen mellom ungdom i ulike bydeler blir mer gyldig enn om man skulle bruke rådatene direkte uten å vekte.

Omtrent like mange gutter (49 %) og jenter (51 %) deltok i undersøkelsen. Deltakelsen er som nevnt lavere blant elever på videregående enn på ungdomstrinnet, og lavere på Vg2 og Vg3 enn på Vg1. Det er svakere responsrater mot slutten av spørreskjemaet enn på begynnelsen. I rapporten viser vi i hovedsak resultater fra de første to tredelene av spørreskjemaet, der svartilbøyeligheten er høy. På disse spørsmålene har mellom 88 og 99 prosent svart på de ulike spørsmålene.

En annen ting som er viktig å være klar over, er at enkelte grupper er underrepresentert i materialet. Siden Ung i Oslo er en skolebasert undersøkelse, er lærlinger ikke representert og heller ikke elever som har sluttet i videregående opplæring. Også elever med mye fravær vil kunne være underrepresentert. Det samme gjelder elever med særskilte behov som går på skoler spesielt tilrettelagt for disse elevgruppene. De største elevgruppene som ikke er med i undersøkelsen, er likevel de som går på skoler som var med i undersøkelsen, men der skolene ikke fikk gjennomført undersøkelsen etter planen på grunn av koronasituasjonen. Man også andre årsaker spiller inn. Generelt ser vi at det er vanskeligere å få gjennomført undersøkelsen på videregående og da særlig på skoler med mange elever på yrkesfaglige utdanningsprogram. Dessuten var det en del som ble

Personvern og forskningsetikk

Deltakelse i Ung i Oslo er frivillig. Elevene ble informert i forkant av undersøkelsen om at de selv kunne velge om de ville delta og at de sto fritt til å hoppe over spørsmål de eventuelt ikke ønsket å besvare. De kunne også når som helst trekke seg dersom de ønsket det.

Undersøkelsen på ungdomsskolen ble gjennomført anonymt og inneholder ingen personopplysninger. Det innebærer at det er umulig å identifisere hvilke elever som har deltatt. Spørreskjemaet til elevene i videregående inneholder spørsmål om studieretning, landbakgrunn, bosituasjon, skoletilhørighet og foreldres tilknytning til arbeidsmarkedet. Dette er opplysninger som vil kunne være indirekte personidentifiserbare, men det spørres verken om navn, adresse eller andre direkte identifiserbare opplysninger.

Siden undersøkelsen på videregående innebærer behandling av særlige kategorier av personopplysninger av svært personlig karakter og i stort omfang, er det i henhold til GDPR-regelverket foretatt en personvernkonsekvensutredning (DPIA). Personvernombudet ved OsloMet har godkjent DPIA og Norsk senter for forskningsdata (NSD) har godkjent at behandlingen av personopplysninger kan finne sted (Prosjekttittel: Ungdata 2020-2022, prosjektnummer 821474). Forskningsdataene oppbevares på et sikkert område fram til

utgangen av 2025, der kun noen få ansatte ved OsloMet har tilgang. Etter det vil alle opplysninger bli anonymisert.

Foresatte ble informert om undersøkelsen i god tid før elevene ble bedt om å delta og kunne få tilsendt spørreskjemaet dersom de ønsket det. For barn under 18 år kunne foresatte gi beskjed til skolen om de ikke ønsket at barnet deres skulle delta. Utover dette var det elevene selv som bestemte om de skulle delta i undersøkelsen eller ikke. Skolene ble instruert om at elever som ikke ville delta eller som ikke fikk lov av foreldrene, skulle tilbys et alternativt pedagogisk opplegg eller ha vanlig undervisning.

For de fleste er spørsmålene i undersøkelsen uproblematisk å svare på. Noen vil likevel kunne oppleve enkelte temaer som vanskelige. Det ble derfor satt i gang tiltak for å redusere eventuelle ulemper som deltakerne i Ung i Oslo kunne oppleve i forbindelse med undersøkelsen. Foresatte og elever ble i forkant informert om at elevene kan ta kontakt med skolehelsetjenesten eller Røde Kors sitt samtaletilbud «Kors på halsen» dersom de ønsket å snakke med en voksen etterpå. Skolehelsetjenesten ble instruert om å være i beredskap i forbindelse med undersøkelsen.

Undersøkelsen er gjennomført i henhold til forskningsetiske retningslinjer fastsatt av NESH (Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora).

fritatt fra undersøkelsen på grunn av helsetilstand eller på grunn av språkvansker. Siden undersøkelsen var frivillig er de som ikke ønsket å delta ikke med i datamaterialet. Hvor mange dette gjelder, er ikke kartlagt.

Spørreskjemaet er nokså omfattende og mange elever opplevde at undersøkelsen ble for lang. Ikke alle elevene besvarte spørsmålene på slutten, noe som tyder på at de ikke har rukket å komme gjennom. 82 prosent av samtlige deltakere besvarte de siste spørsmålene i undersøkelsen. I underkant av 300 respondenter avga så få svar (mindre enn 30) at de har blitt tatt ut av datafila. Dette er elever som stort sett kun har svart på bakgrunnsspørsmålene i undersøkelsen.

Sammenlikning med resten av landet og over tid

For å kunne sammenlikne Oslo med resten av landet har vi tatt i bruk alle Ungdata-undersøkelser gjennomført i resten av landet i 2021. Materialet består av svar fra 120.606 ungdommer fra 208 kommuner i tillegg til Svalbard. Dataene regnes som representative for Norge utenom Oslo.

Selv om ikke Oslo inngår i disse tallene, bruker vi for enkelhets skyld betegnelsen «Norge» i alle figurene der vi sammenlikner resultatene fra Oslo og resten av landet.

For å sammenligne utvikling over tid benyttes svar fra alle de ungdommene som deltok i de tidligere Ung i Oslo-undersøkelsene fra 2015 og 2018. Tallene fra undersøkelsene i 2015 og 2018 er vektet likt som tallene fra 2021 for å kunne sammenligne over tid. Noen steder i rapporten sammenlignes også årets tall med studien «Oslo-ungdom i koronatiden» som NOVA gjennomførte i 2020.

Ung i Oslo er også gjennomført før 2015, det vil si i 1996, 2006 og 2012. I disse undersøkelsene ble kun elever fra tre klassetrinn inkludert, noe som gjør at den aldersmessige sammensetningen har endret seg. I denne rapporten foretar vi derfor sammenlikninger over tid tilbake til 2015, da undersøkelsen fra da av har omfattet hele ungdomstrinnet og alle trinn på videregående. For de som er interesserte i å se utviklingstrekk tilbake til 1996, henvises det til de tidligere Ung i Oslo-rapportene.

Selvrapporterte data

Alle resultater fra Ung i Oslo er basert på det ungdom selv rapporterer. Dette er en styrke siden målet med undersøkelsen er å få oversikt over ungdommers livssituasjon. Samtidig hefter det en viss usikkerhet rundt slike undersøkelser, for eksempel om spørreskjemaet er utformet på en god nok måte for å fange opp det man er interessert i, om ungdommene forstår spørsmålene på samme måte som forskerne har lagt til grunn, og om barna svarer sannferdig på det de blir spurt om. Det er heller ikke alle som svarer på alle spørsmålene eller som rekker å fullføre undersøkelsen. Vår erfaring er at de aller fleste som er med i undersøkelsen tar den på alvor, og at Ung i Oslo gir et dekkende bilde av situasjonen til ungdom flest.

For å få mer systematisk kunnskap om hvordan ungdommene opplever å delta i undersøkelsen, ble de helt på slutten bedt om å ta stilling til ulike påstander om undersøkelsen. Svarene viser at 85 % mener at undersøkelsen gir et godt bilde av hvordan de har det og at 86 % synes det var lett å svare på spørsmålene.

At så mange som 97 % sier seg enig i at de svarte ærlig på spørsmålene er en indikasjon på at de aller fleste tar undersøkelsen på alvor. 57 % mener imidlertid at undersøkelsen var altfor lang, mens 70 % mente de fikk god informasjon om undersøkelsen i forkant. Det siste tyder på at en god del ungdommer ikke opplevde å bli godt nok informert om undersøkelsen. I framtidige undersøkelser vil det være viktig å finne mer ut av ungdommenes behov for ytterligere informasjon.

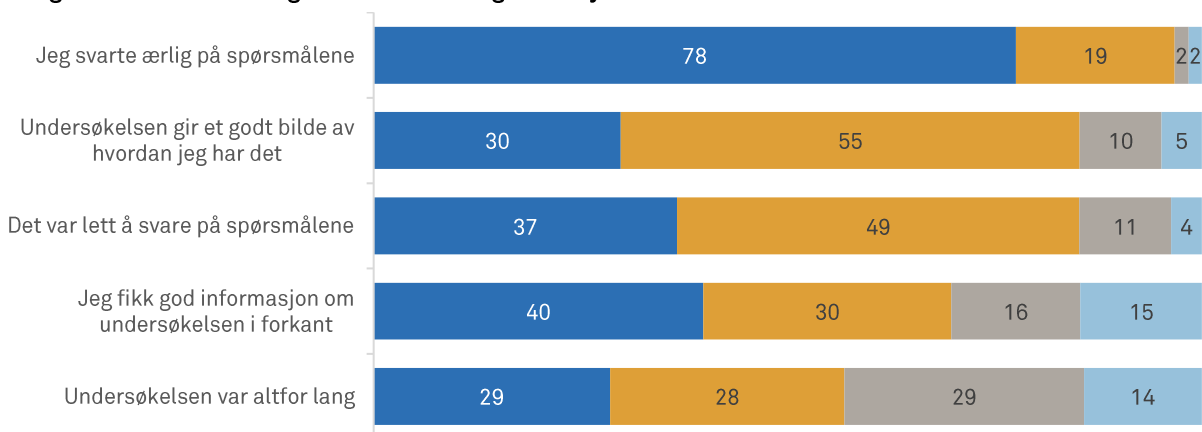
Leseveiledning

Alle tallene i rapporten er angitt i prosent. Prosentene er beregnet ut fra de som har svart på de aktuelle spørsmålene. De fleste figurene er basert på hele utvalget som deltok i ungdomsdelen av Ung i Oslo 2021 eller tallene er brutt ned etter kjønn, klassetrinn, sosioøkonomisk bakgrunn, innvandrerbakgrunn eller hvilken bydel barna går på skole.

Figurene som viser resultater på bydelsnivå, er sortert etter hvor høy sosioøkonomisk status elevene har i de ulike bydelene – basert på spørsmål om tilgang på ulike sosioøkonomiske ressurser hjemme. Bydeler med lav sosioøkonomisk status er presentert øverst og deretter kommer bydelene i stigende rekkefølge med mengden av ressurser som finnes blant familiene i de ulike bydelene.

Rundt 550 ungdommer har enten krysset av for at de ikke bor i Oslo (403) eller ikke oppgitt hvilken bydel de bor i (163). Disse er ikke med i figurene som viser resultatene etter bydel, men er inkludert i tallene for Oslo som helhet.

Hva ungdom som deltok i ungdomsdelen av Ung i Oslo synes om å være med i undersøkelsen

■ Stemmer svært godt ■ Stemmer nokså godt ■ Stemmer nokså dårlig ■ Stemmer svært dårlig

Definisjoner

Hvordan noen av nøkkelindikatorerne er målt

Livskvalitet

Er tilfreds med livet sitt

Indikatoren viser andelen som gir minst 6 poeng på en tilfredshetsskala fra 0-10, der 0 er det verst tenkelige livet de kan tenke seg, og 10 er det beste livet.

Venner

Har en fortrolig venn

Indikatoren viser andelen som svarer «Ja, helt sikkert» eller «Ja, det tror jeg» på spørsmålet: «Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?».

Har en fortrolig venn

Indikatoren viser andelen som svarer «Ja, helt sikkert» eller «Ja, det tror jeg» på spørsmålet: «Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?».

Har venner å være sammen med på fritiden

Indikatoren viser andelen som svarer «Ja» på spørsmålet: «Har du noen å være sammen med på fritiden?».

Har venner å være sammen med på skolen

Indikatoren viser andelen som svarer «Ja» på spørsmålet: «Har du noen å være sammen med på skolen?».

Har vært sammen med venner hjemme hos hverandre minst to ganger siste uke

Indikatoren viser andelen som minst to ganger siste uke har: «Vært sammen med venner hos meg eller hos dem?».

Har vært ute med venner størsteparten av kvelden minst to ganger siste uke

Indikatoren viser andelen som minst to ganger siste uke har: «Brukt størstedelen av kvelden ute sammen med venner?».

Veldig mye plaget av ensomhet

Indikatoren viser andelen som svarer at de var «veldig mye plaget» siste uke av: «Følt deg ensom?».

Foreldre

Er fornøyd med foreldrene sine

Indikatoren viser andelen som svarer «Svært fornøyd» eller «Litt fornøyd» på spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med foreldrene dine?» Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Opplever at foreldrene har god oversikt over ungdommenes venner og fritid

Indikatoren viser andelen som mener at begge disse to utsagnene er riktig: «Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritiden» og «Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritiden».

Skole

Er fornøyd med skolen de går på

Indikatoren viser andelen som svarer «Svært fornøyd» eller «Litt fornøyd» på spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med skolen du går på?».

Kjeder seg på skolen

Indikatoren viser andelen som er enig i utsagnet: «Jeg kjeder meg på skolen».

Gruer seg ofte til å gå på skolen

Indikatoren viser andelen som er enig i utsagnet: «Jeg gruer meg ofte til å gå på skolen».

Synes lærerne sine bryr seg om seg

Indikatoren viser andelen som er enig i utsagnet: «Lærerne mine bryr seg om meg».

Passer inn blant elevene på skolen

Indikatoren viser andelen som er enig i utsagnet: «Jeg føler at jeg passer inn blant elevene på skolen».

Trives på skolen

Indikatoren viser andelen som er enig i utsagnet: «Jeg trives på skolen».

Blir ofte stresset av skolearbeidet

Indikatoren viser andelen som svarer «Ofte» eller «Svært ofte» på spørsmålet: «Hvor ofte blir du stresset av skolearbeidet?».

Bruker minst én time hver dag på lekser og annet skolearbeid utenom skolen

Indikatoren viser andelen som svarer minst én time på spørsmålet: «Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletiden)?».

Har skulket skolen

Indikatoren viser andelen som svarer «En gang» eller oftere på spørsmålet: «Har du skulket skolen det siste året?».

Lokalmiljøet

Er fornøyd med lokalmiljøet

Indikatoren viser andelen som svarer «Svært fornøyd» eller «Litt fornøyd» på spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med lokalmiljøet der du bor?».

Opplever det som trygt å være ute om kvelden i nærmiljøet

Indikatoren viser andelen som svarer «Ja» på spørsmålet: «Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å være i nærområdet der du bor?».

Framtid

Tror de vil fullføre videregående

Indikatoren viser andelen som svarer «ja» på spørsmålet: «Tror du at du vil komme til å fullføre videregående?» De andre svaralternativene var «nei» og «vet ikke».

Framtid**Tror de vil ta høyere utdanning**

Indikatoren viser andelen som svarer «ja» på spørsmålet: «Tror du at du vil komme til å ta utdanning på universitet eller høyskole?» De andre svaralternativene var «nei» og «vet ikke».

Tror de vil bli arbeidsledig

Indikatoren viser andelen som svarer «nei» på spørsmålet: «Tror du at du noen gang vil bli arbeidsledig?» De andre svaralternativene var «ja» og «vet ikke».

Tror de vil få et godt og lykkelig liv

Indikatoren viser andelen som svarer «ja» på spørsmålet: «Tror du at du vil komme til å få et godt og lykkelig liv?» De andre svaralternativene var «nei» og «vet ikke».

Medier**Bruker daglig minst tre timer foran en skjerm**

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer to timer eller mer.

Bruker daglig minst én time på sosiale medier

Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer én time eller mer på spørsmålet: «Tenk på en vanlig gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på sosiale medier?».

Bruker daglig minst én time på elektroniske spill

Indikatoren viser hvor mange prosent som tilsammen bruker mer enn én time på «...dataspill/TV-spill» og «spille på telefon/nettbrett».

Bruker daglig minst én time daglig på å se på TV

Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer én time eller mer på spørsmålet: «Tenk på en vanlig gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på å se på TV?».

Bruker daglig minst en halvtime på å lese bøker (ikke skolebok)

Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer en halvtime eller mer på spørsmålet: «Tenk på en vanlig gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på å lese bøker?».

Organisert fritid**Prosentandel som er med i en organisasjon, klubb eller lag**

Indikatoren viser andelen som svarer «Ja» på spørsmålet: «Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?».

Har vært med i et idrettslag

Indikatoren viser andelen som svarer at de minst én gang i løpet av de siste 30 dagene har «...vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i et idrettslag».

Har vært på fritidsklubb

Indikatoren viser andelen som svarer at de minst én gang i løpet av de siste 30 dagene har «...vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i en ungdomsklubb/fritidsklubb/ungdomshus».

Har vært med i en religiøs forening

Indikatoren viser andelen som svarer at de minst én gang i løpet av de siste 30 dagene har «...vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i et kor, korps, orkester eller musikkskole/kulturskole».

Har vært med i korps, kor, orkester, musikkskole, kulturskole

Indikatoren viser andelen som svarer at de minst én gang i løpet av de siste 30 dagene har «...vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i et kor, korps, orkester eller musikkskole/kulturskole».

Har vært med i annen organisert aktivitet

Indikatoren viser andelen som svarer at de minst én gang i løpet av de siste 30 dagene har «...vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i en annen organisasjon, lag eller forening».

Fysisk aktivitet**Trener jevnlig minst én gang i uka**

Indikatoren viser andelen som trener minst én gang i uka på egen hånd, i et idrettslag, i treningsstudio og/eller andre former for organisert trening.

Trener på egenhånd

Indikatoren viser andelen som svarer minst «1-2 ganger i uka» på spørsmålet: «Hvor ofte trener du på egen hånd (løper, svømmer, sykler, går tur)?».

Trener i idrettslag

Indikatoren viser andelen som svarer minst «1-2 ganger i uka» på spørsmålet: «Hvor ofte trener eller konkurrerer du i et idrettslag?».

Trener i treningsstudio

Indikatoren viser andelen som svarer minst «1-2 ganger i uka» på spørsmålet: «Hvor ofte trener du på treningsstudio?».

Driver med annen organisert trening

Indikatoren viser andelen som svarer minst «1-2 ganger i uka» på spørsmålet: «Hvor ofte driver du med annen organisert trening (dans, kampsport eller lignende)?».

Helse**Prosentandel som er fornøyd med helsa si**

Indikatoren viser andelen som svarer «Svært fornøyd» eller «Litt fornøyd» på spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med helsa di?»

Bruker smertestillende tabletter

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet «Hvor ofte har du brukt smertestillende tabletter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de bruker slike medikamenter ukentlig eller oftere.

Har brukt helsesykepleier på skolen

Indikatoren viser andelen som minst én gang i løpet av det siste året har brukt følgende helsetjeneste: «Helsesøster eller helsesykepleier på skolen».

Har brukt helsestasjon for ungdom

Indikatoren viser andelen som minst én gang i løpet av det siste året har brukt følgende helsetjeneste: «Helsestasjon for ungdom».

Har brukt psykolog

Indikatoren viser andelen som minst én gang i løpet av det siste året har brukt følgende helsetjeneste: «Psykolog».

Helse**Har hatt hodepine mange ganger eller daglig**

Indikatoren viser andelen som svarer «Daglig» eller «Mange ganger» på spørsmålet: «Hvor ofte har du hatt hodepine i løpet av siste måned?».

Har hatt andre fysiske plager (enn hodepine) mange ganger eller daglig

Indikatoren viser andelen som svarer «Daglig» eller «Mange ganger» på spørsmålet: «Hvor ofte har du hatt andre fysiske plager (enn hodepine) (for eksempel kvalme, vondt i magen, smerter i ledd, nakke eller muskler) i løpet av siste måned?».

Har hatt mange psykiske plager de siste sju dagene

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man siste uka har vært plaget av noe av det følgende: «Følt at alt er et slit», «Hatt søvnproblemer», «Følt deg ulykkelig, trist eller deprimeret», «Følt håpløshet med tanke på framtida», «Følt deg stiv eller anspent» og «Bekymret deg for mye om ting». Indikatoren viser hvor mange prosent som i gjennomsnitt svarer at de minst er ganske mye plaget av disse symptomene.

Opplever mye press på minst to områder

Indikatoren viser andelen som opplever «Mye press» eller «Svært mye press» på to av følgende områder: Press om å ... «...se bra ut eller ha en fin kropp», «...gjøre det bra på skolen», «...gjøre det bra i idrett», «ha mange følgere og likes på sosiale medier».

Har problemer med å takle stresset

Indikatoren viser andelen som «I stor grad» eller «I svært stor grad» har opplevd så mye press den siste uka at de har hatt problemer med å takle det.

Spiser frokost hver dag før skolen

Indikatoren viser andelen som svarer «5 dager i uka» på spørsmål om hvor ofte du pleier å spise frokost før du går på skolen.

Spiser matpakke eller lunsj hver dag på skolen

Indikatoren viser andelen som svarer «5 dager i uka» på spørsmål om hvor ofte du pleier å spise matpakke eller lunsj på skolen.

Spiser grønnsaker, frukt eller bær hver dag på skolen

Indikatoren viser andelen som svarer «5 dager i uka» på spørsmål om hvor ofte du pleier å spise grønnsaker, frukt eller bær på skolen.

Rusmidler**Drikker alkohol jevnlig minst én gang i måneden**

Indikatoren viser andelen som svarer «Hver uke» eller «Nokså jevnt 1-3 ganger i måneden» på spørsmålet: «Hender det at du drikker noen form for alkohol?».

Har aldri smakt alkohol eller bare har smakt noen få ganger

Indikatoren viser andelen som svarer «Aldri» eller «Har bare smakt noen få ganger» på spørsmålet: «Hender det at du drikker noen form for alkohol?».

Har vært beruset på alkohol

Indikatoren viser andelen som i løpet av det siste året har drukket så mye at de følte seg tydelig beruset.

Får lov av foreldre/foresatte å drikke alkohol

Indikatoren viser andelen som svarer «Ja» på spørsmålet: «Får du lov til å drikke alkohol av dine foreldre/foresatte?».

Rusmidler**Røyker daglig eller ukentlig**

Indikatoren viser andelen som svarer «Røyker daglig» eller «Røyker ukentlig, men ikke hver dag» på spørsmålet: «Røyker du?».

Snuser daglig eller ukentlig

Indikatoren viser andelen som svarer «Snuser daglig» eller «Snuser ukentlig, men ikke hver dag» på spørsmålet: «Bruker du snus?».

Har brukt hasj eller marihuana

Indikatoren viser andelen som i løpet av det siste året har brukt hasj eller marihuana.

Har blitt tilbudt hasj eller marihuana i løpet av det siste året

Indikatoren viser andelen som i løpet av det siste året har blitt tilbudt hasj eller marihuana.

Regelbrudd**Har ikke begått regelbrudd**

Indikatoren viser andelen som har svart «null ganger» på om de i løpet av det siste året har 1) tatt med seg varer fra butikk uten å betale, 2) vært i slåsskamp, 3) med vilje har ødelagt eller knust vindusruter, busseter, postkasser eller lignende (gjort hærværk), 4) sprayet eller tagget ulovlig på vegger, bygninger, tog, buss eller lignende, 5) lurt seg fra å betale på kino, idrettsstevner, buss, tog eller lignende, 6) har vært borte en hel natt uten at dine foreldre/foresatte visste hvor de var, 7) skulket skolen.

Har begått mange regelbrudd

Indikatoren baserer seg på samme sju spørsmål som i indikatoren over. Indikatoren viser andelen som rapporterer om at de har vært med på alle, eller de fleste av disse regelbruddene, gjerne flere ganger.

Vold og trakassering**Blir mobbet minst hver 14. dag**

Indikatoren viser andelen som svarer «Omtrent hver 14. dag» eller oftere på spørsmålet: «Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritiden?».

Mobber andre minst hver 14. dag

Indikatoren viser andelen som svarer «Omtrent hver 14. dag» eller oftere på spørsmålet: «Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritiden?».

Blir mobbet, truet eller utestengt på nett minst hver 14. dag

Indikatoren viser andelen som svarer «Omtrent hver 14. dag» eller oftere på spørsmålet: «Blir du mobbet, truet eller utestengt på nett?».

Har opplevd at noen mot sin vilje befølte dem på en seksuell måte

Indikatorer viser andelen som i løpet av siste året har opplevd at «At noen mot din vilje befølte deg på en seksuell måte».

Har opplevd at noen har delt bilder/filmer av dem der de er naken eller deltar i seksuelle handlinger

Indikatorer viser andelen som i løpet av siste året har opplevd at «At noen mot din vilje at noen delte bilder eller filmer av deg der du er naken eller deltar i seksuelle handlinger».

Vold og trakassering**Har opplevd å bli utsatt for vold fra andre ungdommer**

Indikatorer viser andelen som i løpet av siste året har opplevd at «En ungdom har slått deg, sparket deg, ristet deg hardt, lugget deg eller lignende».

Har opplevd å bli truet/angrepet med våpen

Indikatorer viser andelen som i løpet av siste året har opplevd at «En ungdom med gjenstander eller våpen har truet, angrepet eller ranet deg».

Har opplevd å bli slått med vilje av en voksen i familien

Indikatorer viser andelen som i løpet av siste året har opplevd at «En voksen i familien din har slått deg med vilje».

Har vært vitne til vold i familien

Indikatorer viser andelen som i løpet av siste året har opplevd at «En voksen i familien din har blitt slåss, sparket, ristet hardt eller lugget av en annen voksen i familien».

Litteratur

Liste over forskningslitteratur som berører temaene i denne rapporten.

Livskvalitet

Samdal, O., F. K.S. Mathisen, T. Torsheim, Å. R. Diseth, A-S. Fismen, T. Larsen, B. Wold & E. Årdal (2016). *Helse og trivsel blant barn og unge*. Hemil-rapport 1/2015. Bergen: Hemil-senteret, Universitetet i Bergen.

Helsedirektoratet (2018). *Livskvalitet. Anbefalinger for et bedre målesystem*. Oslo: Helsedirektoratet.

Helsedirektoratet (2016). *Gode liv i Norge. Utredning om måling av befolkningens livskvalitet*. Oslo: Helsedirektoratet.

Unicef (2020). *Worlds of Influence. Understanding What Shapes Child Well-being in Rich Countries* Firenze: UNICEF Office of Research

Folkhelseinstituttet (2019). *Fakta om livskvalitet og trivsel*. Hentet fra www.fhi.no

Venner

Frøyland, L.R. & C. Gjerustad (2012). *Vennskap, utdanning og framtidsplaner. Forskjeller og likheter blant ungdom med og uten innvandringsbakgrunn i Oslo*. NOVA rapport 5/2012. Oslo: NOVA.

Sletten, M. Aa. (2013). «Betydningen av å lykkes sosialt i ungdomstiden - er dårlige venner bedre enn ingen venner?» I T. Hammer og C. Hyggen (red.): *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalitet på vei til voksenlivet*. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Foreldre

Elstad, J.I. & K. Stefansen (2014). «Social Variations in Perceived Parenting Styles Among Norwegian Adolescents». *Child Indicators Research*, 7(3): 649–70.

Øia, T. & V. Vestel (2014). «Generasjonskløfta som forsvant. Et ungdomsbilde i endring». *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 14(1): 99–133.

Bakken, A., L.R. Frøyland & M. Aa. Sletten (2016). *Sosiale forskjeller i unges liv. Hva sier Ungdata-undersøkelsene?* NOVA Rapport 3/2016. Oslo: NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Andersen, P.L., & M. Dæhlen (2017). *Sosiale relasjoner i ungdomstida: identifisering og beskrivelse av ungdom med svake relasjoner til foreldre, skole og venner*. NOVA rapport 8/2017. Oslo: NOVA.

Stefansen, K., I. Smette & Å. Strandbu (2016). «Understanding the increase in parents' involvement in organized youth sports». *Sport, Education and Society*. <http://dx.doi.org/10.1080/13573322.2016.1150834>

Strandbu, Å., K. Stefansen, I. Smette & M. Renslo Sandvik (2017). «Young people's experiences of parental involvement in youth sport». *Sport, Education and Society*.

Skole

Birkelund, G.E. & A. Mastekaasa (2009). *Integrert? Innvandrere og barn av innvandrere i utdanning og arbeidsliv*. Oslo: Abstrakt forlag.

Øia, T. (2011). *Ungdomsskoleelever. Motivasjon, mestring og resultater*. NOVA rapport 9/2011. Oslo: NOVA.

Borg, E. (2013). «Does Working Hard in School Explain Performance Differences between Girls and Boys? A Questionnaire-based Study Comparing Pakistani Students with Majority Group Students in the City of Oslo». *YOUNG*, 21(2): 133–154.

Skaalvik, E. & R. Andre Federici (2015). Prestasjonspresset i skolen. *Bedre skole*, (3): 11–15.

Elstad, J.I. og A. Bakken (2015). «The effects of parental income on Norwegian adolescents' school grades: A sibling analysis». *Acta Sociologica*, (58): 265–282.

Bakken, A. (2016). «Endringer i skoleengasjement og utdanningsplaner blant unge med og uten innvandringsbakgrunn. Trender over en 18-årsperiode». *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 16(1): 40–62.

Grøgaard, J.B. & C.Å. Arnesen (2016). «Kjønnforskjeller i skoleprestasjoner: Ulik modning?». *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 16(2): 42–68.

Bunting M., G. H. Moshuus (2017). *Skolesamfunnet: Kompetansekrav og ungdomsfellesskap*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Erstad, O. & I. Smette (2017). *Ungdomsskole og ungdomsliv. Læring i skole, hjem og fritid*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Nielsen, H. B. & I. Henningsen (2018). «Guttepanikk og jentepress – paradokser og kunnskapskrise». *Tidsskrift for kjønnforskning*, 42(01-02): 6–28.

Vogt, K.C. (2018). «Svartmaling av gutter». *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 2(02): 177–193.

Lokalmiljøet

Sandlie, H.C. & P. L. Andersen (2016). «'Rotløs ungdom' – ungdom, flytting og livssjanser». *Sosiologi i dag*, 46(3-4): 130–158.

Brattbakk, I. & T. Wessel (2013). «Long-term Neighbourhood Effects on Education, Income and Employment among Adolescents in Oslo». *Urban Studies*, 50(2): 391–406.

Pettersen, O.M. & M. Aa. Sletten (2019). «Å ha lite der de fleste har mye». *Tidsskrift for Ungdomsforskning*, 18(2): 139–170.

Rye, J.F. (2019). 'Å være ung i distrikts-Norge'. Kunnskaps oversikt med utgangspunkt i nyere norsk forskning om distriktsungdommer. NTNU: Trondheim.

Bakken, A. (2020). *Ungdata – Ung i Distrikts-Norge*. NOVA Rapport 3/20. Oslo: NOVA/OsloMet.

Framtid

Sletten, M. Aa. (2011). «Limited Expectations? How 14-16-Year-Old Norwegians in Poor Families Look at Their Future». *YOUNG*, 19(2): 181-218.

Gjerustad, C. & T. von Soest (2012) «Socio-economic status and mental health – the importance of achieving occupational aspirations». *Journal of Youth Studies*, 15(7): 890-908.

Hyggen, C. & C. Gjerustad (2013). «Knuste drømmer? Aspirasjoner, yrkeskarriere og mental helse fra ung til voksen». I T. Hammer & C. Hyggen (red.): *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalitet på vei til voksenlivet*. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Hegna, K. (2014). «Changing educational aspirations in the choice of and transition to post-compulsory schooling – a three-wave longitudinal study of Oslo youth». *Journal of Youth Studies*, 17(5): 592-613.

Medier

Medietilsynet (2016). *Barn og medier 2016*. Hentet fra www.barnogmedier2016.no

Frøyland, L.R., M.B. Hansen, M. Aa. Sletten, L. Torgersen & T. von Soest (2010). *Uskyldig moro? Pengespill og dataspill blant norsk ungdom*. NOVA rapport 18/2010. Oslo: NOVA.

Sletten, M. Aa., Å. Strandbu & Ø. Gilje (2015). «Idrett, dataspilling og skole – konkurrerende eller 'på lag'»? *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 99(05): 334-350.

Arvola, A. K. & A. Clancy (2014). «World of Warcraft – til ungdommers begjær og foreldres besvær - Unge online-spillende menns opplevelse av samspillet med foreldre og medspillere». *Fokus på familien*, 42(03): 184-203.

Eklund, L. & S. Roman (2018). «Digital Gaming and Young People's Friendships: A Mixed Methods Study of Time Use and Gaming in School». *YOUNG*, 27(1): 32-47.

Overå, S. & H-J. Weihe Wallin (2016). *Spillavhengighet. Gaming og gambling*. Stavanger: Hertervig Akademisk.

Overå, S. (2016). «Moderne oppvekst på boks: om dataspill, unge, identitet og læring». *Rusfag*, 1(2016): 19-29.

Décieux, J.P., A. Heinen & H. Willems (2019). «Social media and its role in friendship-driven interactions among young people: A mixed methods study». *YOUNG*, 27(1): 18-31.

Wichstrøm, L., F. Stenseng, J. Belsky, T. von Soest & B.W. Hygen (2019). «Symptoms of Internet gaming disorder in youth: Predictors and comorbidity». *Journal of abnormal child psychology*, 47(1): 71-83.

Organisert fritid

Ødegård, G. (2007). «Troløs ungdom. Endringer i ungdoms deltakelse i frivillige organisasjoner fra 1992 til 2002». I Å. Strandbu & T. Øia (red): *Ung i Norge. Skole, fritid og ungdomskultur*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Ødegård, G., K. Steen-Johnsen & B. Ravneberg (2012). «Rekruttering av barn og unge til frivillige organisasjoner – Barrierer, tiltak og institusjonelt samarbeid». I B. Enjolras, K. Steen-Johnsen & G. Ødegård (red.): *Deltagelse i frivillige organisasjoner. Forutsetninger og effekter*. Bergen/Oslo: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

Ødegård, G. & A. Fladmoe (2017). *Samfunnsengasjert ungdom: Deltakelse i politikk og organisasjonsliv blant unge i Oslo*. Rapport fra Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Hentet fra <http://hdl.handle.net/11250/2442826>.

Eriksen, I.M. & I. Seland (2019). *Ungdom, kjønn og fritid*. NOVA Notat 6/19.

Seland, I. & P.L. Andersen (2019). *Fritidsklubber i et folkehelseperspektiv. Analyser av statlige dokumenter 2007–2017 og Ungdata 2015–2017*. NOVA Notat 1/19.

Seland, I. & P.L. Andersen (2020). «Hva kjennetegner ungdom som går på norske fritidsklubber og ungdomshus?». *Nordisk tidsskrift for ungdomsforskning*, 1(1): 6-26.

Fysisk aktivitet

Broch, T.B. (2016). «Trening til samfunnsdeltakelse. Hvordan idrettsungdom leker med og etablerer solidaritet til hierarkier». *Sosiologi i dag*, 46 (3-4): 64-86.

Seippel, Ø., M.K. Sisjord & Å. Strandbu (2016). *Ungdom og idrett*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Andersen, P.L. & A. Bakken (2018). «Social class differences in youths' participation in organized sports: What are the mechanisms?». *International Review for the Sociology of Sport*, 54(8): 921-937.

Bakken, A. (2019). *Idrettens posisjon i ungdomstida. Hvem deltar og hvem slutter i ungdomsidretten?* NOVA rapport 2/2019.

Strandbu, A., A. Bakken & M. Aa. Sletten (2019). «Exploring the minority-majority gap in sport participation: different patterns for boys and girls?». *Sport in Society*, 22(4): 606-624.

Stenee-Johansen, J. mfl (2019). Nasjonalt overvåkingssystem for fysisk aktivitet og fysisk form. Kartlegging av fysisk aktivitet, sedat tid og fysisk form blant barn og unge 2018 (ungKan3). Oslo: Norges idrettshøgskole.

Fysisk aktivitet

Logstein, B., A. Blekesaune & R. Almås (2013). «Physical activity among Norwegian adolescents – a multilevel analysis of how place of residence is associated with health behavior: the Young-HUNT study». *International Journal for Equity in Health* 12(1): 56.

Ødegård, G., A. Bakken & Å. Strandbu (2016). *Idrettsdeltakelse og trening blant ungdom i Oslo. Barrierer, frafall og endringer over tid*. Rapport 7/2016. Oslo/Bergen: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

Lillejord, S., A. Vågan, L. Johansson, K. Børte & E. Ruud (2016). *Hvordan fysisk aktivitet i skolen kan fremme elevers helse, læringsmiljø og læringsutbytte. En systematisk kunnskapsoversikt*. Oslo. Kunnskapssenter for utdanning. Hentet fra www.kunnskapssenter.no

Torstveit, M.K., B.T. Johansen, S.H. Haugland & T.H. Stea (2018). «Participation in organized sports is associated with decreased likelihood of unhealthy lifestyle habits in adolescents». *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 28(11): 2384-2396.

Helse

Wichstrøm, L. (2006). «Internaliserende vansker». I I.L. Kvalem & L. Wichstrøm (red): *Ung i Norge – psykososiale utfordringer*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

von Soest, T. & C. Hyggen (2013). «Psykiske plager blant ungdom og unge voksne - hva vet vi om utviklingen de siste årtiene?». I T. Hammer & C. Hyggen (red): *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalisering på vei til voksenlivet*. Oslo: Gyldendal akademiske.

von Soest, T. & L. Wichstrøm (2014). «Secular Trends in Depressive Symptoms Among Norwegian Adolescents from 1992 to 2010». *Journal of Abnormal Child Psychology*, 42(3): 403-415.

Sletten, M. Aa. (2015). «Psykiske plager blant ungdom. Sosiale forskjeller og historien om de flinke pikene». *Barn i Norge*. Hentet fra <http://hdl.handle.net/10642/2997>

Sletten, M. Aa. & A. Bakken (2016). *Psykiske helseplager blant ungdom – tidstrender og samfunnsmessige forklaringer. En kunnskapsoversikt og en empirisk analyse*. NOVA notat 4/16. Oslo: NOVA.

Eriksen, I.M., M. Aa. Sletten, A. Bakken & T. von Soest (2017). *Stress og press blant ungdom: Erfaringer, årsaker og utbredelse av psykiske helseplager*. NOVA rapport 6/2017 Oslo: NOVA.

Gammelsrud, T. F., L. G. Kvarme & N. Misvær (2017). «Hvem går til helsesøster?». *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 17(1): 54-77.

Helse

Bakken, A., M. Aa. Sletten & I.M. Eriksen (2018). «Generasjon prestasjon? Ungdoms opplevelse av press og stress». *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 18(2): 45-75.

Pedersen, W. & I.M. Eriksen (2019). «Hva de snakker om når de snakker om stress». *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 2(3): 101-118.

Eriksen, I.M. (2020). «Class, parenting and academic stress in Norway: middle-class youth on parental pressure and mental health». *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*.

Rusmidler

Abebe, D.S., G.S. Hafstad, G.S. Brunborg, B.N. Kumar & L. Lien (2015). «Binge drinking, cannabis and tobacco use among ethnic Norwegian and ethnic minority adolescents in Oslo, Norway». *Journal of immigrant and minority health* 17(4): 992-1001.

Pape, H., I. Rossow & G.S. Brunborg (2018). «Adolescents drink less: How, who and why? A review of the recent research literature». *Drug and Alcohol Review*, 37(1): 98-S114.

Pape, H. & I. Rossow (2020). Less adolescent alcohol and cannabis use: More deviant user groups? *Drug and Alcohol Review*, DOI: 10.1111/dar.13146.

Pedersen, W. (2015). *Bittersøtt*. Oslo: Universitetsforlaget.

Pedersen, W., A. Bakken & T. von Soest (2015). «Adolescents from affluent city districts drink more alcohol than others». *Addiction*, 110(10): 1595-1604.

Pedersen, W. & T. von Soest (2015). «Adolescent alcohol use and binge drinking: An 18-year trend study of prevalence and correlates». *Alcohol and Alcoholism*, 50(2), 219-225.

Pedersen, W. & A. Bakken (2016). «Urban landscapes of adolescent substance use». *Acta Sociologica*, 59(2): 131-150.

Pedersen, W., A. Bakken & T. Soest (2018). «Neighborhood or School? Influences on Alcohol Consumption and Heavy Episodic Drinking Among Urban Adolescents». A Multidisciplinary Research Publication 47(10): 2073-2087.

Pedersen, W., A. Bakken & T. von Soest (2019). «Mer bruk av cannabis blant Oslo-ungdom: Hvem er i risikozonen?». *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 3(6): 457-471.

Øia, T. (2013). *Ungdom, rus og marginalisering*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Regelbrudd

Frøyland, L.R. & M. Aa. (2012). «Mindre problematferd for de fleste, større problemer for de få? En studie av tidstrender i problematferd: 1992, 2002 og 2010». *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 12(2): 43-66.

Arnett, J.J. (2018). Getting better all the time: Trends in risk behavior among American adolescents since 1990. *Archives of Scientific Psychology*, 6(1): 87.

Oslo Kommune, SALTO (2018). *Barne- og ungdomskriminaliteten i Oslo: Rapport basert på data fra 2018*. Hentet fra www.politiet.no

Vold og trakassering

Barbovschi, M. & E. Staksrud (2020). *The experiences of Norwegian adolescents with online sexual message*. EU Kids Online and the Department of Media and Communication, Universitetet i Oslo. Hentet fra <https://www.hf.uio.no/imk/english/research/projects/eu-Kids-onlineIV/publications/2020/>

Breivik, K., E. Bru, C. Hancock, T. Idsøe, E. Cosmovici Idsøe & M.E. Solberg (2018). *Å bli utsatt for mobbing. En kunnskapsoppsummering om konsekvenser og tiltak*. Stavanger: Læringsmiljøsentret.

Eriksen, I.M. & S. Therese Lyng (2015). *Skolers arbeid med elevenes psykososiale miljø. Gode strategier, harde nøtter og blinde flekker*. NOVA rapport 14/2015. Oslo: NOVA/AFI Høgskolen i Oslo og Akershus.

Eriksen, I.M. & S. Therese Lyng (2016). «Relational aggression among boys: blind spots and hidden dramas». *Gender and Education*, 30(3): 396-409.

Mossige, S. & K. Stefansen (2016). *Vold og overgrep mot barn og unge. Omfang og utviklingstrekk 2007-2015*. NOVA rapport 5/2016. Oslo: NOVA.

Stefansen, K., I. Smette og D. Bossy (2014). «Angrep mot kjønnsfriheten: Unge jenters erfaringer med uønsket beføling». *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 38(1): 3-19.

Frøyland, L.R. & T. von Soest (2020). «Adolescent boys' physical fighting and adult life outcomes: Examining the interplay with intelligence». *Aggressive Behavior*, 46(1): 72-83.

Frøyland, L.R. & T. von Soest (2018). «Trends in the perpetration of physical aggression among Norwegian adolescents 2007-2015». *Journal of Youth and Adolescence*, 47(9): 1938-1951.

Hafstad, G.S. & E.M. Augusti (2019). *Ungdoms erfaringer med vold og overgrep i oppveksten. En nasjonal undersøkelse av ungdom i alderen 12 til 16 år*. Rapport 4/2019. Oslo: NKVTS.

Harder, S.K., K.E. Jørgensen, J.P. Gårdshus & J. Demant (2019). «Digital sexual violence: Image-based sexual abuse among Danish youth». I M. Heinskou, M.L. Skilbrei & K. Stefansen (red.): *Rape in the Nordic countries. Continuity and change*. London: Routledge.

Vold og trakassering

Stefansen, K., M. Løvgren & L.R. Frøyland (2019): «Making the case for 'good enough' rape prevalence estimates. Insights from a school-based survey experiment among Norwegian youths». I M. Heinskou, M.L. Skilbrei & K. Stefansen (red.): *Rape in the Nordic countries. Continuity and change*. London: Routledge.

Överlien, C. (2015). *Ungdom, vold og overgrep: skolen som forebygger og hjelper*. Oslo: Universitetsforlaget.

Överlien, C. (2015). «Våldsforskning om och med barn och ungdom». *Socialvetenskapligtidskrift*, 22(3-4): 231-243.

Studier om unge under pandemien

Bakken, A., Pedersen, W., von Soest, T. & M. Aa. Sletten (2020). *Oslo-ungdom i koronatiden. En studie av ungdom under covid-19-pandemien*. NOVA Rapport 12/20. Oslo: OsloMet – storbyuniversitetet.

Bekkehus M, von Soest T, Fredriksen E. Psykisk helse hos ungdommer under covid-19. Om ensomhet, venner og sosiale medier. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. 2020;57(7):192 - 501.

Hafstad GS, Sætren SS, Wentzel-Larsen T et al. Adolescents' symptoms of anxiety and depression before and during the COVID-19 outbreak – A prospective population-based study of teenagers in Norway. *Lancet Reg Health Eur*. 2021;5:100093.

Nøkleby H., R. Berg, A.E. Muller, H.M.R. Ames (2021). Konsekvenser av covid-19 på barn og unges liv og helse: en hurtigoversikt. <https://www.fhi.no/publ/2021/konsekvenser-av-covid-19-pa-barn-og-unges-liv-og-helse/>

von Soest, T., Bakken, A., Pedersen, W. & Sletten, M.A. (2020). Livstilfredshet blant ungdom før og under covid-19-pandemien. *Tidsskriftet Den norske legeforening*. doi: 10.4045/tidsskr.20.0437

von Soest, T., W. Pedersen, A. Bakken M.A. Sletten (2020). Smittevern blant Oslo-ungdom under covid-19-pandemien. *Tidsskriftet Den norske legeforening* doi: 10.4045/tidsskr.20.0449

Se www.ungdata.no for mer informasjon